

T.C.
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANA BİLİM DALI

“DENETİM KALİTESİ” ALANINDA TÜRKİYE’DE
YAYIMLANAN LİSANSÜSTÜ TEZLERE YÖNELİK
İÇERİK ANALİZİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
MESUT GÖKSU

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ NURCAN BULUT

EYLÜL 2024
BİTLİS

T.C.
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANA BİLİM DALI

“DENETİM KALİTESİ” ALANINDA TÜRKİYE’DE
YAYIMLANAN LİSANSÜSTÜ TEZLERE YÖNELİK
İÇERİK ANALİZİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MESUT GÖKSU

ORCID: 0000-0001-9384-5966

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ NURCAN BULUT

EYLÜL 2024

BİTLİS

T.C.
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI
ETİK BEYANI

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü İşletme Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisiyim. Hazırlamış olduğum “ ‘Denetim Kalitesi’ Alanında Türkiye’de Yayımlanan Lisansüstü Tezlere Yönelik İçerik Analizi” başlıklı tezde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı; bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim. 28/08/2024

İmza

Mesut GÖKSU

T.C.
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEZ YAZIM KILAVUZU UYGUNLUK BEYANI

“Denetim Kalitesi” Alanında Türkiye’de Yayımlanan Lisansüstü Tezlere Yönelik İçerik Analizi başlıklı yüksek lisans tezi Bitlis Eren Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırlanmıştır. 08/2024

Tezi Hazırlayan

İmza

Mesut GÖKSU

Danışman

İmza

Dr. Öğr. Üyesi Nurcan BULUT

İşletme Ana Bilim Dalı Başkanı

İmza

Doç. Dr. Metin IŞIK

T.C.
Bitlis Eren Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
İşletme Ana Bilim Dalı
“DENETİM KALİTESİ” ALANINDA TÜRKİYE’DE YAYIMLANAN
LİSANSÜSTÜ TEZLERE YÖNELİK İÇERİK ANALİZİ
Yüksek Lisans Tezi
Mesut GÖKSU
Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Nurcan BULUT
Eylül 2024
ÖZET

Denetim kalitesi konusunda Türkiye’de yayımlanmış lisansüstü tezlerin içerik analizini ele alan bu tez, söz konusu alandaki akademik araştırma eğilimlerini ve mevcut literatürün kapsamını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Tez, 2010 yılından itibaren yayımlanan yüksek lisans ve doktora tezlerini inceleyerek, denetim kalitesi ile ilgili yapılan çalışmaları, kullanılan metodolojileri ve araştırma bulgularını analiz eder. İçerik analizi yöntemi kullanılarak, tezlerin ana konuları, araştırma soruları ve bulguları sistematik bir şekilde ele alınmış, bu çalışmaların genel eğilimleri ve boşlukları değerlendirilmiştir. Elde edilen sonuçlar, denetim kalitesi literatüründe mevcut bilgi birikimini ve gelecekteki araştırma alanlarını belirlemeye yardımcı olacak niteliktedir.

Analiz, denetim kalitesinin çeşitli boyutlarını kapsayan lisansüstü tezlerin, bu alandaki akademik katkılarını ve gelişmeleri yansıtmakta ne kadar etkili olduğunu ortaya koymuştur. Türkiye’deki akademik çevrelerin bu konuya olan ilgisi, denetim uygulamalarındaki değişikliklerle birlikte artış göstermiştir. Bu bağlamda, tezlerin metodolojik çeşitliliği ve uygulanan analiz teknikleri detaylı bir şekilde incelenmiştir. Ayrıca, tezlerde ele alınan ana temalar ve araştırma konuları arasındaki ilişkiler ortaya konmuş, literatürün ne yönde ilerlediği belirlenmiştir.

Tez, denetim kalitesi alanında yapılan akademik çalışmaların, bu konuda sağlanan bilgilerin kalitesini ve derinliğini artırma yönündeki katkılarını vurgular. Türkiye’deki lisansüstü tezlerin, hem yerel hem de uluslararası denetim standartlarına uyum sağlama açısından ne kadar kapsamlı olduğunu değerlendirir. Bu değerlendirme, denetim kalitesinin iyileştirilmesi ve gelecekteki araştırmalar için önemli bilgiler sunar.

Sonuç olarak, bu çalışma, denetim kalitesi alanında Türkiye’de yayımlanan lisansüstü tezlerin genel bir değerlendirmesini yaparak, bu alandaki akademik bilginin gelişimini ve potansiyel araştırma boşluklarını belirler. Elde edilen bulgular, hem mevcut literatürün derinleştirilmesi hem de yeni araştırma alanlarının açılması açısından önemli katkılar sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Denetim Kalitesi, İçerik Analizi, Lisansüstü Tezler, Türkiye Akademik Araştırmaları, Finansal Denetim

Republic of Türkiye
Bitlis Eren University Graduate Education Institute
Department of Business Administration
CONTENT ANALYSIS OF GRADUATE THESES PUBLISHED IN TÜRKİYE
IN THE FIELD OF "AUDIT QUALITY"

Master's Thesis

Mesut GÖKSU

Advisor: Asst. Prof. Dr. Nurcan BULUT

September 2024

ABSTRACT

This thesis aims to conduct a content analysis of master's and doctoral theses published in Turkey on the subject of audit quality, focusing on the trends in academic research and the scope of the existing literature. The study examines theses published from the year 2010 onwards, analyzing the main topics, research questions, and findings of these works using content analysis methods. The results highlight the current state of knowledge in audit quality research and identify gaps for future studies.

The analysis reveals the effectiveness of postgraduate theses in reflecting the academic contributions and advancements in the field of audit quality. It shows an increasing interest in audit quality within the Turkish academic community, which has paralleled changes in audit practices. The methodological diversity and analytical techniques applied in these theses are examined in detail, and relationships among key themes and research topics are identified.

The thesis emphasizes the contributions of academic works to enhancing the quality and depth of knowledge on audit quality. It evaluates how well the postgraduate theses align with both local and international audit standards. This assessment provides valuable insights for improving audit quality and identifying future research directions.

In conclusion, this study offers a comprehensive evaluation of postgraduate theses on audit quality in Turkey, determining the development of academic knowledge in the field and potential research gaps. The findings contribute significantly to deepening the existing literature and opening new areas for future investigation.

Keywords: Audit Quality, Content Analysis, Graduate Theses, Turkish Academic Research, Financial Auditing

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
ABSTRACT	III
İÇİNDEKİLER.....	IV
ÇİZELGELER DİZİNİ	VI
ŞEKİLLER DİZİNİ	VII
KISALTMALAR	VIII
TEŞEKKÜR.....	IX
ÖNSÖZ.....	X
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM DENETİM VE DENETİM KALİTESİ

1.1. DENETİM KAVRAMI VE TARİHÇESİ	3
1.2. DENETİMİN AMACI VE FAYDALARI	5
1.3. DENETİM TÜRLERİ.....	7
1.3.1. Amaçlarına Göre Denetim Türleri.....	7
1.3.1.1. Finansal Tablo Denetimi	7
1.3.1.2. Uygunluk Denetimi.....	8
1.3.1.3. Faaliyet Denetimi.....	8
1.3.2. Denetçinin Statüsü Yönünden Denetim Türleri.....	9
1.3.2.1. İç Denetim	9
1.3.2.2. Kamu Denetimi.....	9
1.3.2.3. Bağımsız Denetim	10
1.3.3. Yapılış Zamanına Göre Denetim Türleri.....	10
1.3.3.1. Sürekli Denetim	10
1.3.3.2. Sınırlı Denetim	11
1.3.3.3. Özel Denetim	11
1.3.4. Yapılış Nedenine Göre Denetim Türleri	12
1.3.4.1. Zorunlu Denetim.....	12
1.3.4.2. İsteğe Bağlı Denetim	12
1.4. DENETİM KALİTESİ KAVRAMI	13
1.5. DENETİM KALİTESİ VE DENETİMDE STANDARTLAŞMA.....	16

1.5.1. Genel Kabul Görmüş Denetim Standartları.....	17
1.5.1.1. Genel Standartlar.....	18
1.5.1.2. Çalışma Alanı Standartları.....	19
1.5.1.3. Raporlama Standartları.....	20
1.5.2. Uluslararası Denetim Standartları.....	22
1.5.3. Türkiye Denetim Standartları.....	23
1.6. DENETİM KALİTESİNİN ÖNEMİ.....	24
1.7. DENETİM KALİTESİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER.....	26

İKİNCİ BÖLÜM

“DENETİM KALİTESİ” ALANINDA TÜRKİYE’DE YAYIMLANAN LİSANSÜSTÜ TEZLERE YÖNELİK İÇERİK ANALİZİ

2.1. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	28
2.2. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	28
2.3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	29
2.4. ARAŞTIRMANIN BULGULARI.....	29
2.5. “DENETİM KALİTESİ” ALANINDA TÜRKİYE’DE YAYIMLANAN LİSANSÜSTÜ TEZLERE YÖNELİK İÇERİK ANALİZİ	30
SONUÇ.....	85
KAYNAKLAR.....	87

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 2.1. Türkiye’de Denetim Kalitesi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı	31
Çizelge 2.2. Türkiye’de Denetim Kalitesi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı.....	32
Çizelge 2.3. Türkiye’de Denetim Kalitesi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı	33
Çizelge 2.4. Türkiye’de Denetim Kalitesi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerde Kullanılan Yöntemlere Göre Dağılımı	34
Çizelge 2.5. Türkiye’de Denetim Kalitesi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerin Anabilim Dallarına Göre Dağılımı	35
Çizelge 2.6. Türkiye’de Denetim Kalitesi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerin Türkçe ve İngilizce Anahtar Kelimeleri	36
Çizelge 2.7. Türkiye’de Denetim Kalitesi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerin Denetim Kalitesi ile İlişkilendirildiği Konular	41

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 2.1. Türkiye’de Denetim Kalitesi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerin Denetim Kalitesi ile İlgili Kaynakların İndirgenmiş Bibliyografik Eşleştirme Ağ Haritası	41
Şekil 2.2. Türkiye’de Denetim Kalitesi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerin Denetim Kalitesi ile İlişkilendirilen Konuların Pasta Grafiği	43

KISALTMALAR

AB : Avrupa Birliği

AŞ : Anonim Şirket

ABD : Amerika Birleşik Devletleri

BDDK : Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

BCG : Boston Consulting Group

CEO : Chief Executive Officer

CIA : Uluslar arası İç Denetçi Programı

IFAC : Uluslar arası Muhasebeciler Federasyonu

ISA : Uluslar arası Denetim Standartları

ISQC : Uluslar arası Kalite Kontrol Standardı

İMKB : İstanbul Menkul Kıymetler Borsası

KİT : Kamu İktisadi Teşebbüsü

SMO : Statement of Membership Obligations

SPK : Sermaye Piyasası Kurulu

TKYD : Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği

TTK : Türk Ticaret Kanunu TÜSİAD : Türkiye Sanayici ve İş Adamları Derneği

UFRS : Uluslar arası Finansal Raporlama Standartları

USİMP : Üniversite Sanayi İş Birliği Platformu

YDK : Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu

YMM : Yeminli Mali Müşavir

TEŞEKKÜR

Tezin hazırlanmasında büyük emeği ve katkısı olan başta akademik danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Nurcan BULUT'a içten teşekkürlerimi sunarım. Tez sürecindeki değerli yönlendirmeleri, sürekli desteği ve ilham verici tavsiyeleri sayesinde bu çalışma şekil almıştır. Danışmanımın desteği olmadan bu tezin ortaya çıkması mümkün olamazdı. Yine yüksek lisans eğitimim boyunca deneyimleriyle ve manevi destekleriyle bana çok şey kattıklarına inandığım değerli hocalarım Prof. Dr. Tahirhan AYDIN, Doç. Dr. Ayşe Nur BUYRUK AKBABA, Doç. Dr. Erdem BAĞCI ile kuzenim Barış GÜMÜŞ'e şükranlarımı arz ediyorum.

Ayrıca; tezin araştırma ve yazım sürecinde dualarıyla desteklerini esirgemeyen kıymetli annem, babam ve kardeşlerime, varlığından ilham aldığım eşim Esra GÖKSU, oğlum Eymen GÖKSU ile kızım Zerya GÖKSU'ya da kucak dolusu sevgilerle teşekkür ederim.

ÖNSÖZ

Denetim, bir örgütün ekonomik faaliyetleri ve olaylarıyla ilgili sunulan bilgilerin, belirlenen kriterlere ne derece uyduğunu değerlendirmek ve bu doğrultuda raporlamak amacıyla gerçekleştirilen bir süreçtir. Bu süreç, bilgilerin tarafsız bir biçimde toplanmasını, analiz edilmesini ve elde edilen sonuçların doğru bir şekilde raporlanmasını içerir. Örgütlerin finansal ve operasyonel performanslarını objektif bir bakış açısıyla inceleyen Denetim, bilgi kullanıcılarına güvenilir veriler sunmaktadır.

Denetim kalitesi, finansal raporlamanın güvenilirliğini ve doğruluğunu sağlamak açısından kritik bir öneme sahip olduğundan Türkiye'de denetim kalitesi konusunda yapılan akademik çalışmalar, hem yerel hem de uluslararası düzeyde önemli katkılar sunmaktadır. Lisansüstü tezler, bu alandaki bilgi birikimini derinleştirmekte ve yeni araştırma alanlarını ortaya çıkarmaktadır. Bu çalışma, Türkiye'de denetim kalitesi üzerine yayımlanan lisansüstü tezlerin içerik analizini gerçekleştirerek, bu alandaki akademik eğilimleri ve mevcut literatürün kapsamını incelemeyi amaçlamaktadır.

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'deki lisansüstü tezlerde denetim kalitesinin nasıl ele alındığını ve bu tezlerin metodolojik yaklaşımlarını değerlendirmektir. İçerik analizi yöntemi kullanılarak, 2010 yılından itibaren yayımlanan tezler detaylı bir şekilde incelenmiş, ana temalar ve araştırma bulguları ortaya konmuştur. Bu süreç, denetim kalitesi konusundaki akademik bilgi birikiminin gelişimini ve bu alandaki potansiyel araştırma boşluklarını belirlemeye yardımcı olmuştur.

Denetim kalitesi üzerine yapılan akademik çalışmalar, finansal sistemin şeffaflığını ve güvenilirliğini arttırmak açısından büyük önem taşımaktadır. Bu tez, Türkiye'deki lisansüstü tezlerin, denetim kalitesinin iyileştirilmesine sağladığı katkıları ve uygulanan yöntemleri inceleyerek, bu alandaki literatürü derinleştirmeyi amaçlamaktadır. Çalışma, hem yerel hem de uluslararası düzeyde denetim standartlarına uyum sağlama açısından lisansüstü tezlerin etkinliğini değerlendirir. Tezlerin kapsamlı bir şekilde analiz edilmesi, denetim kalitesinin akademik alandaki yerini ve önemini daha iyi anlamamıza olanak tanır. Ayrıca, elde edilen bulgular, denetim kalitesi literatüründeki mevcut eğilimleri ve gelecekteki araştırma alanlarını belirlemede rehberlik edecektir. Çalışma, denetim kalitesi ile ilgili bilgilerin geliştirilmesi ve yeni araştırma konularının belirlenmesi açısından önemli katkılar sağlamayı hedeflemektedir.

GİRİŞ

Günümüz iş dünyasında finansal raporlamanın güvenilirliği, hem işletmelerin sürdürülebilirliği hem de ekonomik sistemin bütünlüğü açısından kritik bir öneme sahiptir. Finansal tablolara duyulan güven, büyük ölçüde bu tablolara uygulanan denetim süreçlerinin kalitesine bağlıdır. Denetim kalitesi, yalnızca finansal raporların doğruluğunu ve dürüstlüğü sağlamla kalmaz, aynı zamanda yatırımcılar, kredi verenler ve diğer paydaşlar için güvenilir bir karar alma sürecinin temelini oluşturur. Bu bağlamda, denetim kalitesi üzerine yapılan çalışmalar, finansal piyasaların şeffaflığını ve istikrarını artırmayı hedefleyen önemli katkılar sunmaktadır.

Denetim kalitesinin değerlendirilmesi, sadece denetim sürecinde kullanılan yöntem ve tekniklerle sınırlı kalmayıp, denetçi bağımsızlığı, etik standartlar, denetim firmalarının kurumsal yapısı ve teknolojik yenilikler gibi çeşitli unsurları da içermektedir. Özellikle denetçi bağımsızlığı, denetim sürecinin tarafsızlığını ve güvenilirliğini doğrudan etkileyen en önemli faktörlerden biri olarak öne çıkmaktadır. Bağımsızlık ilkesine aykırı davranışlar, denetim bulgularının güvenilirliğini zedeleyerek, hem denetim firmalarının hem de denetlenen kuruluşların itibarını olumsuz yönde etkileyebilir.

Denetim kalitesini arttırmak amacıyla uluslararası ve ulusal düzenleyici kurumlar tarafından belirlenen denetim standartları, denetim süreçlerinin etkinliğini ve verimliliğini artırmada kilit rol oynamaktadır. Ancak, bu standartların etkin bir şekilde uygulanması ve denetim firmalarının bu standartlara uyum sağlaması, denetim kalitesinin sürdürülebilir bir şekilde yükseltilmesi için yeterli değildir. Bu nedenle, denetim süreçlerinin sürekli olarak gözden geçirilmesi, geliştirilmesi ve denetim teknolojilerinin etkin bir şekilde kullanılması gerekmektedir.

Denetim kalitesinin iyileştirilmesi, yalnızca finansal raporlamanın doğruluğunu ve güvenilirliğini artırmakla kalmaz, aynı zamanda ekonomik sistemin genel sağlığına ve piyasa aktörleri arasındaki güvenin güçlenmesine de katkıda bulunur.

Gelişen ve değişen finansal düzenlemeler, denetim kalitesi üzerinde sürekli bir baskı oluşturmaktadır. Bu nedenle, denetim kalitesi üzerine yapılan lisansüstü tezler, akademik dünyanın bu değişimlere nasıl yanıt verdiğini ve denetim süreçlerindeki yenilikleri ne ölçüde ele aldığını göstermesi açısından değerlidir. Bu analiz, denetim kalitesinin Türkiye’de nasıl bir evrim geçirdiğini ve hangi alanlarda daha fazla araştırma yapılması gerektiğini ortaya koymayı hedeflemektedir.

Tez, Türkiye’de denetim kalitesi alanında yayımlanan lisansüstü tezlerin içerik analizini yaparak, bu çalışmaların genel eğilimlerini, yöntemsel yaklaşımlarını ve elde edilen bulguların çeşitliliğini incelemektedir. Çalışmanın amacı, mevcut literatüre katkıda bulunmak ve denetim kalitesine yönelik akademik çalışmaların hangi konulara odaklandığını, hangi metodolojilerin tercih edildiğini ve bulguların ne ölçüde uygulanabilir olduğunu değerlendirmektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

DENETİM VE DENETİM KALİTESİ

1.1. Denetim Kavramı ve Tarihçesi

Denetim, bir örgütün ekonomik faaliyetleri ve olaylarıyla ilgili sunulan bilgilerin, önceden belirlenmiş kriterlere ne ölçüde uyduğunu belirlemek ve raporlamak amacıyla gerçekleştirilen bir süreçtir. Bu süreç, ilgili bilgilerin tarafsız bir şekilde toplanması, değerlendirilmesi ve elde edilen sonuçların raporlanarak bilgi kullanıcılarına iletilmesini içerir (Güredin, 1994: 1).

Denetim kavramının kökenleri oldukça eski zamanlara dayansa da, bu kavramın ilk ne zaman ve nerede kullanıldığına dair net bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak, denetimin çok eski dönemlerden itibaren var olduğu düşünülmektedir. M.Ö. 3000'li yıllarda denetim anlamında kullanıldığına dair bazı belgeler mevcut olup, bu belgelerde Eski Mısır, Yunan ve Roma medeniyetlerinde devlet harcamalarının ve hesaplarının denetimiyle ilgili uygulamalara rastlanmaktadır. Ayrıca, İslam halifeleri döneminde de, özellikle 7. yüzyıldan 13. yüzyıla kadar, kamu denetimi uygulamalarına dair yazılı kanıtlar bulunmaktadır (Khan, 1995: 15).

Arkeolojik bulgular ve bilimsel incelemeler, denetimle ilgili görev dağılımlarının Yunan, Mısır, Pers ve İbrani dönemlerinde de var olduğunu göstermektedir. Bu dönemlerdeki sistematik süreçlerin, modern denetim anlayışının temelini oluşturduğuna dair bir görüş birliği vardır (İrkkörücü, 2019: 5).

Denetim kavramının tarihçesi ilk kez "denetçi" terimi olarak 13. yüzyılda büyük İtalyan ticaret merkezlerinde kullanıldığı bilinmektedir. 1581 yılında ise Venedik'te ilk denetçi örgütü kurulmuştur. Sanayi Devrimi'nin ardından büyük şirketlerin ortaya çıkmasıyla birlikte, denetim uygulamaları günümüz anlamında kullanılmaya başlanmıştır (Sağlam & Yolcu, 2014: 29).

1960'ların ortalarında, Türk bankaları uluslararası piyasalarda yer almaya başladığında, Türkiye'de denetim hizmetleri sunan ilk kuruluşlar bankalar oldu. Uluslararası şirketleri ülkeye çekmenin en önemli şartı, güvenilirlik sağlamaktır. Bu güvenin temin edilmesi, sunulan bilgilerin bağımsız uzmanlar tarafından doğrulanmasını gerektirir. Bu nedenlerle, bankalar finansal bilgilerin doğruluğunu artırmak ve finansman ihtiyaçlarını karşılamak için uluslararası piyasalarda güvenilir finansal veriler sunma ihtiyacı duydular (Gücenme & Ersoy, 2006: 315).

Türkçede "denetim" terimi, “dene” kökünden türetilmiş olup, bir şeyin olması gerekenle gerçek durumu arasındaki uyumu sına ve nitelik açısından yeterliliğini değerlendirme anlamında kullanılır (Batmaz, 2015: 8). Türk Dil Kurumu Sözlüğü ise bu kavramı "denetleme" olarak tanımlar ve bunu, bir görevin doğru şekilde yürütülüp yürütülmediğini belirlemek amacıyla yapılan araştırma, denetim, teftiş, murakabe ve kontrol olarak açıklar (Batmaz, 2015: 8).

Denetim, ekonomik işlemler sonucu ortaya çıkan sayısal verilerle hazırlanan finansal tablolar ve bilgilerin uygunluğunu belirleyip raporlama sürecidir. Bu çalışmalar, bağımsız ve uzman kişiler tarafından yürütülür (Güney ve Sarı, 2015: 63). Denetim, uzmanlar tarafından kanıt toplama, değerlendirme ve raporlama işlemlerini içerir ve amaçlanan, bir ekonomik birimin veya döneminin finansal tablolarının yasal standartlara uygun olup olmadığını belirlemektir. Denetimin güvenilirliği, yeterli kanıt toplayarak ve bu kanıtları değerlendirip raporlayarak sağlanır (Haftacı, 2014). Ayrıca, denetim, finansal verilerin örnekleme ve analiz yoluyla finansal tabloların doğruluğu ve gerçekliği hakkında bir görüş oluşturma sürecidir (Dursun, 2005: 421-423).

Denetim genellikle bir firmanın finansal raporlarının incelenmesi olarak anlaşılır. Ancak, denetim süreci; sadece finansal raporları değil, aynı zamanda bir sürecin veya departmanın, resmi kurumların finansal raporlarının ve şirket operasyonlarının resmi düzenlemelere uyumunu, verimliliğini ve etkinliğini değerlendirmeyi de kapsar (Rittenberg, Johnstone & Gramling, 2010: 6).

Daha geniş bir perspektiften bakıldığında, denetim; gelecekte oluşabilecek hataları önlemek amacıyla kriterler ve standartlar geliştirir, kişilerin ve kurumların gelişimini destekler, mali yönetim ve yatırımcıların şirket yatırımlarının geleceği hakkında bilgi edinmelerini sağlar. Aynı zamanda, mali kontrol sistemlerinin, yani muhasebe denetiminin geçerli, güvenilir ve tutarlı olmasını sağlayarak, mevcut durum ile istenen durum arasındaki farkları belirlemek için çeşitli denetim teknikleri kullanır (Erdoğan, 2002: 56).

Mac Millan'ın tanımına göre, denetim, yapılacak bir yatırımın yasal ve mali durumunu değerlendirmek üzere denetçilerin objektif bir inceleme gerçekleştirmesidir. Bu süreç, muhasebe kayıtlarını temel alarak hazırlanan raporların, şirketlerin veya kurumların finansal performanslarını gözlemleyip kontrol edilmesini içerir (Özer, 1997: 14).

3568 sayılı Kanuna göre, denetim, finansal tablolarla ilgili bir süreç olup, muhasebe bilgi sisteminin sonucudur. Bu süreç, muhasebe bilgi sisteminin tüm

aşamalarında şirketin muhasebe ilkelerine uyup uymadığını ve değerlerin yasal ve mevzuatlara uygun şekilde kaydedilip kaydedilmediğini tarafsız bir şekilde araştırarak raporlamayı ve onaylamayı içerir.

Başka bir açıdan denetim, finansal ve diğer bilgilerin doğruluğu ve dürüstçe hazırlandığına dair bir görüş oluşturmaya yönelik olarak, bilgileri hazırlayan veya bilgilerden kazanç sağlayacak kişilerden bağımsız olarak gerçekleştirilen bir inceleme veya kanıt toplama sürecidir. Bu sürecin amacı, bilgilerin güvenilirliğini ve yararını artırmak ve sonuç olarak bir rapor oluşturmaktır (İven, 2019: 10).

Denetim kavramı, bir kuruluşun, süreçlerin veya faaliyetlerin belirli standartlar ve kriterlere uygunluğunu, doğruluğunu ve etkinliğini değerlendirme sürecidir. Bu süreç, bağımsız ve uzman kişiler tarafından yürütülür ve genellikle veri toplama, analiz etme ve raporlama aşamalarını içerir. Denetimin amacı, sunulan bilgilerin güvenilirliğini artırmak, hataları ve uyumsuzlukları tespit etmek ve gerektiğinde düzeltici önerilerde bulunmaktır. Bu sayede, kuruluşların mali ve operasyonel performansları hakkında objektif ve şeffaf bir değerlendirme sağlanır ve sonuç olarak bilgi kullanıcılarının daha iyi kararlar almasına yardımcı olunur.

1.2. Denetimin Amacı ve Faydaları

Denetimin amacı, denetim sürecinde sunulan bilgilerin doğruluğunu, güvenilirliğini ve geçerliliğini değerlendirmektir. Bu süreçte, denetçiler çeşitli kaynaklardan kanıt toplar, verileri inceler ve bu bilgilerin doğru bir şekilde raporlanıp raporlanmadığını belirler. Denetim, hem finansal tablolardaki bilgilerin hem de diğer raporların standartlara ve mevzuatlara uygunluğunu kontrol eder. Böylece, denetim süreci, bilgi kullanıcılarının doğru ve güvenilir bilgilere ulaşmasını sağlar ve karar alma süreçlerini destekler. Denetimin bu işlevi, genel olarak organizasyonların mali şeffaflığını ve hesap verebilirliğini artırmayı hedefler (Yıldız, 2010: 8).

Denetimin genel amacı, organizasyonların sunduğu bilgi ve raporların doğruluğunu ve güvenilirliğini sağlamaktır. Bu, çeşitli denetim yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilen bir süreçtir; bu süreçte denetçiler, finansal ve operasyonel verileri detaylı bir şekilde inceleyerek hata, usulsüzlük veya eksiklikleri tespit ederler. Denetim, sadece finansal bilgilerin doğruluğunu sağlamakla kalmaz, aynı zamanda ilgili standartlar ve mevzuatlara uyumu da kontrol eder. Bu kapsamda, denetim süreci, bilgi kullanıcılarının güvenilir verilerle doğru kararlar alabilmelerine olanak tanır ve böylece organizasyonun genel hesap verebilirliğini ve şeffaflığını artırır. Ayrıca, denetim, organizasyonların iç

kontrol sistemlerinin etkinliğini değerlendirerek risklerin minimize edilmesine ve performansın artırılmasına katkıda bulunur (Uğur, 1999: 38).

Iddrisu (2015)'e göre denetimin amacı, denetçinin finansal tablolara ilişkin bir görüş ortaya koymasını sağlamaktır. Bu görüş, denetçinin, bir şirketin finansal durumunun gerçeğe uygun ve doğru bir biçimde finansal tablolarda yer alıp almadığını belirlemesini içerir. Denetçi, finansal tabloları analiz ederek, bu tabloların şirketin mali durumunu doğru yansıtıp yansıtmadığını değerlendirmeye çalışır. Bu değerlendirme sonucunda, denetçinin raporunda şirketin finansal durumu hakkında objektif bir görüş sunulur. Bu süreç, finansal bilgilerin güvenilirliğini sağlamak ve bilgi kullanıcılarına doğru bilgi sunmak için kritik bir rol oynar (Iddrisu, 2015: 14).

Denetimin amacı, yapılması gereken ile yapılmış olanı kıyaslamaktır. Bu süreçte, denetlenen işletmelerin veya bireylerin faaliyetlerinin mevcut kanun, kural ve yönetmeliklere uygun olup olmadığını tespit etmek esastır. Denetim, işletmenin uygulamalarının yasal çerçevede ve uygun şekilde gerçekleştirip gerçekleştirilmediğini kontrol eder. Bu kıyaslama, işletmelerin uyum düzeyini değerlendirmek ve gerektiğinde düzeltici önlemler önermek amacıyla yapılır. Dolayısıyla, denetimin amacı sadece doğruluk kontrolü değil, aynı zamanda düzenleyici standartlara uyumun sağlanmasıdır (Durmuş, Otlı & Özkan, 2018: 68).

Güredin (2014)'e göre, denetimin amacı, şirketlerin hazırladıkları finansal tabloların genel kabul görmüş muhasebe standartlarına uygun olup olmadığını belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda, denetim finansal tabloların düzenlenme süreçlerini ve muhasebe standartlarına uyumunu inceler. Denetçiler, bu standartların ne kadar iyi uygulandığını değerlendirerek, finansal bilgilerin kalitesini ve güvenilirliğini sağlamaya çalışır. Ayrıca, finansal tabloların doğru ve şeffaf bir şekilde sunulup sunulmadığını kontrol ederler. Bu denetim süreci, yatırımcılar ve diğer bilgi kullanıcıları için güvenilir finansal bilgiler sağlamayı hedefler (Güredin, 2014: 157).

Haftacı (2014)'ya göre, denetimin amacı, finansal tablolara dair bir görüş elde etmek ve olası hata ve hileleri ortaya çıkarıp önlemektir. Denetçiler, finansal tablolarda bulunan potansiyel hataları ve usulsüzlükleri tespit etmek için çeşitli analizler ve testler yaparlar. Ayrıca, denetim süreci, denetlenen şirket yöneticilerine tavsiyelerde bulunarak, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini geliştirmeye yönelik öneriler sunar. Bu süreç, sadece hataları düzeltmekle kalmaz, aynı zamanda gelecekteki mali sorunların önlenmesi için tavsiyeler sağlar. Sonuç olarak, denetim, hem finansal bilgi güvenilirliğini artırmayı hem de yöneticilere stratejik rehberlik yapmayı amaçlar (Haftacı, 2014: 9).

Denetim, işletmelere ve diğer finansal tablo kullanıcılarına bir dizi önemli fayda sağlar. Bu faydalar şunları içerir (Selimoğlu, 2013: 11):

Gerçek ve Doğru Bilgi Sağlama: Denetim, finansal tabloların gerçeği doğru bir şekilde yansıtır ve yansıtmadığını belirler ve yönetime bu doğrultuda güvenilir bilgi sunar. Bu, yöneticilerin daha sağlıklı kararlar almasını destekler.

Karar Alma Sürecine Yardımcı Olma: Denetim, yönetimin finansal tablolar üzerinden tahminler yapmasına ve geleceğe yönelik stratejik kararlar almasına yardımcı olur. Bu, işletmenin uzun vadeli hedeflerine ulaşmasını kolaylaştırır.

Finansman Bulma Kolaylığı: Denetim sürecinden geçmiş finansal tablolar, işletmenin maliyeti düşük olan finansman kaynaklarına erişimini kolaylaştırır. Bu, işletmenin finansal maliyetlerini azaltarak sermaye bulma sürecini daha verimli hale getirir.

Ortakların Haklarını Koruma: Denetim, işletmenin tüm ortaklarının haklarının daha iyi korunmasını sağlar. Bu, ortakların yatırımlarının güvenliğini artırır ve mali şeffaflığı sağlar.

Risklerin Azaltılması: Denetim, işletmedeki finansal ve operasyonel riskleri tespit ederek, bu risklerin minimize edilmesine yardımcı olur. Bu, işletmenin sürdürülebilirliğini ve mali sağlığını korur.

Yasal Uyumun Sağlanması: Denetim, finansal tabloların yasal düzenlemelere ve muhasebe standartlarına uygun olup olmadığını kontrol eder. Bu, yasal uyumun sağlanmasına ve olası hukuki sorunların önlenmesine yardımcı olur.

Yatırımcı Güvenini Artırma: Denetim, yatırımcılara finansal bilgiler konusunda güvence verir ve yatırım kararlarını daha bilinçli bir şekilde almalarına yardımcı olur. Bu, işletmenin yatırımcılar nezdindeki güvenilirliğini artırır.

1.3. Denetim Türleri

1.3.1. Amaçlarına Göre Denetim Türleri

1.3.1.1. Finansal Tablo Denetimi

Finansal tablo denetimi, bir işletmenin mali tablolarının doğruluğunu ve güvenilirliğini değerlendirmek amacıyla yapılan bir denetim türüdür. Bu denetim, genellikle bağımsız bir denetim firması tarafından gerçekleştirilir ve işletmenin finansal durumunu yasal muhasebe standartlarına göre inceler. Denetçiler, finansal tabloların

doğru bir şekilde hazırlandığını ve tüm önemli bilgilerin eksiksiz bir şekilde sunulduğunu doğrulamaya çalışırlar (Selimoğlu, Özbirecikli & Uzay, 2019: 14).

Finansal tablo denetimi, yatırımcılar ve diğer paydaşlar için kritik bir rol oynar, çünkü bu denetim, şirketlerin mali bilgilerinin güvenilir olduğunu ve karar verme süreçlerinde kullanılabilecek güvenilir veriler sunduğunu garanti eder. Bu tür bir denetim, aynı zamanda finansal tabloların düzenleyici gerekliliklere uyup uymadığını da kontrol eder, böylece yasal uyumluluk sağlanır ve potansiyel mali sorunların önüne geçilir (İSMMO, 2024).

Sonuç olarak, finansal tablo denetimi, şirketlerin finansal raporlarının güvenilirliğini artırır ve bilgi kullanıcılarının daha bilinçli kararlar almasına yardımcı olur. Bu denetim, mali tabloların doğruluğunu ve şeffaflığını sağlamak için gerekli bir araçtır ve şirketlerin finansal yönetim uygulamalarının etkinliğini değerlendirir.

1.3.1.2. Uygunluk Denetimi

Uygunluk denetimi, bir organizasyonun yasal düzenlemelere, iç prosedürlere ve standartlara uyumunu değerlendiren bir denetim türüdür. Bu denetim türü, şirketlerin veya kurumların faaliyetlerinin mevcut mevzuat ve düzenlemelere uygunluğunu kontrol eder ve yasal uyumsuzlukları tespit eder. Uygunluk denetimi, genellikle düzenleyici kurumlar veya iç denetim ekipleri tarafından yapılır (Çetinoğlu & Kurnaz, 2010: 14)..

Bu denetim, kuruluşların yasal ve düzenleyici gerekliliklere uyumunu sağlamak ve düzenlemelere uygunluklarını artırmak için önemlidir. Uygunluk denetimi, özellikle kamu sektörü ve düzenleyici kurumlar için kritik öneme sahiptir, çünkü bu denetimler, kamu hizmetlerinin yasal çerçevede yürütülmesini ve kamu kaynaklarının doğru kullanımını garanti eder (İSMMO, 2024).

Uygunluk denetimi, aynı zamanda organizasyonların iç kontrol sistemlerinin etkinliğini artırır ve mevzuat ihlallerinin önüne geçer. Bu tür bir denetim, kuruluşların düzenleyici gerekliliklere uyumunu sağlar ve yasal riskleri minimize eder, böylece yasal sorunların ve cezalardan kaçınılmasına yardımcı olur (Bozkurt, 1999: 29).

1.3.1.3. Faaliyet Denetimi

Faaliyet denetimi, bir organizasyonun operasyonel süreçlerinin etkinliğini ve verimliliğini değerlendirmeyi amaçlayan bir denetim türüdür. Bu denetim türü, işletmenin iç kontrol sistemlerini, iş süreçlerini ve yönetim uygulamalarını analiz eder.

Faaliyet denetimi, genellikle iç denetim departmanları tarafından gerçekleştirilir ve süreçlerdeki iyileştirme fırsatlarını belirler (Kaval, 2008:9).

Faaliyet denetimi, işletmenin operasyonel performansını artırmak ve kaynak kullanımını optimize etmek için kritik bir araçtır. Bu denetim, şirketlerin süreçlerini daha verimli hale getirmelerine ve maliyetlerini düşürmelerine yardımcı olur. Ayrıca, işletmenin genel performansını değerlendirmek ve stratejik hedeflere ulaşmada yol gösterici öneriler sunar (Durmuş & Taş, 2008: 14 - 15).

Sonuç olarak, faaliyet denetimi, işletmelerin iç süreçlerini ve kontrol sistemlerini sürekli olarak gözden geçirir ve iyileştirir. Bu tür bir denetim, organizasyonların operasyonel etkinliğini artırır ve iş süreçlerinde meydana gelebilecek aksaklıkları önceden tespit eder.

1.3.2. Denetçinin Statüsü Yönünden Denetim Türleri

1.3.2.1. İç Denetim

İç denetim, bir organizasyonun kendi iç kaynakları tarafından gerçekleştirilen bir denetim türüdür. İç denetçiler, şirketin iç kontrol sistemlerini, risk yönetimi süreçlerini ve operasyonel verimliliğini değerlendirir. İç denetim, genellikle şirket içindeki bağımsız bir denetim ekibi tarafından yapılır ve denetim sonuçları doğrudan yönetime raporlanır (Kepekçi, 1982: 42).

İç denetim, organizasyonların iç kontrol sistemlerini sürekli olarak gözden geçirmeye ve iyileştirmeye yönelik bir süreçtir. Bu denetim, riskleri analiz eder, iç kontrol eksikliklerini belirler ve süreçlerin etkinliğini artırmak için önerilerde bulunur. İç denetim, şirketin operasyonel performansını artırmaya ve mali yönetim uygulamalarını geliştirmeye katkıda bulunur (Kepekçi, 1982: 42-43).

İç denetim, yasal ve düzenleyici uyumluluğu sağlamak için kritik bir rol oynar. İç denetçiler, organizasyonun mevzuata uyumunu kontrol eder ve potansiyel uyumsuzlukları tespit eder, böylece şirketin yasal risklerini azaltır ve güvenilirliğini artırır (Bozkurt, 1999: 32).

1.3.2.2. Kamu Denetimi

Kamu denetimi, devlet kurumları ve kamu sektörü kuruluşlarının mali yönetimini ve uygulamalarını denetleyen bir denetim türüdür. Kamu denetimi, genellikle devlet denetim kurumları tarafından yapılır ve kamu kaynaklarının etkin kullanımı, hesap verebilirlik ve şeffaflık konularına odaklanır. Kamu denetimi, kamu hizmetlerinin yasal

ve düzenleyici gerekliliklere uygunluğunu değerlendirir (Sağlam, Uyar & Yolcu, 2020: 48).

Kamu denetimi, devlet ve kamu sektöründeki kuruluşların mali raporlama ve hesap verme süreçlerini gözden geçirir. Bu denetim, kamu fonlarının doğru ve etkili bir şekilde kullanıldığını ve yasal düzenlemelere uygun olarak harcandığını garanti eder. Kamu denetimi, halkın kaynaklarının şeffaf ve hesap verebilir bir şekilde yönetilmesini sağlar (Güredin, 2010: 21).

Kamu denetimi, kamu sektörü kuruluşlarının performansını değerlendirmek ve iyileştirmek için önerilerde bulunur. Bu tür bir denetim, kamu kaynaklarının etkin kullanımını ve kamu hizmetlerinin kalitesini artırmak için önemlidir ve kamu sektöründe güveni ve şeffaflığı teşvik eder (Selimoğlu, Özbirecikli & Uzun, 2019: 14- 15).

1.3.2.3. Bağımsız Denetim

Bağımsız denetim, finansal tabloların ve diğer mali bilgilerin objektif ve tarafsız bir şekilde değerlendirilmesini sağlayan bir denetim türüdür. Bağımsız denetçiler, genellikle dış denetim firmaları tarafından sağlanır ve denetim sürecinde herhangi bir çıkar çatışması bulunmadan tarafsız bir değerlendirme yaparlar. Bu tür bir denetim, şirketlerin finansal bilgilerini güvenilir bir şekilde sunar (Selimoğlu, & Yeşilçelebi, 2014: 25 – 26).

Bağımsız denetim, yatırımcılar, kredi verenler ve diğer paydaşlar için kritik öneme sahiptir. Bu denetim türü, şirketlerin mali tablolarının doğruluğunu ve şeffaflığını garanti eder, böylece bilgi kullanıcılarının daha bilinçli kararlar almasına yardımcı olur. Bağımsız denetim, aynı zamanda finansal raporların düzenleyici gerekliliklere uygunluğunu da kontrol eder (Kızıllı, Akman & Korkmaz, 2015: 200).

Sonuç olarak, bağımsız denetim, finansal bilgilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini sağlamak için gerekli bir araçtır. Bu denetim, şirketlerin finansal yönetim uygulamalarının etkinliğini değerlendirir ve güvenilir finansal raporların sunulmasını garanti eder.

1.3.3. Yapılış Zamanına Göre Denetim Türleri

1.3.3.1. Sürekli Denetim

Sürekli denetim, denetim sürecinin sürekli olarak yürütüldüğü bir denetim türüdür. Bu yaklaşım, denetim işlemlerinin düzenli aralıklarla yapılmasını ve şirketin finansal ve operasyonel süreçlerinin sürekli olarak izlenmesini sağlar. Sürekli denetim,

organizasyonların anlık riskleri değerlendirmesine ve süreçlerin etkinliğini sürekli olarak iyileştirmesine olanak tanır (Kızıl, Akman & Korkmaz, 2015: 196 – 197).

Sürekli denetim, genellikle otomatik sistemler ve yazılımlar kullanılarak gerçekleştirilir, bu sayede denetim süreci daha verimli ve etkili hale gelir. Bu tür bir denetim, iç kontrol sistemlerinin sürekli olarak izlenmesini ve düzenli olarak güncellenmesini sağlar, böylece potansiyel sorunlar hızlı bir şekilde tespit edilir ve çözülür (Uyar, 2015: 20).

Sonuç olarak, sürekli denetim, organizasyonların iç kontrol sistemlerini ve finansal süreçlerini etkin bir şekilde yönetmelerine yardımcı olur. Bu denetim türü, süreçlerin sürekli olarak gözden geçirilmesini sağlar ve operasyonel verimliliği artırır.

1.3.3.2. Sınırlı Denetim

Sınırlı denetim, belirli bir süre veya belirli bir alanla sınırlı olarak yapılan bir denetim türüdür. Bu denetim türü, genellikle belirli bir konu, işlem veya faaliyet alanına odaklanır ve bu alandaki riskleri veya sorunları ele alır. Sınırlı denetim, belirli bir zaman diliminde veya belirli bir faaliyet alanında yapılan denetimler için kullanılır (Uyar, 2015: 20).

Sınırlı denetim, özellikle belirli bir süreç veya alan hakkında derinlemesine bilgi sağlamak ve bu alanın performansını değerlendirmek için uygundur. Bu tür bir denetim, belirli sorunları veya riskleri belirlemek amacıyla yapılır ve genellikle daha geniş bir denetim kapsamının bir parçası olarak gerçekleştirilir (Gücenme, 2004: 27-28).

Sonuç olarak, sınırlı denetim, belirli alanlarda detaylı inceleme yaparak organizasyonların belirli süreçlerdeki etkinliğini ve uyumluluğunu değerlendirmeye yardımcı olur. Bu tür bir denetim, belirli riskleri ve sorunları tespit etmek ve bu konularda çözüm nerileri sunmak için kullanılır.

1.3.3.3. Özel Denetim

Özel denetim, belirli bir ihtiyaç veya talep doğrultusunda yapılan ve genellikle özgün şartlara göre tasarlanmış bir denetim türüdür. Bu tür bir denetim, belirli bir durum veya olayın değerlendirilmesi amacıyla gerçekleştirilir ve genellikle standart denetim prosedürlerinin dışında, özel bir inceleme gerektirir. Özel denetim, genellikle yönetimin özel talepleri doğrultusunda yapılır (Karacan & Uygun, 2012: 36).

Özel denetim, belirli bir sorun, şüpheli durum veya özel bir ihtiyaç doğrultusunda gerçekleştirilen bir denetimdir ve genellikle daha detaylı bir analiz gerektirir. Bu tür

denetim, belirli olaylar veya durumlar hakkında derinlemesine bilgi sağlar ve bu konuda özelleştirilmiş raporlar sunar (Sazena, Srivinas & Rai, 2009: 21).

Sonuç olarak, özel denetim, organizasyonların belirli durumları veya özel ihtiyaçları değerlendirmek için kullanılan bir araçtır. Bu tür bir denetim, belirli problemleri veya durumları hedef alarak, kapsamlı ve detaylı incelemeler sağlar ve yönetimin özel taleplerine yanıt verir.

1.3.4. Yapılış Nedenine Göre Denetim Türleri

1.3.4.1. Zorunlu Denetim

Zorunlu denetim, yasal düzenlemeler veya düzenleyici kurumlar tarafından zorunlu kılınan bir denetim türüdür. Bu tür denetimler, belirli sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerin yasal düzenlemelere ve standartlara uyumlarını kontrol eder. Zorunlu denetim, genellikle düzenleyici otoriteler tarafından belirlenen kurallara ve sürekliliğe göre yapılır (Karacan & Uygun, 2016: 49).

Zorunlu denetim, finansal tabloların ve operasyonel süreçlerin belirli yasal gerekliliklere uygunluğunu değerlendirir. Bu denetim türü, düzenleyici kurumların ve yasaların belirlediği standartları ve gereklilikleri sağlamak amacıyla yapılır ve uyumsuzlukları tespit eder. Zorunlu denetim, yasal riskleri azaltır ve düzenleyici gerekliliklere uyumu sağlar (Selimoğlu, Özbirecikli & Uzay, 2019: 14).

Sonuç olarak, zorunlu denetim, yasal düzenlemelere uyum sağlamayı ve düzenleyici gereklilikleri karşılamayı garanti eder. Bu tür denetimler, işletmelerin yasal çerçevede faaliyet göstermelerini sağlar ve yasal uyumsuzlukların önüne geçer.

1.3.4.2. İsteğe Bağlı Denetim

İsteğe bağlı denetim, organizasyonların kendi inisiyatifiyle veya belirli bir ihtiyaca dayanarak yaptırdığı denetim türüdür. Bu denetim türü, organizasyonlar tarafından belirli bir süreç, proje veya alan hakkında daha fazla bilgi edinmek amacıyla gerçekleştirilir. İsteğe bağlı denetim, genellikle organizasyonların kendi ihtiyaçları doğrultusunda yapılan bir değerlendirmeyi içerir (Haftacı, 2014: 8).

İsteğe bağlı denetim, organizasyonların iç süreçlerini veya özel projelerini değerlendirmek için kullanılır ve genellikle standart denetim prosedürlerinden farklı olarak özelleştirilmiş bir inceleme sunar. Bu tür denetim, organizasyonların belirli riskleri veya sorunları ele almasını ve bu konuda detaylı bilgi edinmesini sağlar (Selimoğlu, Özbirecikli & Uzay, 2019: 14).

Sonuç olarak, isteğe bağlı denetim, organizasyonların belirli ihtiyaçlarına veya taleplerine yanıt veren bir denetim türüdür. Bu denetim türü, özel durumları değerlendirmek ve yönetim kararlarına destek sağlamak için önemli bir araçtır.

1.4. Denetim Kalitesi Kavramı

Denetim kalitesi, denetim sürecinin sonunda elde edilen sonuçların güvenilirliği ile doğrudan ilişkilidir. Bu güvenilirlik, işletmenin mali tablolarında yer alan bilgilerin doğruluğunu ve şeffaflığını garanti altına alır. Dolayısıyla, denetim kalitesi, işletme yönetiminin yanı sıra yatırımcılar, kredi sağlayıcılar ve diğer paydaşlar için hayati önem taşır. Çünkü mali tablolar, işletmenin finansal durumunu ve performansını doğru bir şekilde yansıtmalıdır; bu da yalnızca sağlam bir denetim süreci ile mümkündür. İşletmenin faaliyet sonuçlarına dayalı olarak alınacak kararların isabetli olması, mali tablolarda sunulan bilgilerin doğruluğuna ve açıklığına bağlıdır. Bu bilgilerin güvenilirliği, kaliteli bir denetim süreci ile sağlanır. Denetimin amacı, işletmenin mali tablolarında yer alan bilgilerin doğruluğunu ve bütünlüğünü denetlemek ve bu bilgilerin kullanıcılarına doğru ve güvenilir bir temel sunmaktır. Böylece, denetim kalitesi, karar alma süreçlerinin güvenilirliğini doğrudan etkiler. Başka bir ifade ile denetim kalitesi, yalnızca mali tabloların doğru bir şekilde hazırlanmasını değil, aynı zamanda bu tabloların şeffaf ve güvenilir bir şekilde sunulmasını sağlar. Sağlıklı bir denetim süreci, işletmenin faaliyet sonuçlarının doğru bir şekilde değerlendirilmesine imkan tanır ve bu da işletme hakkında verilecek kararların doğruluğunu artırır. Bu bağlamda, denetim kalitesi, hem işletmenin hem de ekonominin genel sağlığı için kritik bir rol oynar (Azgın, 2011: 45).

Denetim kalitesi, denetim sürecinin etkinliği ve doğruluğunu belirleyen en önemli unsurlardan biridir. Denetim, işletmelerin mali tablolarında yer alan bilgilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini sağlama amacı taşır. Bu doğrultuda, denetim kalitesi, mali tablolarda yer alan hataların, eksikliklerin ve yanlış beyanların tespit edilip raporlanmasını sağlar. Kaliteli bir denetim, işletmelerin finansal performansını ve güvenilirliğini artırırken, piyasa oyuncuları için de daha güvenli bir yatırım ortamı yaratır (Yaşar, 2013: 467).

Denetim kalitesi, bir firmanın muhasebe sisteminde var olan önemli hataların, eksikliklerin veya düzensizliklerin tespit edilmesi ve bu bulguların gerçeğe uygun bir şekilde raporlanması anlamına gelir. Bu tanım, denetim sürecinin amacını ve önemini

vurgular; çünkü denetim, işletmenin mali kayıtlarının doğruluğunu ve güvenilirliğini sağlamaya yönelik kritik bir faaliyettir. Denetim kalitesi, denetçilerin bu tür hataları ortaya çıkarma ve bunları tarafsız bir şekilde raporlama becerisi ile doğrudan ilişkilidir. Bir denetimin kalitesi, firmanın mali tablolarındaki hataların tespit edilip edilmediği ve bu hataların düzeltilmesi için gerekli adımların atılıp atılmadığı ile ölçülür. Eğer denetçiler, muhasebe sisteminde mevcut olan hataları fark edemez veya bunları göz ardı ederse, denetim kalitesinden söz etmek mümkün değildir. Dolayısıyla, kaliteli bir denetim süreci, firmanın mali durumunun doğru bir şekilde yansıtılmasını sağlar ve bu da finansal raporların güvenilirliğini artırır. Başka bir ifadeyle denetim kalitesi, sadece hataların ve eksikliklerin tespit edilmesi değil, aynı zamanda bu bulguların gerçeğe uygun bir şekilde raporlanması anlamına gelir. Denetçilerin bu süreçteki yetkinliği ve bağımsızlığı, denetimin güvenilirliğini ve kalitesini belirleyen en önemli unsurlardır. Bu bağlamda, kaliteli bir denetim, firmanın finansal sağlığının doğru bir şekilde değerlendirilmesine olanak tanır ve bu da tüm paydaşların bilinçli kararlar almasını sağlar (Kavut, 2001: 6).

Denetim kalitesinin yüksek olması, denetçilerin mesleki yeterlilikleri, deneyimleri ve etik standartlarına bağlıdır. (Porter, Simon & Hatherly, 2014), denetçi kalitesini, denetçilerin yatırımcılara sağladıkları bilgilerin doğruluğu olarak tanımlar. Bu tanım, denetim sürecinin profesyonel bir şekilde yürütülmesi gerektiğini vurgular. Kaliteli bir denetim, yalnızca hataların tespiti değil, aynı zamanda işletmenin gelecekteki performansını etkileyebilecek potansiyel risklerin de ortaya konulmasını içerir.

Denetim kalitesi, denetçinin bir firmanın muhasebe sisteminde var olan hataları, hileli beyanları veya ihmalleri tespit etme ve bunları doğru bir şekilde raporlama olasılığı olarak tanımlanabilir. Bu tanım, denetçinin yetkinliğinin, denetim sürecindeki başarısını doğrudan etkilediğini vurgular. Denetçinin uzmanlığı, problem çözme kabiliyeti ve mesleki deneyimi, bu hataları ortaya çıkarma olasılığını artırır. Dolayısıyla, denetim kalitesi, denetçinin finansal tabloları dikkatlice inceleyerek önemli yanlış beyanları tespit etme yeteneği ile doğrudan ilişkilidir. Yanlış beyanların tespit edilmesi, denetim sürecinin en kritik aşamalarından biridir. Denetçinin, firmanın mali tablolarındaki hataları fark etme olasılığı, onun sahip olduğu mesleki bilgi birikimi ve deneyimle doğru orantılıdır. Bunun yanı sıra, denetçinin risk algısı da bu süreci etkiler. Yüksek riskli durumlarda, denetçi daha dikkatli ve titiz bir denetim yapma eğilimindedir, bu da yanlış beyanların tespit edilme olasılığını artırır. Bu açıdan bakıldığında, denetim kalitesi, denetçinin mesleki yeterliliği ve risk yönetimindeki başarısı ile tanımlanabilir. Denetçinin tespit

ettiği yanlış beyanları raporlama olasılığı ise onun bağımsızlığına ve risk profilinin değerlendirilmesine bağlıdır. Denetçinin, firmadan bağımsız bir şekilde çalışması, bulgularını dürüst ve tarafsız bir şekilde raporlamasını sağlar. Eğer denetçi, firmayla olan ilişkisinden bağımsızlığını koruyamazsa, denetim kalitesi tehlikeye girebilir ve yanlış beyanların gizlenmesi riski ortaya çıkabilir. Bu nedenle, denetim kalitesinin yüksek olması, denetçinin yalnızca hataları tespit etme yeteneğine değil, aynı zamanda bu hataları raporlama konusundaki tarafsızlığına ve mesleki bağımsızlığına da bağlıdır (Özyurt, 2010: 10).

Denetim kalitesi, çeşitli kriterlere dayanarak ölçülebilir. Bu kriterler arasında denetçinin yetkinliği, denetim sürecinin planlanması, denetim sırasında uygulanan prosedürler ve denetim raporunun niteliği yer alır. Denetim sürecinde, denetçinin bağımsızlığı, tarafsızlığı ve etik kurallara uygun hareket etmesi, denetim kalitesini doğrudan etkiler. Ayrıca, denetim sürecinde kullanılan denetim teknikleri ve yöntemlerinin güncel ve geçerli olması da önemlidir (Cosserrat & Rodda, 2009).

Denetim kalitesini belirleyen beş ana etkeni şu şekilde sıralamıştır: denetim şirketinin sahip olduğu kültür, profesyonel bağımsızlık ve denetim kalitesinin kontrol edilmesi, denetim ekibinin kişisel becerileri, denetim sürecinin etkinliği ve denetim raporlamasının güvenilir ve işe yarar olması. Bu faktörler, denetim kalitesinin sürdürülebilirliği için kritik öneme sahiptir (Stringer & Adamidis, 2010: 64-66).

Denetim kalitesinin yüksek olması, işletmelerin finansal tablolarının doğruluğunu artırır ve bu doğrultuda, denetim raporları, yatırımcılar, kredi sağlayıcılar ve diğer paydaşlar için daha güvenilir hale gelir. Denetim kalitesinin düşük olduğu durumlarda, mali tablolarda yer alan hatalar ve yanlış beyanlar, denetlenen işletmenin itibarı ve finansal durumu üzerinde olumsuz etkiler yaratabilir (Davidson, 1993: 481-483).

Denetim kalitesine olan ilgi, özellikle büyük finansal skandalların ardından artmıştır. Örneğin, Enron ve WorldCom gibi şirketlerde yaşanan skandallar, denetim kalitesinin önemini bir kez daha ortaya koymuştur (Frantz, 2001: 157-159). Bu tür skandallar, denetim sürecinde yeterli kalite kontrolü sağlanmadığında ortaya çıkabilecek riskleri göstermektedir. Bu nedenle, denetim kalitesinin artırılması ve uluslararası denetim standartlarına uyum sağlanması, denetim sürecinin güvenilirliğini artırmak açısından önemlidir (Romer, 2005).

Kaliteli bir denetim hizmeti, denetlenen işletmenin finansal durumunun ve performansının doğru bir şekilde yansıtılmasını sağlar. Bu durum, işletmenin yönetimi, yatırımcıları ve diğer paydaşları için kritik öneme sahiptir. Çünkü denetim raporları, işletmenin gelecekteki stratejik kararlarını belirlemede önemli bir rol oynar. Ayrıca, denetim kalitesinin yüksek olması, denetçinin sorumluluklarını yerine getirme düzeyini de artırır (Malone & Roberts, 1996: 49).

Denetim kalitesinin sağlanmasında, denetim sürecinin her aşamasında titizlikle çalışılması ve belirlenen standartlara uygun hareket edilmesi gereklidir. Standartların yetersiz kaldığı veya uygunluğun kontrol edilmediği durumlarda, denetim kalitesi düşebilir ve bu da ciddi sorunlara yol açabilir. Denetim kalitesinin artırılması için sürekli olarak yeni düzenlemelerin yapılması ve bu düzenlemelere uygunluğun denetlenmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, denetim kalitesi, finansal raporların güvenilirliğini ve doğruluğunu sağlayarak işletmelerin ve piyasaların istikrarlı bir şekilde çalışmasını destekler. Kaliteli bir denetim, sadece mevcut hataların tespit edilmesi değil, aynı zamanda gelecekteki potansiyel risklerin de önceden belirlenmesini sağlar. Bu nedenle, denetim kalitesi, işletmelerin uzun vadeli başarısı ve sürdürülebilirliği açısından vazgeçilmez bir unsurdur.

1.5. Denetim Kalitesi ve Denetimde Standartlaşma

Denetim kalitesi, denetim sürecinin etkinliğini ve doğruluğunu belirleyen temel bir unsurdur. Kaliteli bir denetim, hem denetlenen kurumlar hem de bu kurumlara güven duyan paydaşlar için büyük önem taşır. Bu bağlamda, denetim kalitesini sağlamak ve sürdürülebilmek amacıyla denetim standartları geliştirilmiştir. Standartlaşma, denetim sürecinde tutarlılığı sağlarken, denetçilerin objektiflik ve bağımsızlık ilkelerine uygun hareket etmesine de katkıda bulunur. Denetim standartları, denetim kalitesinin korunması için asgari gereklilikleri belirler ve bu sayede denetim sonuçlarının güvenilirliğini artırır. Denetim faaliyeti, yalnızca yapılan işin doğruluğunu ve uygunluğunu sorgulamakla kalmaz, aynı zamanda denetimin kendisinin de belirlenen standartlara uygun bir şekilde yapılıp yapılmadığını kontrol etmeyi gerektirir. Bu nedenle, denetim faaliyetinin güvenilirliği ve kalitesi de sorgulanmalıdır. Denetimde güvenilirliği ve kaliteyi sağlayan unsur, denetim faaliyetinin daha önce belirlenmiş kriterlere uygun olarak gerçekleştirilmesidir. Denetim standartları, bu kaliteyi belirleyen kriterler bütünüdür ve hem denetçiyi hem de denetim sürecinin tamamını kapsar. Bu standartlar, denetçinin

mesleki sorumluluğunu hatırlatan ve denetim sürecine rehberlik eden temel ilkelerdir. Denetimin kaliteli bir şekilde yürütülebilmesi için denetçinin bu ilkelere bağlı kalması önemlidir (Kenger, 2001: 16).

Denetim standartlarının amacı, denetim çalışmalarının kalitesini en üst seviyede tutmaktır. Bu standartlar, denetçilerin sorumluluklarını, niteliklerini ve gerçekleştirmesi gereken çalışmaları genel olarak düzenleyen kurallar topluluğudur. Standartlar, denetçilere yol göstermek ve denetim sürecinin doğru bir şekilde ilerlemesini sağlamak için tasarlanmıştır. Denetim faaliyetinin başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi, bu standartların titizlikle uygulanmasına bağlıdır (Bozkurt, 1999: 35)

Denetimde standartlaşma çalışmaları, özellikle Genel Kabul Görmüş Denetim Standartları (GKGDS), Uluslararası Denetim Standartları ve Türkiye Denetim Standartları gibi düzenlemeler aracılığıyla denetim faaliyetlerini etkilemiştir. Bu standartlar, denetim sürecinin her aşamasında kaliteyi garanti altına almak için geliştirilmiştir ve denetim faaliyetlerinin etkinliğini artırmada önemli bir rol oynamaktadır. Denetçilerin bu standartlara uygun olarak hareket etmeleri, denetim faaliyetlerinin güvenilirliğini ve kalitesini güvence altına alır (Uygun, 2019: 21).

1.5.1. Genel Kabul Görmüş Denetim Standartları

Genel Kabul Görmüş Denetim Standartları (GKGDS), denetim sürecinin yürütülmesinde uyulması gereken temel ilkeleri ve prosedürleri tanımlar. Bu standartlar, denetçilerin denetim sürecinde izlemesi gereken adımları belirler ve böylece denetim sonuçlarının tutarlı, doğru ve güvenilir olmasını sağlar. GKGDS, genel olarak üç ana kategoriye ayrılır: Genel Standartlar, Çalışma Alanı Standartları ve Raporlama Standartları. Her bir kategori, denetimin farklı aşamalarında uyulması gereken kuralları içermektedir. Bu standartlar, denetçilerin mesleki yetkinliklerini, bağımsızlıklarını ve dikkat seviyelerini garanti altına alırken, denetim sürecinin her aşamasında sistematik bir yaklaşım benimsemelerini sağlar. GKGDS'nin ulusal ve uluslararası kabul görmesi, denetim süreçlerinin global ölçekte uyumlu ve karşılaştırılabilir olmasına da katkı sağlar (Oktay, 2013: 52).

Amerikan Sertifikalı Kamu Muhasebecileri Enstitüsü (AICPA), denetçilerin çalışmalarını kolaylaştırmak amacıyla, 1972 yılından itibaren “Denetim Standartlarının Açıklamaları (SAS)” adı verilen raporlar yayımlamaya başlamıştır. Bu raporlar, denetim standartlarının daha iyi anlaşılmasını sağlamak ve denetim sürecinde karşılaşılan zorluklara yönelik rehberlik sunmak amacıyla hazırlanmıştır. SAS'lar, denetim sürecinde

uyulması gereken kurallar ve uygulamalara dair ayrıntılı bilgiler sunar ve bu nedenle denetim pratiğinde önemli bir yer tutar (Bozkurt, 1999: 37).

Denetim standartlarını desteklemek amacıyla, çeşitli mesleki örgütler tarafından genelgeler, yorumlar, açıklayıcı ilkeler ve denetim sırasında yapılabilecek işlere ilişkin bilgiler de yayımlanmıştır. Bu tür yayınlar, denetim süreçlerinde denetçilere rehberlik sağlamak için oluşturulmuş olsa da, zaman zaman bunların da denetim standartları olarak adlandırıldığı görülmüştür. Ancak, bu tür dokümanların Genel Kabul Görmüş Denetim Standartları (GKGDS) ile karıştırılmaması gerekir, çünkü GKGDS, denetim pratiğinin temel kurallarını ve ilkelerini belirleyen standartlardır (Oktay, 2013: 53).

Genel Kabul Görmüş Denetim Standartları'nın (GKGDS) temel özellikleri, denetim çalışmalarının kalitesini en üst seviyeye çıkarmayı ve bu yüksek kaliteyi korumayı amaçlamasıdır. GKGDS, denetim çalışmalarında uyulması gereken asgari nitelikleri belirlerken, denetçilere kılavuzluk edecek şekilde tasarlanmıştır. Bu standartlar, denetçilerin yerine getirmesi gereken sorumlulukları ve nasıl bir çalışma yürütmeleri gerektiğini tanımlayan kurallar bütünüdür. Dolayısıyla, GKGDS, denetim sürecinin her aşamasında denetçiye yol gösteren ve denetim faaliyetlerinin kalitesini güvence altına alan bir çerçeve sunar (Bozkurt, 1999: 37).

1.5.1.1. Genel Standartlar

Genel Standartlar, denetim sürecine başlamadan önce denetçilerin sahip olması gereken nitelikleri ve denetim sürecinde uymaları gereken etik kuralları belirler. Bu standartlar, denetçinin mesleki yetkinlik, bağımsızlık ve dikkat seviyesini esas alır. Mesleki yetkinlik, denetçilerin eğitim ve deneyim açısından gerekli bilgiye sahip olmalarını gerektirir. Bağımsızlık ilkesi, denetçinin denetlenen kurumla çıkar çatışması yaşamadan objektif bir denetim yapmasını sağlar. Dikkat seviyesi ise, denetçinin denetim sürecinde gerekli özeni göstermesini ve hatalardan kaçınmasını temin eder. Genel Standartlar, denetim sürecinin başlangıcından itibaren kaliteyi güvence altına almak için kritik öneme sahiptir ve denetçilerin mesleki sorumluluklarını yerine getirmelerine yardımcı olur (Uygun, 2019: 23).

Denetim süreçlerinde kimlerin ve hangi özelliklere sahip kişilerin bu faaliyetleri sürdürebileceğini belirleyen standartlar, denetimin kalitesini ve güvenilirliğini sağlamak için kritik öneme sahiptir. Bu standartlar, denetçi olma ve denetçilik yapma yetkinliğini tanımlar ve bu bağlamda denetçinin mesleki yeterliliklerini belirleyen kılavuzlardır (Karacan & Uygun, 2012: 52). Genel standartlar, denetçilerin mesleki yeterlilikleri ve

işlerini kalite standartlarına uygun şekilde gerçekleştirme sorumluluklarını belirler. Bu nedenle, denetim faaliyetlerinde uyulması gereken kişiye özgü kuralları ve nitelikleri tanımlar.

Genel standartlar, üç ana kategori altında toplanabilir. İlk olarak, *Mesleki Eğitim ve Yeterlilik Standardı*, denetçilerin yeterli eğitim ve mesleki deneyim sahibi olmalarını ve bu sayede denetim görevlerini etkin bir şekilde yerine getirmelerini gerektirir (Usul, 2013: 56). İyi bir denetçi, sürekli eğitim programlarına katılarak ve mesleki yayınları takip ederek kendini günceller ve mesleki verimlilik ile etkinliklerini artırır. Bu şekilde, genel standartların öngördüğü nitelikte bir denetçi olarak kalmaya çaba gösterir.

İkinci olarak, *Bağımsızlık Standardı*, denetçilerin bağımsız düşünme yeteneklerini korumalarını ve denetim sürecinde tarafsız ve dürüst bir yaklaşım sergilemelerini öngörür (Güredin, 2007: 43). Bu standart, denetçilerin özel hayatlarındaki hareketlerinin, davranışlarının ve mali ilişkilerinin denetim sürecinin güvenilirliğine zarar vermemesi gerektiğini vurgular. Denetçiler, toplumda bağımsızlıkları hakkında herhangi bir şüpheye yol açmamalıdır (Selimoğlu, 2011: 15).

Son olarak, *Mesleki Dikkat ve Özen Standardı*, denetçilerin hem denetim sürecinde hem de denetim raporunun hazırlanmasında mesleğin gerektirdiği dikkat ve özeni göstermelerini ifade eder (Toroslu, 2012: 97). Bu standart, denetçinin denetim faaliyetlerini doğru bir şekilde planlamasını, uygun biçimde programlamasını ve yeterli, güvenilir denetim kanıtlarını toplamasını öngörür. Toplanan kanıtlar titizlikle incelenmeli ve düzenli bir şekilde dokümanite edilmelidir. Denetçi, mali tabloların doğruluğu hakkında dürüst bir değerlendirme yapmalı ve sonuçları dikkatlice raporlamalıdır (Duman, 2008: 52).

1.5.1.2. Çalışma Alanı Standartları

Çalışma Alanı Standartları, denetim sürecinin uygulanması sırasında denetçinin izlemesi gereken yöntemleri ve prosedürleri tanımlar. Bu standartlar, denetim sürecinin planlanması, denetim kanıtlarının toplanması ve denetim faaliyetlerinin yönetilmesi gibi konuları kapsar. Denetim planlaması, denetçinin denetim sürecini etkin bir şekilde organize etmesini ve gerekli kaynakları tahsis etmesini sağlar. Denetim kanıtlarının toplanması, denetçinin denetlenen işletmenin mali durumunu ve faaliyetlerini değerlendirmek için yeterli ve uygun bilgiye ulaşmasını gerektirir. Denetim faaliyetlerinin yönetimi ise, denetim sürecinin sistematik bir şekilde yürütülmesini ve denetçinin bulgularını doğru bir şekilde değerlendirmesini sağlar. Çalışma Alanı

Standartları, denetim sürecinin etkinliğini artırarak, denetim sonuçlarının doğruluğunu ve güvenilirliğini temin eder (Uygun, 2019: 24-25).

Denetim çalışmalarının nasıl yürütüleceğini ve hangi yöntemlerin uygulanması gerektiğini belirleyen standartlar, denetimin kalitesini ve güvenilirliğini sağlamak için kritik bir rol oynar. Bu standartlar, denetçiye tarafsız ve güvenilir bir değerlendirme yapabilmesi için gerekli olan yönlendirmeleri sağlar. Kanıt toplama süreci ve bu kanıtların değerlendirilmesi, bu standartlar çerçevesinde yürütülür (Ceyhan, 2014: 21).

Çalışma alanı standartları, genellikle üç ana başlık altında toplanabilir. İlk olarak, *Planlama ve Yardımcıların Gözetlenmesi Standardı*, denetim sürecinin başlamasından önce yeterli planlamanın yapılmasını ve denetçiye yardımcı olan kişilerin uygun şekilde gözlemlenmesini gerektirir (Dönmez vd., 2005: 56). Bu standart, denetim planlamasında dikkate alınması gereken unsurları belirtir: uygulanacak denetim politikası ve prosedürleri, uzmanlığa ihtiyaç duyulacak kişiler, elde edilen bilgilere dayalı denetim programları, işletmenin iç denetçisinden yararlanma biçimi ve gerekli niteliklere sahip denetim ekibi (Göğer, 2006: 16).

İkinci olarak, *İç Kontrol Sisteminin İncelenmesi Standardı*, iç kontrol sisteminin etkinliğini ve doğruluğunu değerlendirmeyi amaçlar (Dönmez vd., 2005: 56). İç kontrol, firmanın varlıklarını koruma, muhasebe kayıtlarını doğru bir şekilde tutma ve yönetim politikalarına uyum sağlama amacıyla geliştirilen önlemleri kapsar. Bu standardın iki ana amacı vardır: birincisi, iç kontrol sisteminin etkinliğini belirlemek ve finansal tabloların doğru bir şekilde düzenlendiğinden emin olmaktır. İkincisi ise, denetim görüşü oluşturma sürecinde uygulanacak denetim sürecinin kapsamını ve ayrıntı seviyesini belirlemektir (Başpınar, 2005: 56).

Son olarak, *Kanıt Toplama Standardı*, finansal tablolar hakkında yeterli ve güvenilir kanıt toplanmasını öngörür (Güçlü, 2008: 17). Kanıt, önceden belirlenmiş ölçütlere göre olay ve iddiaların doğruluğunu test eden, görsel, sözel ve yazılı biçimlerde belgelenmiş bilgilerdir. Denetçinin, toplanan bu kanıtlar üzerinden bir görüş oluşturmaya ve bu görüşün açıklamasını sağlaması gerekmektedir (Selimoğlu, 2011: 16).

1.5.1.3. Raporlama Standartları

Raporlama Standartları, denetim sürecinin sonunda denetçinin hazırlayacağı raporun içeriğini ve biçimini belirler. Bu standartlar, denetçinin bulgularını, vardığı sonuçları ve denetim sürecinde karşılaşılan önemli hususları açık ve anlaşılır bir şekilde raporlamasını gerektirir. Raporlama Standartları, denetim raporunun doğruluğunu,

tarafsızlığını ve şeffaflığını garanti altına alır. Ayrıca, denetim raporlarının karşılaştırılabilirliğini ve tutarlılığını sağlamak için rapor formatını ve dilini standartlaştırır. Raporlama Standartları, denetim sonuçlarının kullanıcılarına, özellikle de yatırımcılara, kredi verenlere ve düzenleyici kurumlara güvenilir bilgi sunmasını sağlar. Bu standartlar, denetim sürecinin son aşamasını oluşturan raporlamanın kalitesini artırarak, denetimin genel başarısına önemli katkıda bulunur (Uygun, 2019: 25-26).

Raporlama standartları, denetim süreçlerinin sonuçlarını ifade ederken denetçinin görüş ve yargılarının nasıl doğru ve etkili bir şekilde sunulması gerektiğine dair düzenlemeleri ve ilkeleri kapsar. Bu standartların amacı, denetim raporunun, ilgili kişi ve kurumlar tarafından anlaşılır ve doğru bilgiler içerecek şekilde sistematik bir çerçevede sunulmasını sağlamaktır (Karacan & Uygun, 2011: 60). Yani, raporun içerdiği bilgilerin, ihtiyaç duyan tüm paydaşlar tarafından kolayca anlaşılabilmesi için belirli bir düzen içinde sunulması esastır.

Raporlama standartları altında dört ana kategori bulunmaktadır. İlk olarak, *Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkelerine Uygunluk Standardı*, denetçinin, işletmenin finansal tablolarında bulunan bilgilerin, Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri (GKGMI) ile ne kadar uyumlu olduğunu değerlendirmesini öngörür (Dönmez, Berberoğlu & Ersoy, 2005: 57). GKGMI, finansal tabloların doğruluğunu belirlemede temel bir referans noktası sağlar (Bozkurt, 1999: 41).

İkinci olarak, *Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkelerinde Değişmezlik Standardı*, denetçinin, işletmenin geçmiş dönemlerinde uygulanan muhasebe ilkelerinin, denetim döneminde de uygulanıp uygulanmadığını tespit etmesini ve bu bilgiyi denetim raporunda belirtmesini gerektirir (Selimoğlu, 2011: 17). Bu standart, muhasebe ilkelerinin sürekliliğini ve tutarlılığını sağlamak adına kritik bir rol oynar.

Üçüncü olarak, *Tam Açıklama Standardı*, finansal tabloların, ilgili kişi ve kurumlara doğru kararlar alabilmeleri için yeterli derecede açık ve anlaşılır şekilde sunulmasını öngörür (Karacan & Uygun, 2011: 62). Bu standart, finansal tabloların, raporun kullanıcıları için gerekli bilgileri tam ve eksiksiz bir şekilde sunmasını sağlamayı hedefler.

Son olarak, *Görüş Bildirme Standardı*, denetim raporunda finansal tabloların bütünlüğünün korunarak bir görüş belirtilmesini gerektirir. Denetçi, eğer bir görüş bildirmekten kaçınması gerekiyorsa, bu durumun nedenlerini ayrıntılı olarak açıklamalıdır (Dönmez, Berberoğlu & Ersoy, 2005: 57). Denetçi, denetim sürecinin sonunda dört farklı türde görüş bildirebilir: olumlu görüş, şartlı görüş, olumsuz görüş ve

görüş bildirmekten kaçınma (Kızıl, Akman & Korkmaz, 2015: 198). Bu görüşler, denetimin sonuçlarını ve denetçi tarafından ulaşılan yargıları yansıtır.

1.5.2. Uluslararası Denetim Standartları

Uluslararası Denetim Standartları (ISA), dünya genelinde denetim uygulamalarının uyumlu hale getirilmesi amacıyla Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB) tarafından geliştirilmiştir. ISA, denetçilerin dünya çapında tutarlı, yüksek kaliteli denetim hizmetleri sunmasını sağlamak amacıyla oluşturulmuştur. Bu standartlar, denetim sürecinin her aşamasında uygulanması gereken prosedürleri ve denetçilerin uyması gereken etik kuralları tanımlar. ISA, globalleşen iş dünyasında denetim uygulamalarının standardizasyonunu sağlayarak, farklı ülkelerdeki denetim sonuçlarının karşılaştırılabilir olmasına olanak tanır. Bu standartlar, özellikle uluslararası piyasalarda faaliyet gösteren şirketlerin denetim raporlarının güvenilirliğini ve kabul edilebilirliğini artırır. ISA'nın geniş çapta kabul görmesi, denetim mesleğinin küresel ölçekte güçlenmesine ve denetim kalitesinin yükseltilmesine katkı sağlar (Kaval, 2008: 45).

Uluslararası Denetim Standartları, sadece denetim uygulamalarını değil, aynı zamanda denetçilerin mesleki etik ve bağımsızlık kurallarını da kapsar. Bu standartlar, denetim sürecinde denetçilerin tarafsız ve objektif olmalarını, aynı zamanda mesleki sorumluluklarını tam anlamıyla yerine getirmelerini sağlar. ISA, denetçilerin uluslararası kabul görmüş bir çerçeve içinde hareket etmesine olanak tanır ve böylece denetim sürecinin etkinliğini artırır. ISA, aynı zamanda denetim raporlarının hazırlanması ve sunulması için gerekli olan asgari gereklilikleri de belirler. Bu standartlar, denetim raporlarının şeffaf, doğru ve kapsamlı olmasını temin ederek, kullanıcıların güvenilir bilgiye ulaşmalarını sağlar (Usul, 2013: 38).

ISA'nın bir diğer önemli özelliği, sürekli olarak güncellenmesi ve gelişen denetim ihtiyaçlarına göre revize edilmesidir. Uluslararası denetim ortamında meydana gelen değişiklikler ve yeni ortaya çıkan riskler, ISA'nın da sürekli olarak yenilenmesini gerektirmektedir. Bu sayede, denetim standartları, güncel denetim teknikleri ve risk yönetimi stratejileriyle uyumlu hale getirilir. ISA, denetim mesleğinin dinamik yapısını yansıtarak, denetim süreçlerinin kalitesini ve güvenilirliğini sürekli olarak artırmayı hedefler. Bu kapsamda, ISA, uluslararası denetim uygulamalarının temelini oluşturan ve denetim kalitesinin korunmasına katkıda bulunan kritik bir araçtır (Uygun, 2019: 26-27).

1.5.3. Türkiye Denetim Standartları

Türkiye Denetim Standartları (TDS), Türkiye'deki denetim uygulamalarının uyumlu ve standart bir yapıya kavuşmasını sağlamak amacıyla geliştirilmiştir. Türkiye Denetim Standartları Kurulu (TDSK) tarafından oluşturulan bu standartlar, uluslararası denetim standartlarına paralel olarak, Türkiye'deki denetim faaliyetlerinin kalitesini artırmayı amaçlamaktadır. TDS, Türkiye'deki denetim süreçlerinin sistematik ve tutarlı bir şekilde yürütülmesini sağlayarak, denetim raporlarının güvenilirliğini ve doğruluğunu temin eder. Bu standartlar, denetçilerin mesleki yetkinliklerini geliştirmelerine, denetim süreçlerinde şeffaflık ve tarafsızlık ilkelerine uygun hareket etmelerine yardımcı olur. Türkiye Denetim Standartları, ulusal mevzuata uygunluğu sağlarken, aynı zamanda uluslararası denetim uygulamalarıyla uyumlu bir çerçeve sunar (Sevim, Çetinoğlu & Kurnaz, 2006: 60-61).

TDS, Türkiye'de faaliyet gösteren denetçilerin ve denetim firmalarının denetim süreçlerini belirli bir kalite standardı çerçevesinde gerçekleştirmelerini zorunlu kılar. Bu standartlar, denetim sürecinin her aşamasında uygulanması gereken kuralları ve prosedürleri tanımlar. Denetçilerin denetim planlaması, kanıt toplama ve raporlama süreçlerinde uyması gereken asgari gereklilikler TDS kapsamında belirlenmiştir. Ayrıca, TDS, denetim sürecinde ortaya çıkabilecek etik sorunların ve çıkar çatışmalarının önlenmesi amacıyla denetçilerin bağımsızlık ve tarafsızlık ilkelerine sıkı sıkıya bağlı kalmalarını gerektirir. TDS'nin ulusal ölçekte kabul görmesi, Türkiye'deki denetim süreçlerinin uluslararası standartlarla uyumlu olmasına katkı sağlar ve denetim kalitesinin yükseltilmesine destek olur (DeAngelo, 1981: 187).

TDS'nin uygulanması, Türkiye'deki denetim süreçlerinin global denetim uygulamalarıyla entegre olmasını sağlar. Bu standartlar, uluslararası denetim standartlarına uyumlu olarak geliştirilmiş olup, Türkiye'deki denetim firmalarının uluslararası piyasalarda kabul görmüş denetim hizmetleri sunmasına olanak tanır. TDS, aynı zamanda Türkiye'deki denetim süreçlerinin şeffaf ve hesap verebilir olmasını temin eder, bu da denetim raporlarının güvenilirliğini artırır. TDS'nin sürekli olarak güncellenmesi ve Türkiye'deki denetim ihtiyaçlarına göre revize edilmesi, denetim süreçlerinin etkinliğini ve verimliliğini artırır. Sonuç olarak, TDS, Türkiye'deki denetim uygulamalarının uluslararası denetim standartlarıyla uyumlu bir şekilde yürütülmesini sağlayarak, denetim kalitesinin korunmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunur (Uygun, 2019: 27).

1.6. Denetim Kalitesinin Önemi

Denetim kalitesi, finansal raporların doğruluğunu ve güvenilirliğini sağlamak için kritik bir rol oynar. Yüksek kalitede denetim, yatırımcıların ve diğer paydaşların finansal bilgilerin güvenilirliğine olan inancını artırır. Bu bölümde, denetim kalitesinin önemini detaylı bir şekilde ele alarak, bu kavramın neden bu kadar merkezi olduğuna ve etkilerine vurgu yapılmıştır.

Denetim kalitesine olan ilgi her zaman yüksek olmuş, ancak 2001 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşanan Enron skandalı, bağımsız denetimlerin kalitesinin önemini büyük ölçüde artırmıştır. 11 Eylül 2001'deki terör saldırılarının ardından yaşanan bu büyük şok, 2 Aralık 2001 tarihinde dünyanın en büyük doğalgaz boru hattı şirketlerinden biri olan Enron'un beklenmedik iflasıyla doruğa ulaşmıştır. Enron'un iflası sadece Amerika'da değil, dünya genelinde büyük etkiler yaratmıştır. Bu ani çöküş, hem çağdaş muhasebe sistemlerinin hem de bağımsız denetim firmalarının yeniden gözden geçirilmesine neden olmuştur (Arel, Brody & Pany, 2005).

Houston, Texas merkezli Enron, 1985 yılında Houston Natural Gas ve Internorth adlı iki doğalgaz şirketinin birleşmesiyle kurulmuştur. Şirket, zamanla boru hattı işletmeciliğinden çeşitli diğer alanlara da yayılmış ve türev finansal araçları etkin bir şekilde kullanarak dikkat çekmiştir. Enron'un ani çöküşü, birçok büyük Amerikan firmasının da finansal raporlama sorunları yaşamasına neden olmuş ve kamu yönetimi ile ilgili güven krizlerine yol açmıştır. Ayrıca, Enron ve WorldCom gibi örneklerin yanı sıra Qwest, Tyco, Adelphia gibi şirketlerde de benzer finansal raporlama eksiklikleri ortaya çıkmıştır. Bu durum, bağımsız denetim ve uluslararası denetim standartlarının yeniden düzenlenmesi gerekliliğini gündeme getirmiştir. Bunun sonucunda, 2002 yılında Sarbanes-Oxley Yasası (Sarbanes-Oxley Act of 2002) Amerika'da yürürlüğe girmiş ve kısa sürede dünya genelinde uygulanmaya başlanmıştır (Arel, Brody & Pany, 2005).

Denetim kalitesinin önemi, finansal raporların güvenilirliğinin sağlanmasında yatmaktadır. İşletmelerin mali tablolarının doğruluğu ve şeffaflığı, piyasa istikrarı ve yatırımcı güveni açısından hayati öneme sahiptir. Yüksek kaliteli denetim, mali tabloların uluslararası muhasebe standartlarına uygunluğunu temin eder ve finansal raporların doğru bir şekilde yansıtılmasını sağlar. Bu, finansal bilgilerin yatırımcılar tarafından doğru bir şekilde değerlendirilmesini ve ekonomik kararların sağlıklı bir temel üzerine yapılmasını mümkün kılar. Bir diğer önemli faktör, denetim kalitesinin, finansal sistemin genel güvenilirliğini artırmasıdır. Kaliteli denetimler, finansal piyasaların şeffaflığını artırır ve

bu da yatırımcıların piyasalara olan güvenini pekiştirir. Denetim kalitesinin düşük olması durumunda, mali raporların manipülasyona açık olması ve bu durumun krizlere yol açabilmesi gibi riskler ortaya çıkar. Bu nedenle, denetim kalitesinin yüksek olması, ekonomik sistemin istikrarını ve sürdürülebilirliğini sağlamak açısından kritik bir öneme sahiptir (Oktay, 2013: 48).

Denetim kalitesinin bir diğer boyutu, yasal ve düzenleyici uyumluluğun sağlanmasıdır. Denetim standartlarına ve düzenlemelerine uyum, işletmelerin yasal yükümlülüklerini yerine getirmelerini ve düzenleyici kurumlar tarafından belirlenen standartlara uygunluklarını sağlar. Bu uyumluluk, yasal sorunların ve cezaların önlenmesine yardımcı olur, bu da işletmelerin mali sağlıklarını korur ve uzun vadeli başarılarını destekler (İlgün, 2019: 7).

Denetim kalitesinin işletmeler için diğer bir avantajı da, risklerin etkili bir şekilde yönetilmesini sağlamasıdır. Kaliteli bir denetim süreci, potansiyel riskleri ve iç kontrol zayıflıklarını belirler ve bu konuda önerilerde bulunur. Bu, işletmelerin operasyonel riskleri minimize etmelerine ve risk yönetimi stratejilerini güçlendirmelerine olanak tanır. Risklerin etkin bir şekilde yönetilmesi, finansal performansın iyileştirilmesine ve işletmelerin uzun vadeli başarısına katkı sağlar. Ayrıca, denetim kalitesi, şirketlerin sosyal sorumluluk ve etik standartlarını da yansıtır. Şirketler, yüksek denetim kalitesini sağlamak suretiyle, kamuya ve diğer paydaşlara karşı şeffaflıklarını ve hesap verebilirliklerini gösterirler. Bu, şirketlerin itibarlarını güçlendirir ve toplumsal güveni artırır. Etik standartlara uyum, şirketlerin uzun vadede sürdürülebilirliklerini ve rekabet avantajlarını korumalarına yardımcı olur (Oktay, 2013: 49).

Denetim kalitesinin önemini vurgulayan bir diğer unsur, denetim firmalarının profesyonel yetkinlikleridir. Denetim firmalarının kalitesi, denetim sürecinde kullanılan yöntemlerin ve tekniklerin etkinliğini belirler. Profesyonel denetçiler, mali tabloları doğru bir şekilde analiz edebilir ve güvenilir raporlar sunabilirler. Bu profesyonellik, denetim sürecinin etkinliğini ve sonuçlarının güvenilirliğini artırır. Denetim kalitesinin artması, finansal raporlama standartlarının sürekli olarak geliştirilmesine katkıda bulunur. Yüksek kaliteli denetimler, mevcut denetim standartlarının etkinliğini değerlendirir ve bu standartların iyileştirilmesine yönelik geri bildirim sağlar. Bu geri bildirim, denetim süreçlerinin ve standartlarının sürekli olarak güncellenmesine ve iyileştirilmesine olanak tanır, bu da finansal raporlamanın genel kalitesini artırır (Özyurt, 2010: 12-14).

Özetle, denetim kalitesi, finansal sistemin sağlığını, piyasa güvenini ve şirketlerin etik standartlarını korur. Bu nedenle, denetim kalitesinin sağlanması, sadece

bireysel işletmelerin değil, tüm ekonomik sistemin sürdürülebilirliği ve istikrarı açısından kritik bir öneme sahiptir. Kaliteli denetimler, güvenilir finansal raporlamayı ve etkin risk yönetimini mümkün kılar, bu da uzun vadeli ekonomik büyümeyi ve sürdürülebilirliği destekler.

1.7. Denetim Kalitesini Etkileyen Faktörler

Denetim kalitesini etkileyen faktörler, denetim sürecinin etkinliğini ve doğruluğunu belirleyen kritik unsurlardır. Bu faktörler, denetim sonuçlarının güvenilirliğini ve denetim raporlarının doğruluğunu doğrudan etkiler. Denetim kalitesini artırmak, denetçilerin mesleki yetkinlikleri, denetim süreçlerinin planlanması, denetim kanıtlarının toplanması ve denetim sürecinde izlenen metodolojiler gibi birçok faktöre bağlıdır. Ayrıca, denetim kalitesini etkileyen dış faktörler arasında, düzenleyici kurumların denetim üzerindeki gözetimi, denetim standartlarının uygulanması ve denetim sürecine katılan tüm tarafların etik değerlere bağlılığı yer almaktadır. Bu bölümde, denetim kalitesini etkileyen başlıca faktörler ayrıntılı olarak ele alınacak ve bu faktörlerin denetim sonuçlarına olan etkisi değerlendirilecektir (Ceyhan, 2014: 83).

Denetim kalitesini etkileyen en önemli unsurlardan biri, denetçinin mesleki yetkinliğidir. Denetçilerin sahip oldukları bilgi birikimi, deneyim ve uzmanlık, denetim sürecinin etkinliğini doğrudan etkiler. Yeterli mesleki yetkinliğe sahip olmayan denetçiler, denetim sürecinde hatalar yapabilir veya kritik bulguları gözden kaçırabilir. Bu nedenle, denetçilerin sürekli olarak mesleki eğitimlerle kendilerini geliştirmeleri ve güncel denetim teknikleri hakkında bilgi sahibi olmaları önemlidir. Ayrıca, denetçilerin bağımsızlık ve tarafsızlık ilkelerine sıkı sıkıya bağlı kalmaları, denetim kalitesini artıran bir diğer önemli faktördür. Denetim sürecinde bağımsızlığını koruyamayan denetçiler, denetim sonuçlarını objektif bir şekilde değerlendiremez ve bu durum denetim kalitesini olumsuz yönde etkiler (DeAngelo, 1981: 187).

Denetim kalitesini etkileyen bir diğer faktör ise, denetim sürecinin planlanması ve denetim kanıtlarının toplanmasıdır. İyi planlanmış bir denetim süreci, denetim sürecinin etkin bir şekilde yönetilmesini ve denetim faaliyetlerinin sistematik bir şekilde yürütülmesini sağlar. Denetim kanıtlarının toplanması aşamasında, denetçilerin yeterli ve uygun kanıtları elde etmesi, denetim sonuçlarının doğruluğunu temin eder. Yetersiz veya uygunsuz kanıtlar, denetim raporlarının güvenilirliğini zedeler ve denetim kalitesini düşürür. Bu nedenle, denetçilerin denetim sürecinde kullanacakları kanıt toplama

tekniklerini dikkatli bir şekilde seçmeleri ve bu süreçte titizlikle çalışmaları gerekmektedir (Gör, 2016: 35).

Denetim kalitesini etkileyen dış faktörler arasında, düzenleyici kurumların denetim üzerindeki gözetimi ve denetim standartlarının uygulanması yer alır. Düzenleyici kurumlar, denetim süreçlerinin belirli bir standart çerçevesinde yürütülmesini ve denetim sonuçlarının doğruluğunu temin eder. Bu kurumlar, denetim süreçlerini denetleyerek, denetçilerin etik kurallara ve denetim standartlarına uygun hareket etmelerini sağlar. Ayrıca, denetim süreçlerinde kullanılan standartların sıkı bir şekilde uygulanması, denetim kalitesini artırır. Denetim standartlarına uyulmadığı durumlarda, denetim sonuçları güvenilirliğini kaybeder ve bu da denetim kalitesini olumsuz yönde etkiler. Denetim kalitesini artırmak için, denetçilerin denetim standartlarına tam anlamıyla uymaları ve düzenleyici kurumların gözetiminde hareket etmeleri önemlidir (Kavut, 2001: 4).

İKİNCİ BÖLÜM

“DENETİM KALİTESİ” ALANINDA TÜRKİYE’DE YAYIMLANAN LİSANSÜSTÜ TEZLERE YÖNELİK İÇERİK ANALİZİ

2.1. Araştırmanın Amacı

Denetim kalitesi, işletmelerin güvenilirliğini ve sürdürülebilirliğini sağlama açısından kritik bir role sahiptir. Etkili bir denetim süreci, hem işletme yönetimine hem de paydaşlara güven vermekte ve karar alma süreçlerini desteklemektedir. Bu nedenle, denetim kalitesinin iyileştirilmesine yönelik akademik çalışmalar, hem teorik bilgi birikimini artırmakta hem de uygulamalara önemli katkılar sunmaktadır. Türkiye’de bu alanda yayımlanan lisansüstü tezler, denetim kalitesi konusundaki literatürü zenginleştiren önemli kaynaklar arasında yer almaktadır.

Çalışmanın amacı, Türkiye’de denetim kalitesi alanında yayımlanan tüm lisansüstü tezleri kapsamlı bir şekilde analiz etmektir. Araştırma, tezlerin yayımlandığı üniversiteler, anabilim dalları ve içerikleri gibi çeşitli kriterler üzerinden bir değerlendirme yapmayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda, Türkiye’de denetim kalitesi üzerine yapılan lisansüstü çalışmaların mevcut durumu ve eğilimleri ortaya konulacaktır.

Tez, denetim kalitesi konusunda çalışma yapmak isteyen akademisyenler, araştırmacılar ve uygulayıcılar için değerli bir kaynak olmayı amaçlamaktadır. Yapılacak analizler, bu alandaki bilgi birikimini derinleştirecek ve gelecekte yapılacak çalışmalara yol gösterici nitelikte olacaktır. Böylelikle, denetim kalitesine ilişkin literatürdeki eksikliklerin giderilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir.

2.2. Araştırmanın Yöntemi

Bu tez çalışmasında, Türkiye’de denetim kalitesi alanında yayımlanan lisansüstü tezlerin değerlendirilmesi için özetleyici içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem, tezlerin genel özelliklerini ve içeriklerini sistematik bir şekilde inceleyerek anlamlı sonuçlar elde etmeyi amaçlamaktadır. Denetim kalitesi üzerine yapılan çalışmaların genel eğilimlerini ve içeriklerini ortaya koymak için bu yöntem oldukça etkili bir araç olarak seçilmiştir.

Araştırma kapsamında, "denetim kalitesi" anahtar kelimeleri kullanılarak ulaşılan lisansüstü tezler detaylı bir şekilde incelenmiştir. Çalışma, bu alanda yapılmış tüm tezleri kapsamakta ve çeşitli kriterlere göre sınıflandırılmaktadır. Tezlerin yayımlandığı

üniversiteler, çalışma alanları, anabilim dalları ve araştırma yöntemleri gibi başlıklar altında toplanan veriler, araştırmanın amaçlarına uygun olarak analiz edilmiştir. Bu veriler, Microsoft Excel programı kullanılarak organize edilmiş ve sınıflandırılmıştır. Tezlerin yayımlanma tarihleri, türleri, çalışma alanları ve bulguları gibi unsurlar, araştırma sürecinde dikkate alınarak detaylandırılmıştır. Böylece, Türkiye'de denetim kalitesi üzerine yazılmış lisansüstü çalışmaların kapsamlı bir analizi gerçekleştirilmiş ve bu alandaki akademik birikime önemli katkılar sunulmuştur.

Sonuç olarak, bu analiz, denetim kalitesi konusundaki ulusal literatürü kapsamlı bir şekilde değerlendirmek ve uluslararası alandaki önemli çalışmaları tespit etmek için kritik bir adım olacaktır. Bu yaklaşım, tezlerin akademik katkılarını ve ülke genelindeki araştırma ağlarını daha kapsamlı bir şekilde ortaya koymayı sağlayacaktır.

2.3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu tez çalışması, Türkiye'de denetim kalitesi alanında yayımlanan lisansüstü tezlerle sınırlıdır. Çalışmanın kapsamı, Türkiye'de farklı üniversitelerde yayımlanan ve denetim kalitesi konusunu ele alan lisansüstü tezlerin incelenmesiyle belirlenmiştir. Bu nedenle, uluslararası düzeyde yayımlanan veya Türkiye dışındaki üniversitelerde hazırlanan tezler bu çalışmanın dışında bırakılmıştır.

Araştırmada, tezlerin içerik analizi yapılırken belirli kriterler dikkate alınmış ve yalnızca denetim kalitesi ile doğrudan ilgili çalışmalar değerlendirmeye alınmıştır. Bu, araştırmanın odaklanmış ve spesifik bir alana yoğunlaşmasını sağlamıştır. Ancak, farklı yaklaşımlarla denetim kalitesini ele alan çalışmaların daha geniş bir çerçevede incelenmemesi, çalışmanın bir diğer sınırlayıcı faktörü olarak değerlendirilebilir.

Araştırma sürecinde erişilebilen tezlerin verileri kullanılmıştır. Erişilemeyen veya eksik verilere sahip çalışmalar, araştırmanın kapsamına dahil edilmemiştir. Bu durum, çalışmanın sonuçlarının genellenebilirliğini kısmen sınırlayabilir. Ancak, bu sınırlamalar göz önünde bulundurularak yapılan analizler, Türkiye'de denetim kalitesi üzerine yapılan lisansüstü tezlerin genel bir değerlendirmesini sunmayı hedeflemektedir.

2.4. Araştırmanın Bulguları

Tezde, Türkiye'de denetim kalitesi alanında yayımlanan toplam 60 lisansüstü tez incelenmiştir. İncelenen tezler, Ulusal Tez Merkezi'nden elde edilen veriler doğrultusunda seçilmiş ve belirli kategorilere ayrılarak gruplandırılmıştır. Bu gruplama, tezlerin yayımlandığı üniversiteler, çalışma alanları, anabilim dalları ve araştırma

yöntemleri gibi kriterlere dayanarak yapılmıştır. Bu şekilde yapılan sınıflandırma, araştırmanın daha sistematik ve derinlemesine bir analiz sunmasına olanak tanımıştır.

Her bir tez, özetleyici içerik analizi yöntemi kullanılarak değerlendirilmiştir. Bu yöntemin seçilmesi, tezlerin içeriğinin detaylı bir şekilde incelenmesine ve genel eğilimlerin belirlenmesine olanak tanımıştır. Tezlerde ele alınan denetim kalitesi konuları, kullanılan metodolojiler ve elde edilen bulgular, analiz sürecinde dikkate alınarak incelenmiştir. Bu analiz, Türkiye’deki lisansüstü tezlerin denetim kalitesine yönelik yaklaşımlarını ortaya koymakta önemli bir rol oynamıştır.

Bulgular, denetim kalitesi üzerine yapılan lisansüstü çalışmaların genel eğilimlerini ve bu alandaki akademik birikimi yansıtmaktadır. Elde edilen veriler, denetim kalitesinin farklı yönleriyle ele alındığını ve farklı disiplinler tarafından farklı perspektiflerle incelendiğini göstermektedir. Bu kapsamlı analiz, Türkiye'deki denetim kalitesi literatürünün mevcut durumunu ortaya koyarken, gelecekte yapılacak çalışmalara da ışık tutacak nitelikte sonuçlar sunmaktadır.

2.5. “Denetim Kalitesi” Alanında Türkiye’de Yayımlanan Lisansüstü Tezlere Yönelik İçerik Analizi

Bu bölümde, Türkiye’de denetim kalitesi konusunda yayımlanan toplam 60 lisansüstü tez çeşitli kriterlere göre sistematik bir şekilde incelenmiştir. Tezler, yayımlandıkları yıllar, üniversiteler, tez türleri, çalışma alanları ve anabilim dalları gibi ana başlıklar altında gruplanmıştır. Bu kapsamlı sınıflama, tezlerin genel özelliklerini ve akademik yaklaşımlarını daha iyi anlayabilmek için yapılmıştır.

Gruplandırma işlemi tamamlandıktan sonra, her bir tez özetleyici içerik analizi yöntemiyle detaylı bir şekilde değerlendirilmiştir. Bu analiz, tezlerin içeriklerini, kullanılan metodolojileri ve elde edilen bulguları kapsamlı bir biçimde incelemeyi hedeflemiştir. Bu süreç, denetim kalitesi alanındaki akademik çalışmaların genel eğilimlerini ve araştırma yaklaşımlarını ortaya koymuştur.

Türkiye’de denetim kalitesi üzerine yapılan lisansüstü tezlerin yıllara göre nasıl bir dağılım gösterdiği, Çizelge 2.1’de ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu veriler, denetim kalitesi alanında yapılan akademik çalışmaların hangi dönemlerde yoğunlaştığını ve zamanla bu konudaki ilginin nasıl evrildiğini anlamak için önemli veriler sunmaktadır. Bu analiz, araştırmanın bulguları açısından yıllara göre değişen akademik eğilimleri ve hangi yıllarda bu alana yönelik daha fazla çalışmanın yapıldığını gözler önüne sermektedir.

Çizelge 2.1. Türkiye’de Denetim Kalitesi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Yayın Sayısı
2010	1
2011	4
2012	1
2014	3
2015	2
2016	4
2017	2
2018	4
2019	16
2020	4
2021	6
2022	8
2023	5

Çizelge 2.1’de Türkiye’de denetim kalitesi üzerine yazılan lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı detaylandırılmıştır. Verilere göre, denetim kalitesi alanında toplam 60 tez hazırlanmıştır. Genel anlamda, 2010-2023 yılları arasında tez sayısında dalgalanmalar yaşanmıştır. İlk yıllarda, özellikle 2010 ve 2012 yıllarında yalnızca birer tez hazırlanmışken, 2011 ve 2016 yıllarında bu sayı dörde yükselmiştir. En dikkat çekici artış 2019 yılında yaşanmış, bu dönemde tam 16 tez yayımlanmıştır. 2020 yılında sayıda bir düşüş gözlemlense de, sonrasında yeniden bir artış trendi başlamış ve 2022 yılında 8 tez yayımlanmıştır. Bu verilere göre, 2019 yılı, denetim kalitesi üzerine en fazla tez hazırlanan yıl olmuştur. Son beş yılda hazırlanan tezlerin sayısı, toplam yayınların önemli bir bölümünü oluşturarak bu alana olan akademik ilginin arttığını göstermektedir.

Çizelge 2.2. Türkiye’de Denetim Kalitesi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite Adı	Yayın Sayısı
Afyon Kocatepe Üniversitesi	1
Aksaray Üniversitesi	1
Anadolu Üniversitesi	2
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	3
Atatürk Üniversitesi	1
Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi	1
Bartın Üniversitesi	1
Celal Bayar Üniversitesi	1
Çukurova Üniversitesi	4
Dicle Üniversitesi	1
Dokuz Eylül Üniversitesi	1
Dumlupınar Üniversitesi	1
Galatasaray Üniversitesi	2
Gaziantep Üniversitesi	2
Hacettepe Üniversitesi	1
İnönü Üniversitesi	3
İstanbul Aydın Üniversitesi	1
İstanbul Ticaret Üniversitesi	3
İstanbul Üniversitesi	2
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	3
Kastamonu Üniversitesi	1
Kırıkkale Üniversitesi	3
Kırklareli Üniversitesi	1
Kilis 7 Aralık Üniversitesi	1
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	5
Marmara Üniversitesi	2
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	1
Mersin Üniversitesi	1
Necmettin Erbakan Üniversitesi	1
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	2
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	2
Sakarya Üniversitesi	1
Selçuk Üniversitesi	1
Süleyman Demirel Üniversitesi	2
Trakya Üniversitesi	1

Çizelge 2.2’de Türkiye’de denetim kalitesi üzerine yazılan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı analiz edilmiştir. Veriler incelendiğinde, denetim kalitesi alanında yazılan tezlerin çeşitli üniversitelere dağıldığı görülmektedir, ancak bazı üniversiteler bu alanda daha fazla yoğunlaşmıştır. Özellikle Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, 5 tez ile en fazla sayıda yayın yapan kurum olarak öne çıkmaktadır. Bu üniversiteyi, 3’er tezle Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi ve Kırıkkale

Üniversitesi takip etmektedir. Bu kurumlar, denetim kalitesi üzerine yapılan araştırmalarda belirgin bir liderlik sergilemiş ve bu alana önemli katkılar sağlamıştır.

Bunun yanında, Çukurova Üniversitesi 4 tez ile dikkat çeken bir diğer kurum olarak yer almakta olup, Anadolu Üniversitesi, Galatasaray Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi ve Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi gibi üniversiteler 2'şer tez ile bu alanda aktif bir araştırma profili sergilemişlerdir. Bu da, bu üniversitelerin denetim kalitesi alanındaki çalışmalara katkıda bulunduğunu göstermektedir.

Diğer üniversiteler ise genellikle 1 ya da 2 tez ile temsil edilmiş olup, denetim kalitesi araştırmalarına daha sınırlı bir katkı sağlamıştır. Ancak bu çeşitlilik, Türkiye genelinde farklı akademik kurumların denetim kalitesi konusuna olan ilgisinin ve katkısının geniş bir yelpazeye yayıldığını göstermektedir. Bu durum, denetim kalitesi üzerine yapılan çalışmaların ülke genelinde çeşitli üniversitelerde ele alındığını ve bu alanın farklı akademik çevrelerce önemsendiğini ortaya koymaktadır.

Çizelge 2.3. Türkiye’de Denetim Kalitesi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı

Tür	Yayın Sayısı
Yüksek Lisans	29
Doktora	31

Çizelge 2.3’e göre, Türkiye’de denetim kalitesi üzerine yazılan lisansüstü tezlerin dağılımı, yüksek lisans ve doktora düzeylerinde oldukça dengelidir. Toplamda 60 tez ile temsil edilen bu alanda, doktora tezleri 31 adetle hafif bir üstünlük sağlamaktadır. Bu durum, denetim kalitesinin akademik olarak yoğun bir şekilde incelendiğini ve derinlemesine araştırmalara ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. Yüksek lisans tezleri ise 29 adetle doktora tezlerine yakın bir sayıda olup, bu alandaki çalışmaların çeşitliliğini ve geniş bir akademik ilgi alanını işaret etmektedir. Bu denge, hem teorik hem de uygulamalı araştırmaların bu alanda sürdürüldüğünü ve her iki düzeyde de kapsamlı çalışmaların yapıldığını ortaya koymaktadır.

Çizelge 2.4. Türkiye’de Denetim Kalitesi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerde Kullanılan Yöntemlere Göre Dağılımı

Yöntem	Yayın Sayısı
Anket	26
Bibliyometrik Analiz	1
Çok Değişkenli Regresyon Analizi Yöntemi	11
Dereceleme Modeli	1
En Küçük Kareler Regresyon Yöntemi	2
İçerik Analizi Yöntemi	2
Literatür Araştırması	5
Lojistik Regresyon Analizi	5
Mülakat	1
Nitel İçerik Analizi Tekniği	1
Panel Veri Regresyon Analizi Yöntemi	3
Veri Madenciliği Yöntemi	1
Yapısal Eşitlik Modeli	1

Çizelge 2.4’e göre Türkiye’de denetim kalitesi üzerine yazılan lisansüstü tezlerde kullanılan araştırma yöntemlerinin çeşitliliğini ve yaygınlığını göstermektedir. En sık tercih edilen yöntem, 26 yayınlı "Anket" yöntemi olmuştur. Bu, araştırmacıların katılımcılardan doğrudan veri toplama yolunu tercih ettiğini ve denetim kalitesi konusunu anlamak için geniş bir katılımcı kitlesinin görüşlerine başvurduklarını göstermektedir.

İkinci en yaygın yöntem ise, 11 yayınlı "Çok Değişkenli Regresyon Analizi Yöntemi"dir. Bu durum, araştırmacıların denetim kalitesine etki eden birden fazla değişkeni inceleme eğiliminde olduklarını ve bu karmaşık ilişkileri anlamak için gelişmiş istatistiksel yöntemler kullandıklarını işaret etmektedir.

Diğer yöntemler arasında "Literatür Araştırması" ve "Lojistik Regresyon Analizi" her biri 5 yayınlı önemli bir yer tutmaktadır. Bu da, denetim kalitesi üzerine yapılan çalışmaların hem teorik bir temele dayandırıldığını hem de farklı değişkenlerin etkilerinin ölçülmeye çalışıldığını göstermektedir.

Daha az kullanılan yöntemler ise "Panel Veri Regresyon Analizi Yöntemi" (3 yayınlı), "İçerik Analizi Yöntemi" (2 yayınlı), "En Küçük Kareler Regresyon Yöntemi" (2 yayınlı) gibi tekniklerdir. Bu yöntemlerin sınırlı kullanımı, belirli araştırma sorularına yönelik spesifik analizlerin yapıldığını ve bu konuların daha derinlemesine incelendiğini düşündürmektedir. "Bibliyometrik Analiz," "Dereceleme Modeli," "Mülakat," "Nitel İçerik Analizi Tekniği," "Veri Madenciliği Yöntemi," ve "Yapısal Eşitlik Modeli" gibi yöntemler yalnızca birer yayınlı temsil edilmiştir, bu da bu tekniklerin daha niş ve spesifik araştırma soruları için kullanıldığını ortaya koymaktadır.

Bu çeşitlilik, denetim kalitesi üzerine yapılan araştırmaların çok yönlü olduğunu ve farklı metodolojik yaklaşımlar kullanılarak kapsamlı bir şekilde ele alındığını göstermektedir.

Çizelge 2.5. Türkiye’de Denetim Kalitesi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerin Anabilim Dallarına Göre Dağılımı

Anabilim Dalı	Yayın Sayısı
Bankacılık Anabilim Dalı	1
İşletme Anabilim Dalı	54
Muhasebe ve Denetim Anabilim Dalı	3
Muhasebe ve Finans Yönetimi Anabilim Dalı	2

Çizelge 2.5’e göre, Türkiye’de denetim kalitesi üzerine yazılan lisansüstü tezlerin hangi anabilim dallarında yoğunlaştığını göstermektedir. Verilere göre, bu alanda yapılan çalışmaların büyük bir kısmı "İşletme Anabilim Dalı"na aittir; bu anabilim dalında toplam 54 tez yayınlanmıştır. Bu sonuç, denetim kalitesi konusunun işletme disiplini içerisinde oldukça önemli bir araştırma alanı olduğunu ve bu disiplindeki akademisyenler ve öğrencilerin bu konuya yoğun ilgi gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Diğer anabilim dalları ise "Muhasebe ve Denetim Anabilim Dalı" (3 yayın), "Muhasebe ve Finans Yönetimi Anabilim Dalı" (2 yayın) ve "Bankacılık Anabilim Dalı" (1 yayın) ile temsil edilmiştir. Bu dalların toplam yayın sayısı "İşletme Anabilim Dalı" ile karşılaştırıldığında oldukça düşük kalmaktadır. Bu durum, denetim kalitesi konusunun daha çok işletme alanında ele alındığını, ancak muhasebe ve finans gibi diğer ilgili alanlarda da ilgi gördüğünü göstermektedir. Özellikle "Muhasebe ve Denetim Anabilim Dalı" ve "Muhasebe ve Finans Yönetimi Anabilim Dalı," denetim kalitesini muhasebe süreçleri ve finans yönetimi bağlamında ele alan çalışmalara ev sahipliği yapmaktadır.

"Bankacılık Anabilim Dalı"nda ise sadece bir tez çalışmasının yapılmış olması, bu anabilim dalının denetim kalitesi konusuna diğer dallara göre daha az yoğunlaştığını göstermektedir. Bu, bankacılık alanının denetim kalitesini daha spesifik bir bağlamda incelediğini veya bu konunun diğer finansal ve operasyonel süreçler arasında öncelik sırasının daha düşük olabileceğini düşündürülebilir.

Genel olarak, denetim kalitesi konusunun farklı anabilim dallarında ele alınmış olması, bu konunun çok disiplinli bir niteliğe sahip olduğunu ve çeşitli akademik perspektiflerden incelendiğini göstermektedir. Ancak, özellikle işletme anabilim dalında yapılan yoğun çalışmalar, bu konunun işletme disiplini için merkezi bir öneme sahip olduğunu vurgulamaktadır.

Çizelge 2.6. Türkiye’de Denetim Kalitesi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerin Türkçe ve İngilizce Anahtar Kelimeleri

Yazar		Tezin Adı	Anahtar Kelimeler (Türkçe)	Anahtar Kelimeler (İngilizce)
Adı	Soyadı			
Ahmet	KARAHAN	Bağımsız Denetçinin Mesleki Şüpheciliklerinin Denetim Standartları Bağlamında Denetim Kalitesine Etkisi ve Bir Araştırma	Bağımsız Denetim, Bağımsız Denetçi, Mesleki Şüphecilik, Denetim Kalitesi	Independent Audit, Independent Auditor, Professional Skepticism, Audit Quality
Ali	SIHHATLI	Rotasyonun Bağımsız Denetimin Kalitesine Etkisi: BİST 100 Şirketleri Üzerine Uygulama	Bağımsız Denetim, Rotasyon, Kalite	Independent Audit, Rotation, Quality
Alpaslan	YAŞAR	Bağımsız Dış Denetim Kalitesinin Kar Yönetimi Üzerine Etkisi: İMKB’de Kayıtlı İşletmeler Üzerine Bir Uygulama	Bağımsız Dış Denetim Kalitesi, 4 Büyükler, Kar Yönetimi, İhtiyari Tahakkuklar	Audit Quality, Big Four Auditor, Earnings Management, Discretionary Accruals
Aslıhan	KURT	Bağımsız Denetim Şirketlerinin Hazırladıkları Şeffaflık Raporlarının Denetim Kalitesi Açısından Değerlendirilmesi	Bağımsız Denetim Şirketleri, Denetim Kalitesi, Şeffaflık Raporları	Independent Audit Firms, Audit Quality, Transparency Reports
Ayça	ÖZYURT	Bağımsız Denetim Kalitesini Etkileyen Etmenlerden Bağımsız Denetçi Özelliklerinin İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma	Denetim Kalitesi, Bağımsız Denetim, Bağımsız Denetçi Özellikleri	Audit Quality, Independent Audit, Independent Auditors’ Features
Aysel	AKÇAY	Bağımsız Dış Denetim Kalitesinin Kar Yönetimi Üzerine Etkisi: Borsa İstanbul’da İşlem Gören İşletmeler Üzerine Bir Araştırma	Denetim Kalitesi, Kar Yönetimi, Denetim Firması Büyüklüğü, Denetim Ücreti	Audit Quality, Earnings Management, Audit Firm Size, Audit Fees
Ayşe	KAYA	Denetim Firması ve Denetçi Rotasyonunun Bağımsız Denetim Kalitesi Üzerine Etkisi: BİST Şirketlerine Yönelik Bir Uygulama	Denetim Firması Rotasyonu, Denetçi Rotasyonu, Bağımsız Denetim Kalitesi, İhtiyari Tahakkuklar	Audit firm rotation, auditor rotation, independent audit quality, discretionary accruals
Bilal	KESEN	Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerde Denetim Kalitesinin Şirketlerin Finansal Performansı Üzerine Etkisi: Borsa İstanbul’da Bir Uygulama	Bağımsız Denetim, Bağımsız Denetim Kalitesi, Finansal Performans, Roa, Roe, Tobinq	Independent Audit, Independent Audit Quality, Financial Performance, ROA, ROE, TOBINQ
Bilal	SOLAK	Bağımsız Denetçilerin İş Yükünün İş Performanslarına ve Denetim Kalitesine Etkisi	Bağımsız Denetçinin İş Yükü, Bağımsız Denetçinin İş Performansı, Bağımsız Denetim Kalitesi, Yapısal Eşitlik Modeli	Work Load of Independent Auditors, Work Performances of Independent Auditors, Quality of Audit, Structural Equation Model
Birgül	BOZKURT YAZAR	Bağımsız Denetim ve Kalite Kontrol Sisteminin İncelenmesi: Bağımsız Denetim Kalitesinin Ölçülmesi Üzerine BİST’ te Bir Uygulama	Bağımsız Denetim, Kalite Kontrol Sistemi, Kgg	Independent Audit, Quality Control System, POA
Burcu	AYDIN	Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Denetim Kalitesine Etkisi: Borsa İstanbul’da Bir Araştırma	Kurumsal Yönetim, Denetim Kalitesi, Bağımsız Denetim, Kurumsal Yönetim Uygulamaları, Yönetim Kurulu	Corporate Governance, Audit Quality, Independent Auditing, Corporate Governance Practices, Board of Directors
Cansu	KARAGÖZ	Denetçi Karakteristikleri ve Denetim Kalitesi	Bağımsız Denetim, Denetçi Karakteristikleri, Denetim Kalitesi	Independent Audit, Auditor Characteristics, Audit Quality
Dilek	KAÇMAZ	Denetim Kalitesi ve Rotasyon: Ülkemizde Algılanması	Bağımsız Denetim, Rotasyon, Denetim Süresi, Denetim Kalitesi, Türkiye	Independent audit, rotation, audit tenure, audit quality, Turkey

Ebru	ESENDEMİR GÖKPINAR	Bağımsız Denetim Kalitesi ile İlgili Yeni Yaklaşımlar ve İzmir İlinde Yeminli Mali Müşavirlere Yönelik Bir Araştırma	Bağımsız Denetim Kalitesi, Denetim Standartları, Düzenleyici Kuruluşlar, Bağımsız Denetim Kuruluşu, Bağımsız Denetçi	Audit Quality, Audit Standards, Regulatory Institutions, Audit Firm, Engagement Partner
Ebru	SARICA	Bağımsız Denetimin Kalite Göstergesi Olarak Şeffaflık Raporlaması ve Denetim Kalitesiyle İlişkisi Üzerine Bir Araştırma	Bağımsız Denetim Şeffaflık Raporu, Şeffaflık Raporlaması, Denetim Kalitesi Derecelendirme	Independent Audit Transparency Report, Transparency Reporting, Audit Quality Rating
Eda	İLKÜN	Risk Odaklı İç Denetim Kalitesini Etkileyen Faktörlerin Kamu Sektöründe İncelenmesi: İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde Bir Araştırma	Risk Odaklı İç Denetim, Kamu Sektöründe İç Denetim, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde Risk Odaklı İç Denetim, İç Denetim Kalitesi	Risk Oriented Internal Audit, Internal Audit in Public Sector, Risk Oriented Internal Audit in İstanbul Metropolitan Municipality, Internal Audit Quality
Elif	SAVAŞ	Bağımsız Denetim Firmaları Perspektifinden Bağımsız Denetimde Kalite ve Etik	Bağımsız Denetim, Bağımsız Denetim Kalitesi, Etik, Şeffaflık, Şeffaflık Raporu.	Independent Audit, Audit Quality, Ethics, Transparency, Transparency Report.
Emrah	YILDIZ	Türkiye'de Faaliyet Gösteren Bağımsız Denetim Şirketlerinin Denetim Kalitesi Göstergelerine Uyumu Üzerine Bir Araştırma	Bağımsız Denetim, Denetim Kalitesi, Denetim Kalitesi Göstergeleri, Denetim Şirketi, Kalite Kontrol Standardı	Independent audit, Audit quality, Audit quality indicators, Audit firms, International Standard on Quality Control
Eray	ÇETİN	Bağımsız Denetim Kalitesi ve Gelir Tablosu Kalemlerine İlişkin Sınıflandırmanın Değiştirilmesi Kullanılarak Kâr Yönetimi Arasındaki İlişki: BİST İmalat Sanayii Şirketleri Üzerine Bir Araştırma	Bağımsız Denetim Kalitesi, Sınıflandırma Değiştirmesi, Kâr Yönetimi, Durdurulan Faaliyetler, Faaliyet Dışı Giderler	Audit quality, classification shifting, earnings management, discontinued operations, non-operating expenses.
Fidan	SAFAROVA	Bağımsız Dış Denetim Kalitesinin İhtiyari Tahakkuklar Üzerine Etkisi: BİST Firmaları Üzerine Bir Araştırma	Bağımsız Dış Denetim, Denetim Kalitesi, İhtiyari Tahakkuklar.	Independent External Audit, Audit Quality, Discretionary Accruals.
Gül	YEŞİLÇELEBİ	Mesleki Aidiyetin Bağımsız Denetim Kalitesi Üzerine Etkisi: Bağımsız Denetçiler Üzerine Bir Araştırma	Mesleki Aidiyet, Bağımsız Denetim Kalitesi, Bağımsız Denetçiler, Yapısal Eşitlik Modeli	Professional Commitment, Independent Audit Quality, Independent Auditors, Structural Equation Modelling
Güler	TURHAN	Denetim Kalitesi Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi	Denetim, Kalite, Bağımsız Denetim Kalitesi, Bibliyometrik Analiz, Görsel Haritalama	Audit, Quality, Independent Audit Quality, Bibliometric Analysis, Visual Mapping
Gülpembe	İLGÜN	Denetimde Kalite Güvence Sisteminin Oluşturulması ve Bir Öneri	Denetim, Kalite Kontrol Standartları, Kalite Güvence Sistemi	Audit, Quality Control Standards, Quality Assurance System
Halil	EKİCİ	Teknoloji Tabanlı Denetim Araçlarının Bağımsız Denetim Kalitesine Etkisi	Denetim, Denetçi, Denetim Kalitesi, Teknoloji Tabanlı Denetim Araçları	Audit, Auditor, Audit Quality, Technological Based Audit Tools
Hasan	SARIKALE	Bankacılık Sektöründe İç Denetim Kalite Çerçevesi: Faaliyet Raporlarına Dayalı İçerik Analizi	İç Denetim Kalite Çerçevesi, Denetim Kalitesi Göstergeleri, Bankalarda Denetim Kalitesi, Yeni Denetim Yaklaşımları, İçerik Analizi	Internal audit quality framework, audit quality indicators, audit quality in banks, new audit approaches, content analysis.
Hasan	YAVUZ	Bağımsız Denetimde Bağımsızlık ve Kalite Algısı: Batı Karadeniz'de Bağımsız Denetçiler Üzerinde Bir Araştırma	Bağımsız Denetim, Bağımsız Denetçi, Bağımsızlık, Denetim Kalitesi, Rotasyon, Rekabet.	Independent audit, independent auditor, auditor independence, audit quality, rotation, competition

Hasen Mohamed	ALBEKSH	Dış Denetçilerin Etik ve Mesleki Davranış Kurallarına Bağlılığı ve Bunun Denetim Kalitesi Üzerindeki Etkisi: Libya Örneği	Dış Denetçi, Etik, Meslek Davranış Kuralları, Denetim Kalitesi.	External auditor, ethics, rules of professional conduct, audit quality.
Hilmi	UYGUN	Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Denetim Kalitesi Üzerine Etkisi: BİST-100 Şirketleri Üzerine Bir Araştırma	Denetim, Denetim Kalitesi, Kurumsal Yönetim, Borsa İstanbul, Lojistik Regresyon	Audit, Audit Quality, Corporate Governance, Borsa İstanbul, Logistic Regression
İlyas	TURĞAY	İç Denetim Kalitesi ve Risk Yönetim Sistemi Etkinliğinin Şirket Performansına Etkisi	İç Denetim, İç Denetim Kalitesi, Risk Yönetimi, Kurumsal Risk Yönetimi, Risk Yönetim Sistemi Etkinliği, Finansal Performans, Şirket Performansı	Internal Audit, Internal Audit Quality, Risk Management, Enterprise Risk Management, Risk Management System Effectiveness, Financial Performance, Company Performance.
İsmail Etem	İRKÖRÜCÜ	Bağımsız Denetim Kalitesinin Finansal Performans Üzerine Etkisi: BİST-100 Şirketleri Üzerine Bir Araştırma	Bağımsız Denetim, Denetim Kalitesi, Bist-100, Denetim Şirketinin Büyüklüğü, Denetim Görüşü, Finansal Performans.	Independent Audit, Audit Quality, BIST-100, Audit Size of the Company, Audit Opinion, Financial Performance.
İsmail Fatih	CEYHAN	Bağımsız Denetim Kalitesini Arttırıcı Bir Yöntem Olarak Veri Madenciliği: Borsa İstanbul Uygulaması	Denetim, Denetim Kalitesi, Finansal Tablolar Analizi, Sınıflama Analizi, Veri Madenciliği, WEKA	Auditing, Auditing Quality, Financial Statement Analysis, Classification Analysis, Data Mining, WEKA
Kadir	GÖKOĞLAN	Bağımsız Denetimin Kalitesi Açısından Denetimin Katma Değeri: Yatırım Kuruluşları Üzerine Bir Araştırma	Bağımsız Denetim, Bağımsız Denetimin Kalitesi, Katma Değer, Bağımsız Denetimin Katma Değeri.	Independent Audit, Quality of Independent Audit, Added Value, Added Value of Independent Audit
Kumru	KONAK	Yaratıcı Muhasebe Uygulamalarının Bağımsız Denetimin Kalitesi İle İlişkisi	Yaratıcı Muhasebe, Finansal Tablo, Bağımsız Denetim	Creative Accounting, Independent Audit, Financial statement
Meral	OCAKOĞLU	Denetimde Kalite Kontrol: Denetim Şirketi Örnek Uygulaması	Bağımsız Denetimde Kalite Kontrol, Kalite Kontrol Standartları, Kalite Kontrol Sistemi, Bağımsız Denetimin Meslektaş Gözüyle İncelenmesi, Denetim Çalışma Kağıtları.	Quality Control in Independent Audit, Quality Control Standards, Quality Control System, Peer Review of Independent Audit, Audit Works.
Meryem	USLU	Mesleki Şüphecilğin İç Denetim Kalitesine Etkisi: Türkiye'deki Özel Sektör İç Denetçileri Üzerine Bir Araştırma	İç Denetim, İç Denetim Kalitesi, Mesleki Şüphecilik	Internal Audit, Internal Audit Quality, Professional Skepticism
Murat	İVEN	Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Yayınlanan Şeffaflık Raporlarının Denetimin Kalitesi Üzerine Etkisi	Denetim, Bağımsız Denetim, Muhasebe, Kalite Göstergeleri	Audit, Independent audit, Accounting, Quality indicators
Mustafa Şükrü	DİLSİZ	Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Bağımsız Denetim Kalitesi Üzerindeki Etkisi: BİST'te Bir Araştırma	Kurumsal Yönetim, Denetim Kalitesi, Bist	Corporate Governance, Audit Quality, BIST
Nefise	DOĞAN	Bağımsız Denetimin Gözetimi: Gözetim Faaliyetlerinin Denetim Kalitesine Etkisi Üzerine Bir Araştırma	Bağımsız Denetimin Gözetimi, Denetim Kalitesi	Supervision of Independent Audit, Audit Quality
Neriman	POLAT ÇELTİKCİ	BDS 701 Kapsamında Kilit Denetim Konularının Bağımsız Denetim Kalitesine Etkisi	Kilit Denetim Konuları, Risk Denetim Süreci, Kalite Güvence Sistemi, Denetim Kalitesi	Key Audit Matters, Risk Audit Process, Quality Assurance System, Audit Quality
Neriman	YALÇIN	Zorunlu Denetim Firması Rotasyonunun Bağımsız Denetim Kalitesine Etkisi: Borsa İstanbul'da Bir Uygulama	Zorunlu Denetim Firması Rotasyonu, Bağımsız Denetim Kalitesi, İhtiyari Tahakkuklar.	Mandatory Audit Firm Rotation, Quality of Independent Audit, Discretionary Accruals.

Nesrin	EROĞLU	Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurallar ve Kalite Güvence Sistemi İlişkisi	Muhasebe, Denetim, Etik, Kalite, Kalite Güvence	Accounting, Auditing, Ethics, Quality, Quality Assurance
Nurcan	AZGIN	Denetçinin Mesleki Şüpheciliklerinin Denetim Kalitesine Etkisi	Kurumsal Yönetim, Denetim, Denetim Kalitesi	Corporate Governance, Auditing, Auditing Quality
Nurcan	AZGIN	İşletmelerde Kurumsal Yönetim Uygulaması, Denetim ve Denetim Kalitesi	Mesleki Şüphecilik, Denetim Kalitesi, Denetim Sürecinde Mesleki Şüphecilik, Yapısal Esitlik Modeli	Professional Skepticism, Audit Quality, Professional Skepticism in the Audit Process, Structural Equation Modeling
Nurettin	KOCA	Bağımsız Denetçinin Mesleki Bağlılığının Denetimde Kalite Algısına Etkisi: Bir Alan Çalışması	Bağımsız Denetim, Bağımsız Denetimde Kalite, Denetimde Kaliteyi Etkileyen Faktörler, Mesleki Bağlılık	Independent Audit, Quality in Independent Audit, factors affecting quality in independent auditing, occupational commitment
Nurgül	ÇELİK	Denetim Kalitesi Göstergelerine Uyum Üzerine Bir Araştırma: BİST 100	PCAOB Denetim Kalitesi Göstergeleri, Bağımsız Denetim Raporları, BIST 100	PCAOB audit quality indicators, independent audit reports, BIST 100
Rasoul	ABDI	Denetim Kalitesinin Tahakkukların Güvenilirliği Üzerinde Etkisi: Borsa İstanbul Üzerine Bir Uygulama	Denetim Kalitesi, Tahakkukların Güvenilirliği, Denetim Firması Büyüklüğü, Denetim Firması Rotasyonu	Audit quality, Accruals reliability, Audit firm size, Audit firm rotation
Reyhan	SARIÇİÇEK	Denetçinin Bireysel Özelliklerinin Denetim Kalitesini Azaltan Davranışlara Etkisi ve Etik Liderliğin İlmılaştırıcı Rolü	Denetim Kalitesini Azaltan Davranışlar, Etik Liderlik, Etik Konum, Kontrol Odağı, Mesleki Bağlılık ve Örgütsel Bağlılık	Reduced Audit Quality Behaviors, Ethical Leadership, Ethical Position, Locus of Control, Professional Commitment and Organizational Commitment
Rümeysa	ATICI	Denetçi Rotasyonunun Bağımsız Denetim Kalitesi Üzerine Etkisi: Borsa İstanbul'da Bir Uygulama	Sorumlu Ortak Baş Denetçi Rotasyonu, Denetim Kalitesi, Cezalandırılmış Lojistik Regresyon, Lojistik Regresyon	Audit Partner Rotation, Audit Quality, Penalized Logistic Regression, Logistic Regression
Sarah	RABEEA HADI	Bağımsız Denetim Kalitesinin Şirketlerin Finansal Performansı Üzerine Etkisi: Borsa İstanbul'da Bir Uygulama	Bağımsız Denetim Kalitesi, Bağımsız Denetim, Denetim, Roa, Roe, Tobin Q	Audit, Independent Audit Quality, Independent Audit, ROA, ROE, TOBIN
Seden	ÖZGER	Bağımsız Denetimde Zorunlu Rotasyonun Denetçi Bağımsızlığı ve Denetim Kalitesine Etkisi: Bağımsız Denetçilerin Algısına Yönelik Bir Araştırma	Denetimde Rotasyon, Denetçi Bağımsızlığı, Denetim Kalitesi	Audit Rotation, Auditor Independence, Audit Quality
Selim	CENGİZ	Yaratıcı Muhasebe Kapsamında Manipülasyona Uğramış Verilerin Finansal Tablolardaki Gerçek Durumu Engellemesi ve Bağımsız Denetimin Kalitesine Etkisinin İncelenmesi	Muhasebe Manipülasyonları, Yaratıcı Muhasebe Uygulamaları, Bağımsız Denetim, Denetim Kalitesi, Düzeltilmiş Jones Modeli	Accounting Manipulations, Creative Accounting Practices, Independent Audit, Audit Quality, Modified Jones Model
Serbay	YAKAR	Denetim Kalitesinde Denetim Komitesinin Etkinliği	Denetim Komitesi, İç Kontrol, Etkinliği	Audit committee, internal audit, effectiveness
Serkan	TELLİ	Bağımsız Denetimin Kalite Göstergesinin Analizi ve Bir Araştırma	Denetim, Bağımsız Denetim Kalitesi, Göstergeleri	Audit, Independent Audit, Audit Quality, Quality Indicators
Serpil	SENAL	Bağımsız Denetim Kalitesinin Arttırılmasında Kamu Gözetim Kurulu'nun Rolü: Bağımsız Denetim Firmaları Üzerine Bir Araştırma	Bağımsız Denetim, Bağımsız Denetim Kalitesi, Kamu Gözetimi, Kamu Gözetim Kurulu, Denetim Firmaları	Independent Auditing, The Quality of Independent Auditing, Public Oversight, Public Oversight Board, Auditing Companies

Şebnem	ADA	Bağımsız Denetim Kalitesi Üzerinde Etkili Olan Faktörler: Türkiye Örneği	Bağımsız Denetim, Bağımsız Denetim Kalitesi, İşletme, Bağımsız Denetim Firması, Bağımsız Denetçi, Bilişim Teknolojisi Kullanımı	Independent Audit, Independent Audit Quality, Auditee, Independent Audit Firm, Independent Auditor, Information Technology Use
Taner	ÖZGÜL	Bağımsız Denetim Kuruluşları ve Bağımsız Denetime Tabi Firmaların Denetim Kalitesi Algılarının İncelenmesi ve Türkiye Geneline Bir Uygulama	Denetim Kalitesi, Bağımsız Denetim, Finansal Raporlama Kalitesi	Audit Quality, Independent Audit, Financial Reporting Quality
Yasemin	ÜNLÜ	Denetim Kalitesini Arttıran Bir Faktör Olarak Sektörel Uzmanlaşmanın Önemine İlişkin Denetçi Algısının Ölçülmesi	Denetim, Sektörel Uzmanlaşma, Türk Ticaret Kanunu	Audit, Sectoral Specialisation, Turkish Commercial Code
Yusuf	GÖR	Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Denetim Kalitesine Etkisi: Bağımsız Denetim Şirketleri Üzerine Bir Araştırma	Kurumsal Yönetim, Denetim Kalitesi, Faktör Analizi, Denetim, Bağımsız Denetim, Yönetim Kurulu, Eşli T-Testi, Çoklu Regresyon Analizi, Kurumsal Yönetim Uygulamaları	Corporate Governance, Audit Quality, Factor Analysis, Audit, Independent Audit, the Board of Directors, Paired T-Test, Multiple Regression Analysis, Corporate Governance Practices
Zahide	ÖNAL	Gönüllü Denetçi Rotasyonlarının Denetim Kalitesi Üzerine Etkileri	Denetim, Bağımsız Denetim, Bağımsız Denetçi, Rotasyon, Gönüllü Rotasyon	Audit, independent audit, independent auditor, rotation, voluntary rotation
Zeynep	YAROĞLU	Bağımsız Denetim Kalitesini Etkileyen Göstergelerin Tespiti ve Bir Model Önerisi	Denetim Kalitesi, Denetim Kalitesi Göstergeleri, Denetim Kalitesi Çerçevesi	Audit quality, audit quality indicators, audit quality framework

Çizelge 2.6. Türkiye’de denetim kalitesi üzerine yazılan lisansüstü tezler kullanılan Türkçe ve İngilizce anahtar kelimeleri yer almaktadır. Bu anahtar kelimelerden en çok kullanılan anahtar kelimeler seçilmiştir.

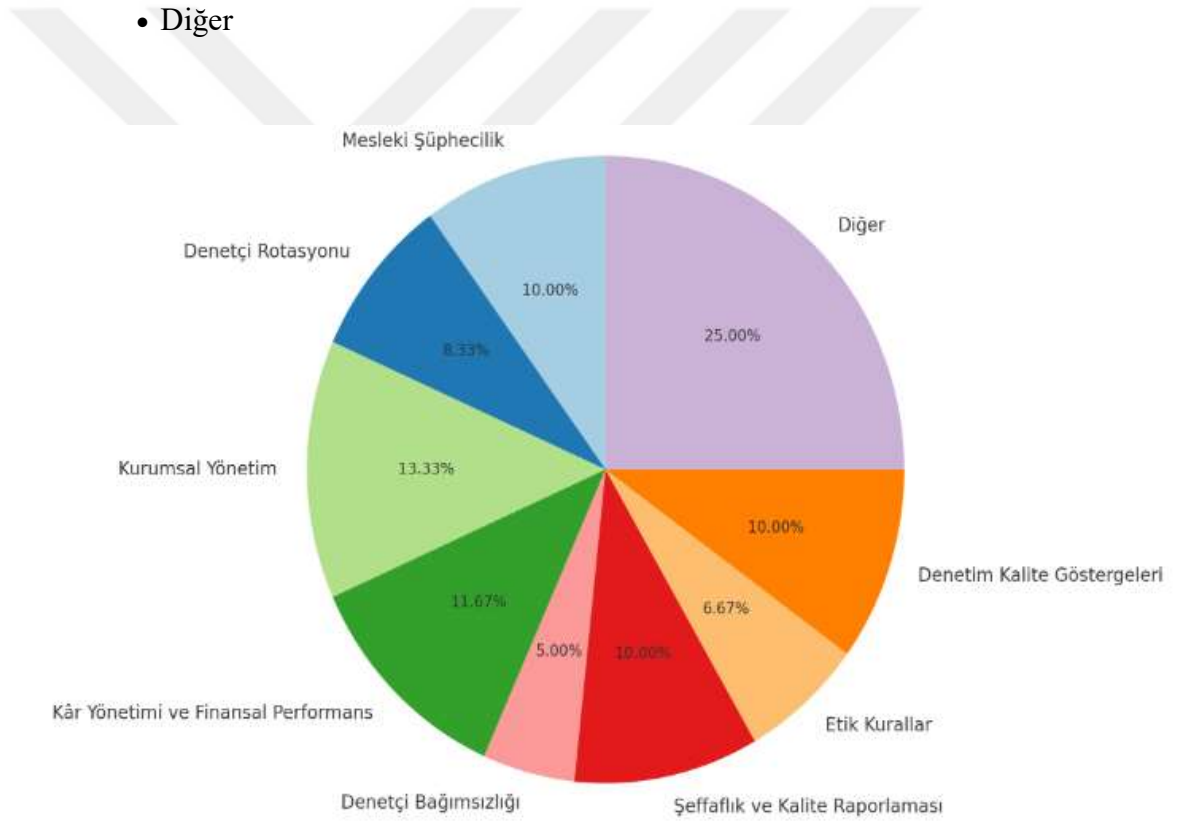
- ("Audit Quality" OR "Independent Auditing" OR "Corporate Governance" OR "Transparency Reporting" OR "BIST-100")
- ("Independent Audit" OR "Audit Quality" OR "Professional Skepticism" OR "Audit Firm Rotation" OR "Discretionary Accruals")

Web of Science veri tabanında, belirlenmiş anahtar kelimeler kullanılarak yapılan aramalar sonucunda ulaşılan makaleler, bilimsel (hakemli) dergilerde yayımlanan çalışmalardan oluşmaktadır. Bu doğrultuda, toplamda 3,468 çalışmaya ulaşılmıştır. Çalışmada 2010 yılından itibaren yayımlanan yüksek lisans ve doktora tezlerini incelendiğinden 2010 - 2024 yılları arasındaki çalışmalar seçildiğinde 3,149 çalışmaya erişilmiştir. Çalışma kapsamında sadece “Article” seçimi yapıldığında 2,819 makaleye ulaşılmaktadır. Son olarak Web of Science Kategorilerine göre “Business” menüsünü seçerek çalışmanın örneklemini 269 çalışma üzerinde Web of Science (WoS) veri tabanında yer alan makaleler incelenmiştir.

Eray Çetin (2019)	Denetim kalitesi, gelir tablosu kalemlerinin sınıflandırması ile ilişkilendirilmiştir
Fidan Safarova (2022)	Denetim kalitesi, ihtiyari tahakkuklar ile ilişkilendirilmiştir
Gül Yeşilçelebi (2014)	Denetim kalitesi, mesleki aidiyet ile ilişkilendirilmiştir
Güler Turhan (2022)	Denetim kalitesi, bibliyometrik analiz ile ilişkilendirilmiştir
Gülpembe İlgün (2019)	Denetim kalitesi, kalite güvence sistemi ile ilişkilendirilmiştir
Halil Ekici (2023)	Denetim kalitesi, teknoloji tabanlı denetim araçları ile ilişkilendirilmiştir
Hasan Sankale (2022)	Denetim kalitesi, bankacılık sektöründe iç denetim ile ilişkilendirilmiştir
Hasan Yavuz (2023)	Denetim kalitesi, bağımsızlık ve kalite algısı ile ilişkilendirilmiştir
Hasen Mohamed Albeksh (2019)	Denetim kalitesi, etik ve mesleki davranış kuralları ile ilişkilendirilmiştir
Hilmi Uygun (2019)	Denetim kalitesi, kurumsal yönetim uygulamaları ile ilişkilendirilmiştir
İlyas Turğay (2022)	Denetim kalitesi, iç denetim ve risk yönetimi ile ilişkilendirilmiştir
İsmail Etem İrkörücü (2019)	Denetim kalitesi, finansal performans ile ilişkilendirilmiştir
İsmail Fatih Ceyhan (2014)	Denetim kalitesi, veri madenciliği ile ilişkilendirilmiştir
Kadir Gökdoğan (2019)	Denetim kalitesi, denetimin katma değeri ile ilişkilendirilmiştir
Kumru Konak (2019)	Denetim kalitesi, yaratıcı muhasebe ile ilişkilendirilmiştir
Meral Ocakoğlu (2021)	Denetim kalitesi, kalite kontrol ile ilişkilendirilmiştir
Meryem Uslu (2021)	Denetim kalitesi, mesleki şüphecilik ile ilişkilendirilmiştir
Murat İven (2019)	Denetim kalitesi, şeffaflık raporları ile ilişkilendirilmiştir
Mustafa Şükrü Dilsiz (2022)	Denetim kalitesi, kurumsal yönetim uygulamaları ile ilişkilendirilmiştir
Nefise Doğan (2019)	Denetim kalitesi, denetim gözetimi ile ilişkilendirilmiştir
Neriman Polat Çeltikçi (2020)	Denetim kalitesi, BDS 701 kapsamında kilit denetim konuları ile ilişkilendirilmiştir
Neriman Yalçın (2018)	Denetim kalitesi, zorunlu denetim firması rotasyonu ile ilişkilendirilmiştir
Nesrin Eroğlu (2022)	Denetim kalitesi, etik kurallar ve kalite güvence sistemi ile ilişkilendirilmiştir
Nurcan Azgın (2011)	Denetim kalitesi, kurumsal yönetim uygulaması ile ilişkilendirilmiştir
Nurcan Azgın (2018)	Denetim kalitesi, mesleki şüphecilik ile ilişkilendirilmiştir
Nurettin Koca (2019)	Denetim kalitesi, denetçinin mesleki bağlılığı ile ilişkilendirilmiştir
Nurgül Çelik (2023)	Denetim kalitesi, kalite göstergelerine uyum ile ilişkilendirilmiştir
Rasoul Abdi (2016)	Denetim kalitesi, tahakkukların güvenilirliği ile ilişkilendirilmiştir
Reyhan Sarıççek (2019)	Denetim kalitesi, denetçinin bireysel özellikleri ve etik liderlik ile ilişkilendirilmiştir
Rümeysa Atıcı (2020)	Denetim kalitesi, denetçi rotasyonu ile ilişkilendirilmiştir
Sarah Rabeea Hadi (2023)	Denetim kalitesi, şirketlerin finansal performansı ile ilişkilendirilmiştir
Seden Özger (2019)	Denetim kalitesi, zorunlu rotasyon ve denetçi bağımsızlığı ile ilişkilendirilmiştir
Selim Cengiz (2015)	Denetim kalitesi, yaratıcı muhasebe ile ilişkilendirilmiştir
Serbay Yakar (2014)	Denetim kalitesi, denetim komitesi etkinliği ile ilişkilendirilmiştir
Serkan Tellî (2021)	Denetim kalitesi, kalite göstergeleri ile ilişkilendirilmiştir
Serpil Senal (2011)	Denetim kalitesi, Kamu Gözetim Kurulu ile ilişkilendirilmiştir
Şebnem Ada (2016)	Denetim kalitesi, Türkiye'deki etkili faktörler ile ilişkilendirilmiştir
Şerife Kılınç (2020)	Denetim kalitesi, etik ilkeler ve profesyonel şüphecilik ile ilişkilendirilmiştir
Teoman Korkmaz (2020)	Denetim kalitesi, veri analizi ve teknolojik gelişmeler ile ilişkilendirilmiştir
Tuğba Yalçın (2022)	Denetim kalitesi, denetim raporları ve şeffaflık ile ilişkilendirilmiştir
Uğur Alkan (2018)	Denetim kalitesi, etik liderlik ile ilişkilendirilmiştir
Yağmur Kırcı (2021)	Denetim kalitesi, kurumsal yönetim ilkeleri ile ilişkilendirilmiştir

Çizelge 2.7’de denetim kalitesi üzerinden yazılan tez çalışmaları farklı konu başlıklarına göre kategorize edilip, aynı alanlarda çalışanlar için bir yüzdelik değerlendirme üzerinden yapılmıştır. Ön görülen kategoriler aşağıda verilmiştir.

- Mesleki Şüphencilik
- Denetçi Rotasyonu
- Kurumsal Yönetim
- Kâr Yönetimi ve Finansal Performans
- Denetçi Bağımsızlığı
- Şeffaflık ve Kalite Raporlaması
- Etik Kurallar
- Denetim Kalite Göstergeleri
- Diğer

Şekil 2.2. Türkiye’de Denetim Kalitesi Üzerine Yazılan Lisansüstü Tezlerin Denetim Kalitesi ile İlişkilendirilen Konuların Pasta Grafiği

Şekil 2.2’de Türkiye’de denetim kalitesi üzerine yapılan tezlerin çeşitli kategorilere dağıldığını gösteren pasta grafiği yer almaktadır. Pasta grafiği, 60 tezin dokuz ana kategoriye nasıl dağıldığını göstermektedir. Her bir kategorinin yüzde dilimi şu şekilde:

1. **Diğer:** %25.00
2. **Kurumsal Yönetim:** %13.33
3. **Kâr Yönetimi ve Finansal Performans:** %11.67
4. **Mesleki Şüphencilik:** %10.00
5. **Şeffaflık ve Kalite Raporlaması:** %10.00
6. **Denetim Kalite Göstergeleri:** %10.00
7. **Denetçi Rotasyonu:** %8.33
8. **Etik Kurallar:** %6.67
9. **Denetçi Bağımsızlığı:** %5.00

Grafikte, "Diğer" kategorisi %25.00 ile en büyük paya sahipken, "Denetçi Bağımsızlığı" %5.00 ile en küçük payı oluşturuyor.

✚ **Diğer (%25.00):** "Diğer" başlığı altına giren tezler, geniş bir konu yelpazesine dağılmış olup, %25.00 oranıyla en büyük dilimi oluşturmaktadır. Bu geniş kapsam, denetim kalitesinin çeşitli disiplinler ve faktörlerle ilişkili olduğunu ve akademisyenlerin farklı perspektiflerden yaklaşımlar geliştirdiklerini göstermektedir. Farklı bakış açıları, denetim kalitesine dair yeni ve kapsamlı bilgi birikimi oluşturulmasına olanak sağlamaktadır.

✚ **Kurumsal Yönetim (%13.33):** İkinci en büyük kategori olan "Kurumsal Yönetim", %13.33 ile denetim kalitesine katkı sağlayan önemli bir konu olarak öne çıkmaktadır. Kurumsal yönetim uygulamalarının denetim süreçlerindeki etkisi, denetim kalitesinin artmasında önemli bir rol oynadığı için bu alanda yapılan çalışmaların yaygınlığı dikkati çekmektedir. Kurumsal yönetim uygulamaları, özellikle denetim firmalarının şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkesini güçlendirmesi açısından önemli görülmektedir.

✚ **Kâr Yönetimi ve Finansal Performans (%11.67):** Bu kategori, denetim kalitesi ile kâr yönetimi ve finansal performans arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmaların %11.67 oranında temsil edildiğini göstermektedir. Bu yüksek oran, denetim süreçlerinin finansal sonuçlarla sıkı bir ilişki içinde olduğunu ve kâr yönetimi stratejilerinin denetim kalitesine olan etkisinin önemli bir araştırma konusu olduğunu ortaya koymaktadır.

✚ **Mesleki Şüphencilik (%10.00):** "Mesleki Şüphencilik" ile ilgili çalışmalar %10.00'lık bir dilime sahip olup, denetim kalitesinin korunmasında kritik bir faktör olarak değerlendirilmektedir. Mesleki şüphencilik, denetçilerin tarafsız ve dikkatli bir şekilde hareket etmelerini sağlayarak denetim süreçlerindeki hata ve usulsüzlüklerin tespit edilmesinde etkin bir rol oynar. Bu nedenle, bu konunun akademik çalışmalarda sıkça ele alınması beklenen bir durumdur.

✚ **Şeffaflık ve Kalite Raporlaması (%10.00):** Şeffaflık ve kalite raporlaması üzerine yapılan tezler, toplamda %10.00'lık bir oranla, denetim süreçlerinin güvenilirliğini ve etkinliğini artırmada önemli bir faktör olarak öne çıkmaktadır. Şeffaflık, denetim kalitesinin sürdürülebilirliğini sağlarken, raporlamanın kalitesi de denetim firmalarının performansını ve hesap verebilirliğini artırmaktadır.

✚ **Denetim Kalite Göstergeleri (%10.00):** Benzer şekilde, denetim kalite göstergeleri üzerine yapılan çalışmalar da %10.00'lık bir pay ile önemli bir kategori oluşturmaktadır. Bu göstergeler, denetim süreçlerinde kaliteyi ölçmek ve denetim firmalarının performansını değerlendirmek açısından büyük önem taşımaktadır. Bu alan, denetim uygulamalarının standardizasyonuna katkı sağlayarak denetim kalitesini artırmaya yönelik çalışmaları kapsamaktadır.

✚ **Denetçi Rotasyonu (%8.33):** "Denetçi Rotasyonu" ile ilgili tezlerin %8.33'lük bir oranla temsil edilmesi, bu konunun denetim kalitesine olan etkisinin önemli bir araştırma alanı olduğunu göstermektedir. Denetçi rotasyonu, uzun süre aynı denetim firmasının çalışması sonucunda oluşabilecek bağımlılık ve tarafsızlık sorunlarının önlenmesinde etkili bir araç olarak değerlendirilir.

✚ **Etik Kurallar (%6.67):** Denetim kalitesi ile etik kurallar arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar %6.67'lik bir oran ile denetim süreçlerinin temel taşı olan etik ilkelerin denetim kalitesine etkisine ışık tutmaktadır. Etik kuralların denetim süreçlerine entegre edilmesi, denetim kalitesini ve güvenilirliğini artıran önemli bir faktördür.

✚ **Denetçi Bağımsızlığı (%5.00):** Son olarak, "Denetçi Bağımsızlığı" kategorisi %5.00 ile en düşük orana sahip olmasına rağmen, denetim kalitesini doğrudan etkileyen önemli bir konudur. Denetçinin bağımsız hareket etmesi, denetim raporlarının güvenilirliğini ve denetim sürecinin objektifliğini sağlamada kritik bir unsurdur. Bu alandaki çalışmaların göreceli olarak az olması, diğer alanlara kıyasla bağımsızlık konusunun yeterince çalışılmadığını düşündürülebilir.

Aşağıda araştırmaya konu olan 60 adet tez, tez başlıkları, araştırma amaçları ve araştırma bulgularını içerecek şekilde ayrı ayrı değerlendirilerek özetleyici içerik analizi yapılmıştır;

- ◆ Ahmet Karahan (2018): "*Bağımsız Denetçinin Mesleki Şüpheciliğinin Denetim Standartları Bağlamında Denetim Kalitesine Etkisi ve Bir Araştırma*"

Karahan'ın 2018 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, bağımsız denetçilerin mesleki şüpheciliğinin denetim kalitesini nasıl etkilediğini kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Araştırma, İstanbul'daki bağımsız denetim firmalarının çalışanları arasında yapılan anketlerle yürütülmüştür. Anketler, denetçilerin mesleki şüphecilik düzeylerini ve bunun denetim standartları üzerindeki etkilerini ölçmeyi hedeflemiştir. Araştırma, betimsel tarama modeli ve kolayda örneklem yöntemi kullanarak toplamda 402 katılımcının verilerini toplamış ve bu verileri SPSS 21 programında analiz etmiştir. Analiz sürecinde varyans analizi ve t testi gibi istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. Araştırma bulguları, mesleki şüpheciliğin yüksek olduğu durumlarda denetim kalitesinin de arttığını göstermektedir. Ancak, nakit ve nakit benzeri sistemlerde denetim kalitesinin düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, nakit sistemlerinde yeterli kontrol ve denetim yapılmadığını, bu nedenle bu alanlarda iyileştirmelere ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır. Karahan'ın tezi, mesleki şüpheciliğin denetim kalitesi üzerindeki olumlu etkilerini vurgularken, denetim süreçlerinde daha dikkatli ve sistematik bir yaklaşım benimsenmesi gerektiğini önermektedir. Sonuç olarak, Karahan'ın çalışması, bağımsız denetçilerin mesleki şüphecilik düzeylerinin denetim süreçlerine olan katkılarını detaylı bir şekilde incelemekte ve bu konuda yapılabilecek iyileştirmeleri önermektedir. Denetim süreçlerinin daha etkili hale getirilmesi ve şeffaflığın artırılması için mesleki şüpheciliğin teşvik edilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma, denetim standartlarının geliştirilmesi ve finansal raporlamanın güvenilirliğinin artırılması açısından önemli bilgiler sunmaktadır (Karahan, 2018).

- ◆ Ali Sıhhatlı (2023): "*Rotasyonun Bağımsız Denetimin Kalitesine Etkisi: BİST 100 Şirketleri Üzerine Uygulama*"

Sıhhatlı'nın 2023 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, denetim firması ve denetçi rotasyonunun bağımsız denetim kalitesi üzerindeki etkilerini incelemektedir. Çalışma, Borsa İstanbul'da (BİST) işlem gören 100 büyük şirket üzerinde yapılmış olup,

regresyon analizi kullanılarak rotasyon uygulamalarının denetim kalitesi üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, denetim firması ve denetçi rotasyonlarının denetim kalitesini olumlu yönde etkilediğini ortaya koymaktadır. Uzun süreli denetim ilişkilerinin, denetim kalitesini olumsuz etkileyebileceği ve rotasyon uygulamalarının, denetim süreçlerinde yenilikçi bakış açıları ve iyileştirmeler sağladığı belirtilmiştir. Çalışmanın sonuçları, rotasyonun denetim kalitesini artırıcı bir etki yarattığını ve bu uygulamanın, denetim süreçlerinin daha bağımsız ve objektif bir şekilde yürütülmesine katkıda bulunduğunu göstermektedir. Sıhhatlı, denetim firmaları için rotasyon politikalarının önemini vurgulamakta ve bu uygulamaların denetim süreçlerini nasıl daha etkin hale getirebileceğine dair değerli bilgiler sunmaktadır. Denetçi rotasyonunun, denetim standartlarının iyileştirilmesi ve denetim kalitesinin artırılması açısından önemli bir araç olduğu sonucuna varılmıştır. Sonuç olarak, Ali Sıhhatlı'nın tezi, denetim firması ve denetçi rotasyonlarının denetim kalitesini nasıl etkilediğini detaylı bir şekilde incelemekte ve rotasyon politikalarının denetim süreçlerine olan katkılarını vurgulamaktadır. Çalışma, denetim süreçlerinin daha etkili ve güvenilir hale getirilmesi için rotasyon uygulamalarının dikkatli bir şekilde yönetilmesi gerektiğini önermektedir (Sıhhatlı, 2023).

- Alpaslan Yaşar (2011): *"Bağımsız Dış Denetim Kalitesinin Kar Yönetimi Üzerine Etkisi: İMKB'de Kayıtlı İşletmeler Üzerine Bir Uygulama"*

Yaşar'ın 2011 yılında tamamladığı doktora tezi, bağımsız dış denetim kalitesinin kar yönetimi üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Çalışma, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda (İMKB) kayıtlı işletmeler üzerinde gerçekleştirilmiş olup, doğrusal regresyon analizi kullanılarak denetim kalitesinin kar yönetimi üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. Araştırma bulguları, yüksek kaliteli bağımsız dış denetimlerin, kar yönetiminin şeffaflığını ve doğruluğunu artırmada önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Bu bağlamda, denetim kalitesinin kar yönetimini nasıl daha etkin bir şekilde yönlendirdiği ve finansal raporların güvenilirliğini nasıl artırdığı vurgulanmıştır. Yaşar'ın çalışması, denetim kalitesinin kar yönetimi üzerindeki etkilerini detaylı bir şekilde incelemekte ve denetim süreçlerinin iyileştirilmesi için çeşitli öneriler sunmaktadır. Denetim kalitesinin, mali performansı daha doğru bir şekilde yansıtmaya ve finansal raporlamadaki şeffaflığı artırma açısından kritik bir faktör olduğu sonucuna varılmıştır. Çalışma, denetim standartlarının geliştirilmesi ve finansal yönetimin iyileştirilmesi için önemli bilgiler ve öneriler sunmaktadır. Sonuç olarak, Alpaslan

Yaşar'ın tezi, bağımsız dış denetim kalitesinin kar yönetimi üzerindeki etkilerini derinlemesine analiz etmekte ve denetim süreçlerinin nasıl daha etkili hale getirilebileceğine dair değerli bilgiler sunmaktadır. Çalışma, denetim kalitesinin artırılması gerektiğini vurgulamakta ve finansal raporlamanın güvenilirliğinin sağlanması için gerekli adımları önermektedir (Yaşar, 2011).

- ◆ Aslıhan Kurt (2021): "*Bağımsız Denetim Şirketlerinin Hazırladıkları Şeffaflık Raporlarının Denetim Kalitesi Açısından Değerlendirilmesi*"

Kurt'un 2021 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, bağımsız denetim şirketlerinin hazırladığı şeffaflık raporlarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde incelemektedir. Çalışma, çoklu doğrusal regresyon analizi kullanarak şeffaflık raporlarının denetim süreçlerine olan katkılarını değerlendirmiştir. Araştırma bulguları, şeffaflık raporlarının denetim kalitesini artırma potansiyeline sahip olduğunu ve bu raporların, denetim süreçlerinin etkinliğini ve şeffaflığını artırdığı sonucuna varılmıştır. Şeffaflık raporlarının, denetim firmalarının performansını iyileştirdiği ve mali raporlamadaki güvenilirliği sağladığı belirtilmiştir. Çalışma, şeffaflık raporlarının denetim süreçlerine olan olumlu etkilerini detaylandırarak, bu raporların daha geniş bir bağlamda nasıl etkili olabileceğine dair çeşitli öneriler sunmaktadır. Şeffaflık raporlarının, denetim süreçlerinin daha güvenilir ve etkili hale getirilmesinde önemli bir araç olduğu vurgulanmıştır. Aslıhan Kurt'un çalışması, denetim firmaları için şeffaflık raporlarının önemini vurgulamakta ve bu raporların nasıl daha etkili bir şekilde hazırlanabileceğine dair bilgiler sunmaktadır. Sonuç olarak, Kurt'un tezi, bağımsız denetim şirketlerinin hazırladığı şeffaflık raporlarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini derinlemesine incelemekte ve bu raporların denetim süreçlerinde nasıl daha iyi bir şekilde kullanılabileceğine dair öneriler sunmaktadır. Çalışma, şeffaflık raporlarının denetim standartlarının geliştirilmesinde önemli bir rol oynadığını vurgulamaktadır (Kurt, 2021).

- ◆ Ayça Özyurt (2010): "*Bağımsız Denetim Kalitesini Etkileyen Etmenlerden Bağımsız Denetçi Özelliklerinin İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma*"

Özyurt'un 2010 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, bağımsız denetim kalitesini etkileyen etmenlerden bağımsız denetçi özelliklerinin nasıl bir rol oynadığını incelemektedir. Çalışma, bağımsız denetçilerin kişisel ve profesyonel özelliklerinin denetim kalitesi üzerindeki etkilerini değerlendirmek amacıyla bir anket çalışması

gerçekleştirmiştir. Araştırma, denetçilerin eğitim düzeyleri, deneyim süreleri, ve mesleki sertifikalarının denetim kalitesine olan etkilerini analiz etmektedir. Bulgular, deneyimli ve yüksek eğitimli denetçilerin, denetim kalitesini artırmada daha etkili olduğunu göstermektedir. Özyurt'un tezi, bağımsız denetçilerin profesyonel niteliklerinin denetim süreçleri üzerindeki etkilerini detaylandırarak, denetim kalitesinin artırılması için hangi özelliklerin ön planda tutulması gerektiğine dair bilgiler sunmaktadır. Denetçi özelliklerinin, denetim süreçlerinin güvenilirliğini ve etkinliğini artırmada kritik bir rol oynadığı vurgulanmıştır. Çalışma, denetim kalitesini artırmak için denetçilerin sürekli eğitim ve gelişimlerine önem verilmesi gerektiğini önermektedir. Sonuç olarak, Ayça Özyurt'un tezi, bağımsız denetim kalitesini etkileyen denetçi özelliklerini kapsamlı bir şekilde incelemekte ve denetim süreçlerinin iyileştirilmesi için bu özelliklerin nasıl değerlendirilebileceğine dair öneriler sunmaktadır. Çalışma, denetim kalitesinin artırılması için gerekli adımları belirlemekte ve denetçi niteliklerinin önemini vurgulamaktadır (Özyurt, 2010).

💧 Aysel Akçay (2017): "*Bağımsız Dış Denetim Kalitesinin Kar Yönetimi Üzerine Etkisi: Borsa İstanbul'da İşlem Gören İşletmeler Üzerine Bir Araştırma*"

Akçay'ın 2017 yılında tamamladığı doktora tezi, bağımsız dış denetim kalitesinin kar yönetimi üzerindeki etkilerini ele alan önemli bir araştırmadır. Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışmada, bağımsız denetim hizmetlerinin kalitesinin işletmelerin kar yönetimi süreçlerindeki etkileri incelenmiştir. Akçay, denetim firması büyüklüğü ve denetim ücreti gibi faktörlerin, denetim kalitesi üzerindeki etkilerini analiz ederek, bu faktörlerin kar yönetimi üzerindeki rolünü derinlemesine incelemiştir. Çalışmada kullanılan regresyon analizi, bağımsız denetim kalitesinin kar yönetimi üzerindeki doğrudan ve dolaylı etkilerini ortaya koymuştur. Akçay, bağımsız denetim kalitesinin yüksek olduğu durumlarda, kar yönetiminin daha şeffaf ve güvenilir olabileceğini öne sürmüştür. Denetim kalitesi, işletmelerin finansal raporlamalarının doğruluğunu ve yatırımcı güvenini artıran bir unsur olarak değerlendirilmiş, bu bağlamda denetim firmalarının rolü detaylı bir şekilde analiz edilmiştir. Tez, denetim kalitesinin kar yönetimi üzerindeki etkilerini anlamak ve bu etkilerin finansal raporlama süreçlerine nasıl yansıdığını ortaya koymak açısından büyük önem taşımaktadır. Akçay, denetim kalitesini artırmanın, işletmelerin kar yönetim süreçlerinde daha sağlam ve güvenilir kararlar almasına katkıda bulunabileceğini

savunmuştur. Çalışma, denetim kalitesinin geliştirilmesine yönelik öneriler sunarak, finansal raporlama ve denetim süreçlerinin iyileştirilmesine önemli katkılar sağlamaktadır (Akçay, 2017).

- ◆ Ayşe Kaya (2022): "*Denetim Firması ve Denetçi Rotasyonunun Bağımsız Denetim Kalitesi Üzerine Etkisi: BİST Şirketlerine Yönelik Bir Uygulama*"

Kaya'nın 2022 yılında tamamladığı doktora tezi, denetim firması ve denetçi rotasyonlarının bağımsız denetim kalitesi üzerindeki etkilerini incelemektedir. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Prof. Dr. Turgut Çürük danışmanlığında yürütülen bu çalışma, Borsa İstanbul'da (BİST) işlem gören şirketlere yönelik bir uygulama üzerinden, denetim süreçlerinde gerçekleştirilen firma ve denetçi değişimlerinin kalite üzerindeki etkilerini değerlendirmektedir. Kaya, bu tezi ile denetim süreçlerindeki rotasyon uygulamalarının denetim kalitesini nasıl şekillendirdiğini ve bu değişimlerin şirketlerin finansal raporlama süreçlerine olan etkilerini detaylandırmıştır. Bu çalışma, denetim firması ve denetçi rotasyonlarının bağımsız denetim kalitesini nasıl etkilediğini anlamak için Çok Değişkenli Regresyon Modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Kaya, tezinde denetim firmalarının ve denetçilerin sıkça değiştirilmesinin denetim kalitesinde yarattığı etkileri analiz etmiş ve bu etkilerin ihtiyari tahakkuklar üzerindeki yansımalarını ele almıştır. Çalışmanın sonuçları, denetim rotasyonunun hem olumlu hem de olumsuz etkilerini ortaya koyarak, denetim süreçlerinde daha kaliteli ve güvenilir sonuçlar elde etmek için dikkat edilmesi gereken hususları gözler önüne sermektedir. Kaya'nın tezi, denetim rotasyonunun bağımsız denetim kalitesine olan etkilerini anlamak ve bu etkilerin Borsa İstanbul şirketleri üzerindeki yansımalarını incelemek açısından değerli bir kaynak sunmaktadır. Çalışma, denetim rotasyonunun denetim süreçlerinde kaliteyi artırıcı bir rol oynayabileceğini, ancak bu rotasyonların dikkatle yönetilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu bağlamda, tezde sunulan bulgular, denetim süreçlerinin iyileştirilmesine yönelik stratejiler geliştirilmesine önemli katkılar sağlamaktadır (Kaya, 2022).

- ◆ Bilal Kesen (2019): "*Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerde Denetim Kalitesinin Şirketlerin Finansal Performansı Üzerine Etkisi: Borsa İstanbul'da Bir Uygulama*"

Kesen'in 2019 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, bağımsız denetim kalitesinin şirketlerin finansal performansı üzerindeki etkilerini inceleyen uygulamalı bir

çalışmadır. Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülen bu çalışma, Borsa İstanbul'da işlem gören şirketler üzerinde yapılmış olup, bağımsız denetim kalitesinin ROA, ROE, ve TobinQ gibi finansal performans göstergeleri üzerindeki etkilerini araştırmaktadır. Kesen, çalışmasında çoklu doğrusal regresyon analizi kullanarak, bağımsız denetim kalitesinin şirketlerin finansal performanslarına olan etkisini detaylandırmıştır. Özellikle bağımsız denetim kalitesinin, finansal performans göstergeleri üzerindeki pozitif etkilerini ele alan bu çalışma, denetim kalitesinin şirket değerlemelerinde ne derece etkili olduğunu ortaya koymaktadır. Tez, bağımsız denetim hizmetlerinin, şirketlerin finansal karar alma süreçlerinde nasıl bir rol oynadığını ve bu süreçlerin şirket performansına nasıl yansıdığını analiz etmektedir. Sonuç olarak, Kesen'in çalışması, bağımsız denetim kalitesinin finansal performans üzerindeki önemli etkilerini gözler önüne sermekte ve bu etkilerin şirketlerin uzun vadeli başarılarına olan katkılarını değerlendirmektedir. Tez, denetim kalitesinin finansal performansı artırıcı bir rol oynadığına dair önemli kanıtlar sunmakta ve bu alanda yapılacak gelecekteki araştırmalar için önemli bir kaynak oluşturmaktadır (Kesen, 2019).

- 💧 Bilal Solak (2015): "*Bağımsız Denetçilerin İş Yükünün İş Performanslarına ve Denetim Kalitesine Etkisi*"

Solak'ın 2015 yılında tamamladığı doktora tezi, bağımsız denetçilerin iş yükünün, iş performansları ve denetim kalitesi üzerindeki etkilerini araştıran kapsamlı bir çalışmadır. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülen bu araştırma, denetçilerin iş yükünün denetim kalitesi ve iş performansı üzerindeki doğrudan etkilerini incelemektedir. Solak, denetim iş yükünün, denetim süreçlerindeki kaliteyi nasıl etkilediğini ve bu etkilerin denetim performanslarına nasıl yansıdığını derinlemesine ele almıştır. Tez, anket yöntemi ile toplanan veriler üzerinden analizler gerçekleştirmiş ve bağımsız denetçilerin iş yükünün, iş performanslarını ve denetim kalitesini nasıl etkilediğini ortaya koymuştur. Solak, denetim kalitesinin artması için iş yükünün optimize edilmesi gerektiğini savunmuş ve iş yükünün denetim kalitesine olan etkilerini değerlendirmiştir. Özellikle, denetim kalitesinin sağlanabilmesi için denetçilerin iş yükünün dengelenmesinin önemini vurgulayan çalışma, denetim süreçlerinde performans artırıcı stratejiler geliştirmeyi hedeflemektedir. Solak'ın çalışması, denetim iş yükünün, denetim kalitesini doğrudan etkilediği ve bu etkinin denetim performansları üzerinde belirleyici bir rol oynadığı sonucuna varmaktadır. Çalışma, denetim süreçlerinde kaliteyi artırmak ve denetçilerin iş performansını iyileştirmek için iş yükü yönetimi stratejileri

geliştirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır. Bu tez, denetim kalitesinin sağlanması için önemli bir kaynak olarak değerlendirilmektedir (Solak, 2015).

- ◆ Birgül Bozkurt Yazar (2017): "*Bağımsız Denetim ve Kalite Kontrol Sisteminin İncelenmesi: Bağımsız Denetim Kalitesinin Ölçülmesi Üzerine BİST'te Bir Uygulama*"

Bozkurt Yazar'ın 2017 yılında tamamladığı doktora tezi, bağımsız denetim ve kalite kontrol sistemlerinin bağımsız denetim kalitesi üzerindeki etkilerini incelemektedir. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu araştırma, Borsa İstanbul'da işlem gören şirketler üzerinde odaklanmıştır ve bağımsız denetim kalitesinin nasıl ölçülebileceğini ve bu ölçümlerin denetim süreçlerine nasıl yansıdığını araştırmaktadır. Yazar, tezinde anket yöntemi kullanarak, denetim kalitesinin belirleyici unsurlarını incelemiş ve denetim süreçlerinde kalite kontrol sistemlerinin önemini vurgulamıştır. Çalışma, bağımsız denetim kalitesinin artırılması için kalite kontrol sistemlerinin nasıl uygulanabileceğine dair öneriler sunmakta ve bu sistemlerin denetim sürecine olan katkılarını değerlendirmektedir. Özellikle, bağımsız denetim ve kalite kontrol sistemlerinin, denetim sürecindeki şeffaflığı ve güvenilirliği nasıl artırabileceğine dair önemli bulgular sunulmuştur. Sonuç olarak, Yazar'ın çalışması, bağımsız denetim kalitesinin artırılması için kalite kontrol sistemlerinin etkin bir şekilde uygulanması gerektiğini ortaya koymakta ve bu bağlamda denetim süreçlerinde kaliteyi sağlama yollarını tartışmaktadır. Bu tez, denetim kalitesinin ölçülmesi ve artırılması konusunda önemli bir kaynak oluşturmaktadır ve denetim alanında yapılan diğer çalışmalara da ışık tutmaktadır (Bozkurt Yazar, 2017).

- ◆ Burcu Aydın (2018): "*Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Denetim Kalitesine Etkisi: Borsa İstanbul'da Bir Araştırma*"

Aydın'ın 2018 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini derinlemesine ele almaktadır. Çalışma, Borsa İstanbul'da yer alan şirketlerde kurumsal yönetim uygulamalarının nasıl yürütüldüğünü ve bu uygulamaların denetim kalitesine olan etkilerini araştırmıştır. Yöntem olarak lojistik regresyon analizi kullanılan bu tez, kurumsal yönetim uygulamalarının, denetim kalitesini nasıl artırabileceğini açıklamaktadır. Araştırmanın sonuçları, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim süreçlerinde şeffaflık ve etkinlik sağladığını göstermektedir. Özellikle yönetim kurulunun denetim süreçlerindeki rolünün,

denetim kalitesini önemli ölçüde etkilediği belirtilmiştir. Yüksek düzeyde kurumsal yönetim uygulamalarına sahip şirketlerin, daha yüksek denetim kalitesi standartlarına ulaştığı sonucuna varılmıştır. Bu bağlamda, Aydın'ın tezi, kurumsal yönetimin denetim kalitesi üzerindeki olumlu etkilerini vurgulamakta ve şirketlerin kurumsal yönetim uygulamalarını güçlendirmesi gerektiğini önermektedir. Çalışma, ayrıca kurumsal yönetim uygulamalarının denetim süreçlerini nasıl daha etkin hale getirebileceğine dair stratejik öneriler sunmaktadır. Şirketlerin kurumsal yönetim ilkelerine daha fazla odaklanması, denetim kalitesini artırma konusunda belirleyici bir faktör olarak değerlendirilmiştir. Burcu Aydın'ın bu çalışması, kurumsal yönetim ile denetim kalitesi arasındaki ilişkiyi anlamak isteyen akademisyenler ve uygulayıcılar için önemli bir kaynak teşkil etmektedir (Aydın, 2018).

💧 Cansu Karagöz (2021): "*Denetçi Karakteristikleri ve Denetim Kalitesi*"

Karagöz'ün 2021 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, denetçi karakteristiklerinin denetim kalitesi üzerindeki etkilerini detaylı bir şekilde incelemektedir. Tez, denetçilerin kişisel özelliklerinin ve profesyonel becerilerinin denetim kalitesi üzerindeki rolünü araştırmak amacıyla lojistik regresyon analizi kullanmıştır. Bu çalışma, denetçilerin eğitim seviyeleri, deneyim süreleri ve mesleki yetkinliklerinin denetim kalitesi üzerindeki etkilerini analiz etmiştir. Araştırma, denetçi karakteristiklerinin denetim kalitesini önemli ölçüde etkilediğini göstermektedir. Özellikle, denetçilerin deneyimlerinin ve eğitimlerinin denetim süreçlerindeki performanslarını doğrudan etkilediği belirtilmiştir. Cansu Karagöz'ün bulguları, yüksek eğitim ve deneyim seviyesine sahip denetçilerin daha kaliteli denetim raporları ürettiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, denetçi karakteristiklerinin yanı sıra, denetim firmalarının iç kontrol sistemlerinin de denetim kalitesine katkıda bulunduğu vurgulanmaktadır. Bu çalışma, denetçi seçiminde dikkate alınması gereken faktörleri belirleyerek, denetim firmalarına ve düzenleyicilere denetim kalitesini artırmak için gerekli adımları atma konusunda önemli bilgiler sunmaktadır. Denetçi karakteristiklerinin denetim kalitesine olan etkilerini anlamak, bu alanda daha etkili denetim stratejileri geliştirilmesine yardımcı olabilir. Cansu Karagöz'ün tezi, denetim kalitesini artırmak isteyen profesyoneller için kapsamlı bir referans kaynağıdır (Karagöz, 2021).

- ◆ Dilek Kaçmaz (2019): "*Denetim Kalitesi ve Rotasyon: Ülkemizde Algılanması*"

Kaçmaz'ın 2019 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, denetim kalitesi ile denetçi rotasyonu arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Çalışma, denetim kalitesinin rotasyon uygulamaları tarafından nasıl etkilendiğini ve bu durumun Türkiye'de nasıl algılandığını değerlendirmektedir. Anket yöntemiyle veri toplayan bu tez, denetim sürecindeki rotasyonun kalite üzerindeki etkilerini araştırmıştır. Kaçmaz'ın araştırması, denetçi rotasyonunun denetim kalitesi üzerinde hem olumlu hem de olumsuz etkileri olabileceğini ortaya koymuştur. Rotasyonun, denetim süreçlerine taze bakış açıları ve yenilikler getirebileceği, ancak aynı zamanda denetim sürecindeki sürekliliği ve derinliği de olumsuz etkileyebileceği sonucuna varılmıştır. Türkiye'de, denetim kalitesini artırmak için rotasyon uygulamalarının nasıl daha verimli kullanılabileceği konusunda çeşitli öneriler sunulmuştur. Tez, rotasyon uygulamalarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini anlamak isteyenler için değerli bilgiler sağlamaktadır. Ayrıca, denetim rotasyonunun sektörde nasıl algılandığını ve bu algının kalite üzerindeki uzun vadeli etkilerini değerlendirmek, denetim politikalarını geliştirmek isteyen kurumlar için önemli bir kaynak teşkil etmektedir (Kaçmaz, 2019).

- ◆ Ebru Esendemir Gökpınar (2011): "*Bağımsız Denetim Kalitesi ile İlgili Yeni Yaklaşımlar ve İzmir İlinde Yeminli Mali Müşavirlere Yönelik Bir Araştırma*"

Esendemir Gökpınar'ın 2011 yılında tamamladığı doktora tezi, bağımsız denetim kalitesine dair yeni yaklaşımları ve İzmir'deki yeminli mali müşavirlere yönelik uygulamaları incelemektedir. Çalışma, bağımsız denetim kalitesini artırma amacıyla mevcut standartları ve düzenleyici kurumları ele almıştır. Anket yöntemiyle veri toplayan bu tez, denetim kalitesinin çeşitli ölçütlerini değerlendirmiştir. Gökpınar'ın çalışması, bağımsız denetim kalitesini artırmak için uygulanan yeni yaklaşımları ve standartları kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. İzmir'deki yeminli mali müşavirlerin uygulamalarını analiz ederek, bu uygulamaların denetim kalitesine etkilerini araştırmıştır. Çalışma, denetim kalitesinin artırılmasında düzenleyici kuralların ve standartların önemini vurgulamaktadır. Araştırma sonuçları, bağımsız denetim kalitesinin iyileştirilmesi için düzenleyici kurumların ve denetim standartlarının sürekli olarak güncellenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Ebru Esendemir Gökpınar'ın tezi, bağımsız denetim kalitesinin geliştirilmesi konusunda uygulayıcılar ve düzenleyiciler için önemli bir kaynak sunmaktadır (Esendemir Gökpınar, 2011).

- ◆ Ebru Sarıca (2016): "*Bağımsız Denetimin Kalite Göstergesi Olarak Şeffaflık Raporlaması ve Denetim Kalitesiyle İlişkisi Üzerine Bir Araştırma*"

Ebru Sarıca'nın 2016 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, bağımsız denetimin kalite göstergesi olarak şeffaflık raporlamasını ve bu raporlamanın denetim kalitesiyle ilişkisini incelemektedir. Çalışma, dereceleme modeli kullanarak, şeffaflık raporlamasının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini değerlendirmiştir. Sarıca'nın araştırması, şeffaflık raporlamasının denetim kalitesi üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Şeffaflık raporlarının, denetim süreçlerinde daha yüksek şeffaflık ve hesap verebilirlik sağladığı belirtilmiştir. Çalışma, şeffaflık raporlamasının denetim kalitesinin artırılması için etkili bir araç olduğunu ve bu raporların denetim sürecinin iyileştirilmesinde önemli bir rol oynadığını vurgulamaktadır. Ebru Sarıca'nın tezi, şeffaflık raporlamasının denetim kalitesini nasıl artırabileceğine dair pratik öneriler sunmaktadır. Ayrıca, şeffaflık raporlarının denetim süreçlerinde daha geniş bir şekilde uygulanmasının faydalarını tartışmaktadır. Bu çalışma, denetim kalitesini artırmak isteyen uygulayıcılar ve politika yapıcılar için değerli bilgiler sunmaktadır (Sarıca, 2016).

- ◆ Eda İlkün (2019): "*Risk Odaklı İç Denetim Kalitesini Etkileyen Faktörlerin Kamu Sektöründe İncelenmesi: İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde Bir Araştırma*"

İlkün'ün 2019 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, risk odaklı iç denetim kalitesini etkileyen faktörleri kamu sektöründe, özellikle İstanbul Büyükşehir Belediyesi örneğinde incelemektedir. Çalışma, risk odaklı iç denetim yaklaşımlarının kalitesini etkileyen çeşitli faktörleri belirlemek ve bu faktörlerin iç denetim süreçleri üzerindeki etkilerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Araştırma, mülakatlar ve anketler kullanarak veri toplama yöntemini tercih etmiştir. İlkün'ün bulguları, risk odaklı iç denetim kalitesini etkileyen temel faktörlerin denetim sisteminin yeterliliği, denetim ekiplerinin uzmanlık düzeyi ve risk yönetim süreçlerinin etkinliği olduğunu göstermektedir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi örneğinde, risk odaklı denetim yaklaşımlarının iç denetim süreçlerinin kalitesini artırmada etkili olduğu ancak bazı uygulama zorluklarının da bulunduğu belirtilmiştir. Çalışma, kamu sektöründe risk odaklı iç denetimin kalitesini artırmak için önerilerde bulunmakta ve bu sürecin daha verimli hale getirilmesi için stratejiler sunmaktadır. Eda İlkün'ün tezi, iç denetim kalitesini artırma konusunda kamu sektöründeki uygulayıcılar ve politika yapıcılar için önemli bilgiler sunmaktadır. Risk odaklı denetim yaklaşımlarının daha etkili bir şekilde

uygulanması gerektiğini vurgulayan çalışma, kamu sektörü için iç denetim süreçlerinin iyileştirilmesine yönelik pratik öneriler içermektedir (İlkün, 2019).

◆ Elif Savaş (2021): *"Bağımsız Denetim Firmaları Perspektifinden Bağımsız Denetimde Kalite ve Etik"*

Savaş'ın 2021 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, bağımsız denetim firmalarının perspektifinden bağımsız denetimde kalite ve etik konularını incelemektedir. Çalışma, bağımsız denetim süreçlerinde kalite ve etik standartlarının nasıl uygulandığını ve bu standartların denetim kalitesine olan etkilerini analiz etmektedir. İçerik analizi yöntemiyle veri toplayan bu tez, bağımsız denetim firmalarının uygulamalarını ve bu uygulamaların kalite ile etik açısından değerlendirilmesini kapsamaktadır. Savaş'ın bulguları, bağımsız denetim firmalarının etik standartlara uyumunun denetim kalitesini önemli ölçüde etkilediğini göstermektedir. Etik standartların yüksek olduğu firmaların, denetim süreçlerinde daha yüksek kalite sağladığı belirtilmiştir. Ayrıca, bağımsız denetim firmalarının kalite yönetim sistemlerinin denetim süreçlerini nasıl etkilediğine dair çeşitli bilgiler sunulmuştur. Çalışma, etik ve kalite standartlarının bağımsız denetim süreçlerinde nasıl daha iyi uygulanabileceğine dair önerilerde bulunmaktadır. Elif Savaş'ın tezi, bağımsız denetim firmalarının kalite ve etik standartlarını artırmak için dikkate alınması gereken faktörleri ve stratejileri açıklamaktadır. Bu çalışma, denetim profesyonelleri ve yöneticiler için bağımsız denetim süreçlerinin daha etkili ve etik bir şekilde yönetilmesine yönelik değerli bilgiler sunmaktadır (Savaş, 2021).

◆ Emrah Yıldız (2020): *"Türkiye'de Faaliyet Gösteren Bağımsız Denetim Şirketlerinin Denetim Kalitesi Göstergelerine Uyumu Üzerine Bir Araştırma"*

Yıldız'ın 2020 yılında tamamladığı doktora tezi, Türkiye'de faaliyet gösteren bağımsız denetim şirketlerinin denetim kalite göstergelerine uyumunu incelemektedir. Çalışma, bağımsız denetim şirketlerinin uluslararası kalite kontrol standartlarına ne kadar uyduğunu ve bu uyumun denetim kalitesine olan etkilerini araştırmak amacıyla yapılmıştır. Anket yöntemi kullanılarak veri toplayan bu tez, denetim şirketlerinin kalite göstergelerine uyum düzeyini değerlendirmiştir. Yıldız'ın araştırması, bağımsız denetim şirketlerinin kalite göstergelerine uyumlarının denetim kalitesini doğrudan etkilediğini ortaya koymaktadır. Şirketlerin uluslararası kalite standartlarına ne kadar uyduklarının, denetim süreçlerinin etkinliği ve güvenilirliği üzerinde belirleyici bir rol oynadığı vurgulanmıştır. Çalışma, denetim kalite göstergelerine uyumun artırılması için önerilerde

bulunarak, Türkiye’deki denetim sektörünün kalitesinin iyileştirilmesine yönelik stratejiler sunmaktadır. Bu tez, denetim kalite standartlarına uyumun önemini anlamak isteyen denetim firmaları ve düzenleyiciler için kapsamlı bir kaynak sağlamaktadır. Emrah Yıldız’ın çalışması, denetim kalitesinin artırılması için gerekli adımların atılmasına yönelik pratik öneriler ve stratejiler sunmaktadır (Yıldız, 2020).

- Eray Çetin (2019): "*Bağımsız Denetim Kalitesi ve Gelir Tablosu Kalemlerine İlişkin Sınıflandırmanın Değiştirilmesi Kullanılarak Kâr Yönetimi Arasındaki İlişki: BİST İmalat Sanayii Şirketleri Üzerine Bir Araştırma*"

Çetin’in 2019 yılında tamamladığı doktora tezi, bağımsız denetim kalitesi ile gelir tablosu kalemlerinin sınıflandırılması arasındaki ilişkiyi ve bu ilişkinin kâr yönetimi üzerindeki etkilerini incelemektedir. Çalışma, BİST İmalat Sanayii Şirketleri üzerine odaklanarak, sınıflandırma değişikliklerinin kâr yönetimi stratejilerine nasıl etki ettiğini araştırmıştır. En küçük kareler regresyon yöntemi kullanılarak veri analizi yapılmıştır. Çetin’in bulguları, gelir tablosu kalemlerinin sınıflandırmasının kâr yönetimi stratejileri üzerinde önemli bir etkisi olduğunu ortaya koymaktadır. Sınıflandırma değişikliklerinin, kâr yönetimini yönlendirme ve manipülasyon olanaklarını nasıl etkilediği detaylı bir şekilde incelenmiştir. Çalışma, bağımsız denetim kalitesinin kâr yönetimi üzerindeki etkilerini anlamak için sınıflandırma değişikliklerinin nasıl bir rol oynadığını ve bu ilişkinin denetim kalitesine etkilerini vurgulamaktadır. Bu tez, bağımsız denetim kalitesinin kâr yönetimi üzerindeki etkilerini anlamak isteyenler için kapsamlı bir analiz sunmaktadır. Eray Çetin’in çalışması, gelir tablosu kalemlerinin sınıflandırılmasının ve denetim süreçlerinin kâr yönetimini nasıl etkilediğine dair önemli bilgiler sağlamaktadır (Çetin, 2019).

- Fidan Safarova (2022): "*Bağımsız Dış Denetim Kalitesinin İhtiyari Tahakkuklar Üzerine Etkisi: BİST Firmaları Üzerine Bir Araştırma*"

Safarova’nın 2022 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, bağımsız dış denetim kalitesinin ihtiyari tahakkuklar üzerindeki etkisini araştırmaktadır. Çalışma, BİST firmaları üzerinde gerçekleştirilmiş olup, bağımsız dış denetim süreçlerinin ihtiyari tahakkuklar üzerindeki etkilerini değerlendirmiştir. Çok değişkenli regresyon analizi kullanılarak yapılan araştırma, denetim kalitesinin finansal raporlamada nasıl bir rol oynadığını incelemektedir. Safarova’nın bulguları, bağımsız dış denetim kalitesinin ihtiyari tahakkukların doğru ve şeffaf bir şekilde raporlanmasında kritik bir rol oynadığını

göstermektedir. Yüksek kaliteli denetim süreçlerinin, ihtiyari tahakkuklar üzerindeki etkisini azaltarak, finansal raporlamanın güvenilirliğini artırdığı belirtilmiştir. Çalışma, bağımsız dış denetim süreçlerinin iyileştirilmesine yönelik stratejiler ve öneriler sunmaktadır. Fidan Safarova'nın tezi, bağımsız dış denetim kalitesinin finansal raporlama üzerindeki etkilerini anlamak isteyen akademisyenler ve uygulayıcılar için değerli bir kaynaktır. Çalışma, ihtiyari tahakkuklar üzerindeki denetim kalitesinin etkilerini detaylı bir şekilde incelemekte ve finansal raporlamanın güvenilirliğinin artırılması için öneriler sunmaktadır (Safarova, 2022).

💧 Gül Yeşilçelebi (2014): "*Mesleki Aidiyetin Bağımsız Denetim Kalitesi Üzerine Etkisi: Bağımsız Denetçiler Üzerine Bir Araştırma*"

Yeşilçelebi'nin 2014 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, mesleki aidiyetin bağımsız denetim kalitesi üzerindeki etkilerini derinlemesine incelemektedir. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu araştırma, bağımsız denetçilerin mesleki aidiyetlerinin denetim kalitesine olan etkilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışma, bağımsız denetçilerin mesleki aidiyet düzeylerini ölçmek ve bu düzeylerin denetim süreçlerinde nasıl bir kalite farkı yarattığını anlamak için yapılandırılmış anketler kullanmıştır. Yapısal eşitlik modeli ile analiz edilen veriler, mesleki aidiyetin denetim kalitesi üzerindeki pozitif etkilerini detaylandırmaktadır. Yeşilçelebi'nin bulguları, mesleki aidiyetin yüksek olduğu bağımsız denetçilerin denetim kalitesini artırmada önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Çalışma, denetçilerin mesleki aidiyet düzeylerinin, denetim süreçlerine olan bağlılıklarını ve işlerini daha dikkatli ve özenli bir şekilde yürütmelerini sağladığını ortaya koymuştur. Bu bulgular, mesleki aidiyetin denetim kalitesi üzerindeki etkilerini anlamak ve bu alandaki potansiyel iyileştirmeleri değerlendirmek için kritik öneme sahiptir. Yeşilçelebi, denetim kalitesinin artırılmasına yönelik stratejik önerilerde bulunarak, mesleki aidiyetin denetim kalitesini iyileştirmedeki rolünü vurgulamaktadır. Tez, mesleki aidiyetin denetim kalitesine olan etkilerini somut verilerle destekleyerek, denetim uygulamalarındaki potansiyel iyileştirme alanlarını belirlemekte katkıda bulunmuştur. Bu bağlamda, denetçilerin mesleki aidiyetlerini artırmak için yapılabilecek çeşitli stratejik müdahaleleri de ele almaktadır. Yeşilçelebi'nin çalışması, denetim kalitesinin artırılması sürecinde mesleki aidiyetin önemini vurgulayan ve bu alandaki uygulayıcılar için değerli bilgiler sunan kapsamlı bir analiz sunmaktadır (Yeşilçelebi, 2014).

◆ Güler Turhan (2022): "*Denetim Kalitesi Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi*"

Turhan'ın 2022 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, denetim kalitesi ile ilgili akademik çalışmaların bibliyometrik analizini gerçekleştirmektedir. Bandırma Onyedü Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülen bu çalışma, denetim kalitesi konusundaki literatürü sistematik bir şekilde incelemeyi amaçlamaktadır. Turhan, bu analizde bibliyometrik yöntemleri ve görsel haritalama tekniklerini kullanarak, denetim kalitesi alanındaki araştırma eğilimlerini ve literatürün gelişim süreçlerini detaylandırmıştır. Çalışma, literatürdeki ana temalar, en çok atıfta bulunulan yayınlar ve öne çıkan araştırma alanları hakkında kapsamlı bilgiler sunmaktadır. Turhan'ın bulguları, denetim kalitesi literatüründe belirli eğilimlerin ve temaların zaman içinde nasıl değiştiğini açıkça ortaya koymaktadır. Bibliyometrik analiz sonuçları, ilgili alandaki anahtar yazarları, yayınevlerini, ülkeleri ve konu başlıklarını göstererek, araştırma topluluğunun bu konudaki bilgi birikimini ve akademik ilgilerini yansıtmaktadır. Çalışma, denetim kalitesi ile ilgili literatürdeki bilgi boşluklarını belirleyerek, gelecekteki araştırmalar için yönlendirmeler sağlamaktadır. Bu bağlamda, Turhan'ın tezi, denetim kalitesi ile ilgili mevcut araştırma literatürünün daha iyi anlaşılmasını ve bu alanda yeni araştırma yollarının belirlenmesini sağlamaktadır. Çalışma, denetim kalitesi konusundaki mevcut akademik eğilimleri ve gelişmeleri görsel olarak haritalayarak, bu alandaki bilgi birikiminin daha sistematik bir şekilde ele alınmasına katkıda bulunmaktadır. Bibliyometrik analiz, akademik topluluğun bu alandaki araştırma konularına nasıl yaklaştığını ve hangi alanların daha fazla ilgi gördüğünü ortaya koymaktadır. Turhan'ın çalışması, denetim kalitesi alanındaki literatürün analizine yönelik kapsamlı bir bakış sunarak, bu alanda yapılacak gelecekteki araştırmalar için önemli bir kaynak oluşturmaktadır (Turhan, 2022).

◆ Gülpembe İlgün (2019): "*Denetimde Kalite Güvence Sisteminin Oluşturulması ve Bir Öneri*"

İlgün'ün 2019 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, denetim süreçlerinde kalite güvence sistemlerinin nasıl oluşturulacağına dair kapsamlı bir öneri sunmaktadır. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, denetim süreçlerinde kalite kontrol standartlarının ve kalite güvence sistemlerinin uygulanabilirliğini araştırmaktadır. İlgün, literatür taraması yöntemi ile mevcut kalite güvence sistemlerini analiz etmiş ve bu sistemlerin denetim süreçlerindeki etkilerini

değerlendirmiştir. Çalışma, kalite güvence sistemlerinin denetim kalitesine olan katkılarını ve bu sistemlerin daha etkin bir şekilde nasıl uygulanabileceğine dair önerilerde bulunmaktadır. İlgün'ün bulguları, denetim süreçlerinde kalite güvence sistemlerinin uygulanmasının, denetim kalitesini artırmada kritik bir rol oynadığını göstermektedir. Çalışma, mevcut sistemlerin sınırlamalarını ve bu sınırlamaları aşmak için yapılabilecek iyileştirmeleri detaylandırmaktadır. İlgün, denetim süreçlerinin kalitesini artırmak amacıyla çeşitli stratejiler ve öneriler sunarak, kalite güvence sistemlerinin etkinliğini artırmayı hedeflemektedir. Tez, kalite güvence sistemlerinin denetim uygulamalarına olan etkilerini ortaya koyarak, bu alandaki mevcut bilgi birikimine katkıda bulunmaktadır. Çalışma, kalite güvence sistemlerinin uygulanabilirliğini değerlendirirken, mevcut denetim standartlarının ve uygulamalarının kapsamlı bir analizini sunmaktadır. İlgün'ün önerileri, denetim süreçlerinin daha şeffaf ve etkili hale getirilmesine yönelik stratejik yaklaşımlar sunmakta ve bu alandaki uygulayıcılar için pratik bilgiler sağlamaktadır. Tez, kalite güvence sistemlerinin denetim kalitesini artırmadaki rolünü vurgulayan ve bu süreçlerdeki potansiyel iyileştirme alanlarını belirleyen detaylı bir çalışmadır (İlgün, 2019).

◆ Halil Ekici (2023): "*Teknoloji Tabanlı Denetim Araçlarının Bağımsız Denetim Kalitesine Etkisi*"

Ekici'nin 2023 yılında tamamladığı doktora tezi, teknoloji tabanlı denetim araçlarının bağımsız denetim kalitesi üzerindeki etkilerini incelemektedir. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, teknoloji kullanımının denetim kalitesini nasıl etkilediğine dair kapsamlı bir analiz sunmaktadır. Ekici, anket yöntemi ile veri toplamış ve elde edilen verileri analiz etmek için çeşitli istatistiksel teknikler kullanmıştır. Çalışma, teknoloji tabanlı denetim araçlarının, denetim süreçlerinde ne tür iyileştirmelere neden olduğunu ve bu iyileştirmelerin denetim kalitesine olan katkılarını değerlendirmektedir. Ekici'nin bulguları, teknoloji tabanlı araçların denetim süreçlerinde verimliliği artırdığını ve denetim kalitesini önemli ölçüde iyileştirdiğini göstermektedir. Çalışma, bu araçların denetim süreçlerinde nasıl daha etkin bir şekilde kullanılabileceğini ve teknoloji tabanlı çözümlerin denetim kalitesine olan katkılarını detaylandırmaktadır. Ekici, teknoloji kullanımının denetim uygulamalarında sağladığı avantajları vurgulamakta ve bu alandaki uygulamalara yönelik çeşitli önerilerde bulunmaktadır. Tez, teknoloji tabanlı denetim araçlarının denetim kalitesine etkilerini anlamak ve bu araçların potansiyelini değerlendirmek için kapsamlı bir bakış açısı

sunmaktadır. Teknoloji tabanlı denetim araçlarının kullanımının, denetim kalitesinin artırılmasında önemli bir rol oynadığı sonucuna varılan çalışma, bu araçların etkinliğini artırmak için çeşitli stratejik yaklaşımlar önermektedir. Ekici'nin tezi, teknoloji kullanımının denetim süreçlerine olan katkılarını değerlendirirken, bu araçların pratik uygulamalarına dair de bilgiler sunmaktadır. Çalışma, denetim süreçlerinde teknolojinin rolünü ve bu teknolojilerin kaliteyi nasıl etkilediğini anlamak için değerli bilgiler sağlamaktadır (Ekici, 2023).

💧 Hasan Sarıkale (2022): "*Bankacılık Sektöründe İç Denetim Kalite Çerçevesi: Faaliyet Raporlarına Dayalı İçerik Analizi*"

Sarıkale'nin 2022 yılında tamamladığı doktora tezi, bankacılık sektöründe iç denetim kalite çerçevesini ele alarak, faaliyet raporlarına dayalı bir içerik analizi gerçekleştirmektedir. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülen bu çalışma, bankacılık sektöründeki iç denetim uygulamalarının kalitesini değerlendirmekte ve bu değerlendirmeyi içerik analizi yöntemi ile yapmaktadır. Sarıkale, bankaların faaliyet raporlarını analiz ederek iç denetim kalite çerçevesini oluşturmayı hedeflemiştir ve bu çerçevenin etkinliğini değerlendirerek çeşitli önerilerde bulunmuştur. Sarıkale'nin bulguları, bankacılık sektöründeki iç denetim uygulamalarının kalite çerçevesinin geliştirilmesi gerektiğini ve mevcut uygulamaların yetersiz olduğunu göstermektedir. Çalışma, iç denetim kalite çerçevesinin bankacılık sektöründeki önemini vurgulamakta ve bu çerçevenin uygulanabilirliğini artırmak için çeşitli stratejiler sunmaktadır. Sarıkale, içerik analizi sonuçlarına dayanarak, bankacılık sektöründeki iç denetim uygulamalarının kalitesini artırmak için gerekli olan değişiklikleri ve iyileştirmeleri detaylandırmaktadır. Tez, iç denetim kalitesinin artırılması için pratik öneriler sunmakta ve bu alandaki bilgi birikimine katkıda bulunmaktadır. İç denetim kalite çerçevesinin oluşturulması ve uygulanabilirliğinin değerlendirilmesi, bankacılık sektöründeki denetim süreçlerinin etkinliğini artırmak için kritik bir adım olarak değerlendirilmektedir. Sarıkale'nin çalışması, iç denetim uygulamalarında kalite çerçevesinin nasıl iyileştirilebileceğine dair detaylı bir analiz sunmakta ve bu çerçevenin sektöre olan katkılarını değerlendirmektedir. Çalışma, iç denetim kalitesinin artırılması için gerekli olan stratejik yaklaşımlar hakkında değerli bilgiler sağlamaktadır (Sarıkale, 2022).

- Hasan Yavuz (2023): "*Bağımsız Denetimde Bağımsızlık ve Kalite Algısı: Batı Karadeniz’de Bağımsız Denetçiler Üzerinde Bir Araştırma*"

Yavuz’un 2023 yılında tamamladığı doktora tezi, bağımsız denetimde bağımsızlık ve kalite algısını Batı Karadeniz bölgesindeki bağımsız denetçiler üzerinde incelemektedir. Bartın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü’nde yürütülen bu çalışma, denetçilerin bağımsızlık düzeylerinin ve bu düzeylerin denetim kalitesi algısı üzerindeki etkilerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Yavuz, anket yöntemi ile veri toplayarak, bağımsız denetçilerin bağımsızlıkları ile denetim kalitesi algıları arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Yavuz’un bulguları, bağımsız denetçilerin bağımsızlıklarının denetim kalitesi algısını doğrudan etkilediğini göstermektedir. Çalışma, denetçilerin bağımsızlık düzeylerinin yüksek olması durumunda, denetim kalitesi algısının da olumlu yönde etkilendiğini ortaya koymaktadır. Tez, bağımsızlık ve kalite algısı arasındaki ilişkiyi detaylandırarak, bağımsız denetim uygulamalarında bağımsızlık düzeylerinin artırılması gerektiğine dair önerilerde bulunmaktadır. Yavuz’un çalışması, bağımsız denetim kalitesinin iyileştirilmesi için bağımsızlık algısının önemini vurgulamakta ve bu konudaki pratik yaklaşımları değerlendirmektedir. Çalışma, bağımsız denetim uygulamalarında bağımsızlık kavramının önemini ve bu kavramın denetim kalitesine olan etkilerini ele almaktadır. Yavuz’un tezi, bağımsız denetim süreçlerinde bağımsızlığın artırılmasına yönelik stratejiler sunarak, bu alandaki uygulayıcılara yönelik değerli bilgiler sağlamaktadır. Tez, bağımsızlık ve kalite algısı arasındaki ilişkinin anlaşılması ve bu ilişkinin denetim kalitesine olan etkilerinin değerlendirilmesi açısından önemli bir katkı sunmaktadır (Yavuz, 2023).

- Hasen Mohamed Albeksh (2019): "*Dış Denetçilerin Etik ve Mesleki Davranış Kurallarına Bağlılığı ve Bunun Denetim Kalitesi Üzerindeki Etkisi: Libya Örneği*"

Albeksh’in 2019 yılında tamamladığı doktora tezi, dış denetçilerin etik ve mesleki davranış kurallarına bağlılıklarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini incelemektedir. Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde yürütülen bu çalışma, Libya örneğini ele alarak, dış denetçilerin etik kurallara uyumlarının denetim kalitesine olan etkilerini araştırmaktadır. Albeksh, anket yöntemi ile veri toplayarak, dış denetçilerin etik ve mesleki davranış kurallarına bağlılıkları ile denetim kalitesi arasındaki ilişkiyi değerlendirmiştir. Albeksh’in bulguları, dış denetçilerin etik kurallara ve mesleki davranış standartlarına yüksek derecede bağlı olduklarında, denetim kalitesinin de olumlu

yönde etkilendiğini göstermektedir. Çalışma, etik ve mesleki davranış kurallarının denetim süreçlerinde nasıl bir kalite artışı sağladığını ortaya koymakta ve bu kurallara uyumun denetim kalitesine olan katkılarını vurgulamaktadır. Tez, dış denetçilerin etik kurallara uyumlarının denetim kalitesini artırmadaki rolünü detaylandırarak, bu alandaki uygulayıcılara yönelik pratik önerilerde bulunmaktadır. Çalışma, dış denetçilerin etik ve mesleki davranış kurallarına bağlılıklarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini anlamak için kapsamlı bir analiz sunmaktadır. Albeksh'in tezi, etik kurallara uyumun denetim kalitesine olan katkılarını değerlendirirken, bu kurallara uyumun sağlanmasına yönelik stratejik yaklaşımlar hakkında bilgiler sunmaktadır. Tez, etik davranışların denetim kalitesini nasıl etkilediğini anlamak için değerli bir kaynak oluşturmaktadır (Albeksh, 2019).

- Hilmi Uygun (2019): "*Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Denetim Kalitesi Üzerine Etkisi: BİST-100 Şirketleri Üzerine Bir Araştırma*"

Uygun'un 2019 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini BİST-100 şirketleri özelinde incelemektedir. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesi üzerindeki rolünü analiz etmekte ve bu uygulamaların denetim süreçlerine olan katkılarını değerlendirmektedir. Uygun, lojistik regresyon analizi yöntemi ile BİST-100 şirketlerinin denetim kalitesine etki eden kurumsal yönetim uygulamalarını araştırmıştır. Uygun'un bulguları, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesi üzerinde anlamlı bir etkisi olduğunu ortaya koymaktadır. Çalışma, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim süreçlerindeki etkilerini detaylandırarak, bu uygulamaların denetim kalitesini nasıl artırabileceğini göstermektedir. Tez, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesine olan katkılarını değerlendirmekte ve bu uygulamaların daha etkin bir şekilde nasıl uygulanabileceğine dair çeşitli öneriler sunmaktadır. Çalışma, BİST-100 şirketlerinde uygulanan kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesine olan etkilerini inceleyerek, kurumsal yönetim stratejilerinin denetim süreçlerine olan katkılarını ortaya koymaktadır. Uygun'un tezi, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesini artırmadaki rolünü anlamak için kapsamlı bir bakış açısı sunmakta ve bu alandaki uygulayıcılara yönelik pratik bilgiler sağlamaktadır. Tez, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini değerlendiren önemli bir çalışmadır (Uygun, 2019).

- İlyas Turğay (2022): "*İç Denetim Kalitesi ve Risk Yönetim Sistemi Etkinliğinin Şirket Performansına Etkisi*"

Turğay'ın 2022 yılında tamamladığı doktora tezi, iç denetim kalitesi ve risk yönetim sisteminin etkinliğinin şirket performansı üzerindeki etkilerini incelemektedir. İzmir Ekonomi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülen bu çalışma, iç denetim kalitesinin ve risk yönetim sistemlerinin şirket performansını nasıl etkilediğini anlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Turğay, çeşitli istatistiksel analiz yöntemleri kullanarak iç denetim kalitesi ve risk yönetim sisteminin şirket performansına olan etkilerini değerlendirmiştir. Turğay'ın bulguları, iç denetim kalitesi ve risk yönetim sisteminin etkinliğinin, şirket performansını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir. Çalışma, iç denetim kalitesinin ve risk yönetim sistemlerinin şirketlerin genel performansını nasıl artırabileceğine dair detaylı bilgiler sunmaktadır. Tez, iç denetim ve risk yönetim sistemlerinin şirket performansına olan katkılarını ortaya koyarak, bu sistemlerin daha etkili bir şekilde nasıl kullanılabileceğine dair önerilerde bulunmaktadır. Çalışma, iç denetim ve risk yönetim sistemlerinin şirket performansına olan etkilerini detaylandırırken, bu sistemlerin uygulanabilirliğini ve etkinliğini artırmak için çeşitli stratejik yaklaşımlar sunmaktadır. Turğay'ın tezi, iç denetim ve risk yönetim sistemlerinin şirket performansını iyileştirmedeki rolünü anlamak için kapsamlı bir analiz sunmakta ve bu alandaki uygulayıcılara yönelik değerli bilgiler sağlamaktadır (Turğay, 2022).

- İsmail Etem İrkörcü (2019): "*Bağımsız Denetim Kalitesinin Finansal Performans Üzerine Etkisi: BİST-100 Şirketleri Üzerine Bir Araştırma*"

İrkörcü'nün 2019 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, bağımsız denetim kalitesinin finansal performans üzerindeki etkilerini BİST-100 şirketleri çerçevesinde incelemektedir. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Doç. Dr. Şerife Önder danışmanlığında gerçekleştirilen bu çalışma, bağımsız denetim süreçlerinin şirketlerin finansal performansına olan etkilerini analiz ederek, denetim kalitesinin şirketlerin mali yapısına nasıl yansıdığını ortaya koymayı hedeflemiştir. İrkörcü, BİST-100 şirketleri üzerinde gerçekleştirdiği bu araştırma ile denetim kalitesinin finansal performansı nasıl etkilediğine dair önemli bulgular sunmuştur. Çalışmada, bağımsız denetim kalitesi ile şirketlerin finansal performansı arasındaki ilişkiyi değerlendirmek amacıyla Panel Veri Analizi kullanılmıştır. İrkörcü, denetim şirketinin büyüklüğü, denetim görüşü gibi faktörlerin, denetim kalitesi üzerinde nasıl bir etkisi olduğunu ve bu

etkilerin finansal performans üzerindeki yansımalarını detaylandırmıştır. Tezde, denetim kalitesinin yüksek olduğu durumlarda şirketlerin finansal performanslarının da olumlu yönde etkilendiği, bunun aksine, düşük denetim kalitesinin ise finansal performansı olumsuz etkileyebileceği yönünde bulgulara ulaşılmıştır. Bu tez, bağımsız denetim kalitesinin finansal performansa olan etkilerini anlamak ve bu etkilerin BİST-100 şirketleri üzerindeki yansımalarını değerlendirmek açısından önemli bir çalışma olarak öne çıkmaktadır. Çalışmada elde edilen bulgular, denetim kalitesinin finansal performans üzerindeki olumlu etkilerini vurgulamakta ve şirketlerin denetim süreçlerinde kaliteyi artırarak daha sağlıklı finansal yapılar oluşturabileceklerini göstermektedir. Bu bağlamda, İrkörcü'nün çalışması, denetim kalitesinin finansal performansa olan etkilerini araştıran literatüre değerli katkılar sunmaktadır (İrkörcü, 2019).

❖ İsmail Fatih Ceyhan (2014): *"Bağımsız Denetim Kalitesini Arttırıcı Bir Yöntem Olarak Veri Madenciliği: Borsa İstanbul Uygulaması"*

Ceyhan'ın 2014 yılında tamamladığı doktora tezi, bağımsız denetim kalitesini artırıcı bir yöntem olarak veri madenciliğini ele almaktadır. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülen bu çalışma, veri madenciliği tekniklerinin bağımsız denetim süreçlerine nasıl entegre edilebileceğini ve bu entegrasyonun denetim kalitesine olan etkilerini araştırmaktadır. Ceyhan, Borsa İstanbul örneğini kullanarak veri madenciliği yöntemlerinin denetim kalitesini nasıl artırabileceğini göstermektedir. Çalışma, veri madenciliği yöntemlerinin denetim sürecindeki çeşitli aşamalarda nasıl uygulanabileceğini ve bu uygulamaların denetim sonuçlarını nasıl iyileştirebileceğini detaylandırmaktadır. Ceyhan'ın bulguları, veri madenciliğinin denetim süreçlerine olan katkılarını ve bu yöntemlerin denetim kalitesini artırma potansiyelini ortaya koymaktadır. Tez, veri madenciliği araçları ve tekniklerinin denetim süreçlerinde nasıl kullanılabileceğine dair örnekler sunmakta ve bu yöntemlerin uygulamalarına dair ayrıntılı analizler yapmaktadır. Çalışma, bağımsız denetim kalitesinin artırılması için veri madenciliğinin nasıl etkin bir şekilde kullanılabileceği konusunda değerli bilgiler sağlamaktadır. Veri madenciliği yöntemlerinin bağımsız denetim süreçlerine entegrasyonu, denetim kalitesinin artırılması açısından önemli bir adım olarak değerlendirilmektedir. Ceyhan'ın tezi, veri madenciliği tekniklerinin denetim süreçlerinde sağladığı faydaları detaylı bir şekilde ele almakta ve bu yöntemlerin denetim kalitesine olan etkilerini kapsamlı bir şekilde analiz etmektedir (Ceyhan, 2014).

- ◆ Kadir Gökdoğan (2019): "*Bağımsız Denetimin Kalitesi Açısından Denetimin Katma Değeri: Yatırım Kuruluşları Üzerine Bir Araştırma*"

Gökdoğan'ın 2019 yılında tamamladığı doktora tezi, bağımsız denetimin kalitesi açısından denetimin katma değerini yatırım kuruluşları üzerinde incelemektedir. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, bağımsız denetimin yatırım kuruluşlarına sağladığı katma değeri ve bu katma değer denetim kalitesi üzerindeki etkilerini değerlendirmektedir. Gökdoğan, anket yöntemi ile veri toplayarak, bağımsız denetimin katma değerinin denetim kalitesi üzerindeki rolünü araştırmıştır. Gökdoğan'ın bulguları, bağımsız denetimin yatırım kuruluşlarına sağladığı katma değer, denetim kalitesini olumlu yönde etkilediğini ortaya koymaktadır. Çalışma, bağımsız denetim süreçlerinde katma değer artırılmasının denetim kalitesini nasıl geliştirebileceğine dair çeşitli öneriler sunmaktadır. Tez, bağımsız denetim uygulamalarının yatırım kuruluşlarına olan katkılarını detaylandırmakta ve bu katkıların denetim kalitesi üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Yatırım kuruluşları üzerindeki bağımsız denetimin katma değerinin değerlendirilmesi, denetim kalitesinin artırılması açısından önemli bir perspektif sunmaktadır. Gökdoğan'ın tezi, bağımsız denetim süreçlerinin katma değerinin denetim kalitesini artırmadaki rolünü anlamak için kapsamlı bir analiz sunmakta ve bu alandaki uygulayıcılara yönelik değerli bilgiler sağlamaktadır (Gökdoğan, 2019).

- ◆ Kumru Konak (2019): "*Yaratıcı Muhasebe Uygulamalarının Bağımsız Denetimin Kalitesi İle İlişkisi*"

Konak'ın 2019 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, yaratıcı muhasebe uygulamalarının bağımsız denetimin kalitesi ile ilişkisini incelemektedir. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, yaratıcı muhasebe uygulamalarının denetim kalitesini nasıl etkilediğini ve bu etkinin nasıl değerlendirilebileceğini araştırmaktadır. Konak, literatür taraması yöntemi ile bu konudaki mevcut bilgileri derleyerek, yaratıcı muhasebe uygulamalarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini incelemektedir. Konak'ın bulguları, yaratıcı muhasebe uygulamalarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini detaylandırmakta ve bu uygulamaların denetim süreçlerinde neden ve nasıl sorunlara yol açabileceğini ortaya koymaktadır. Tez, yaratıcı muhasebenin denetim kalitesi üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak için önerilerde bulunmakta ve bu konuda mevcut literatürü kapsamlı bir şekilde değerlendirmektedir. Çalışma, yaratıcı muhasebe uygulamalarının denetim kalitesi

üzerindeki etkilerini anlamak için kapsamlı bir bakış açısı sunmaktadır. Yaratıcı muhasebe uygulamalarının denetim kalitesine olan etkileri, denetim süreçlerinde karşılaşılan zorlukları anlamak açısından kritik bir öneme sahiptir. Konak'ın tezi, bu konuda yapılan mevcut araştırmaları bir araya getirerek, yaratıcı muhasebe uygulamalarının denetim kalitesini nasıl etkilediğine dair detaylı bilgiler sunmaktadır (Konak, 2019).

💧 Meral Ocakoğlu (2021): "*Denetimde Kalite Kontrol: Denetim Şirketi Örnek Uygulaması*"

Ocakoğlu'nun 2021 yılında tamamladığı doktora tezi, denetimde kalite kontrolü ve bu konudaki uygulamaları ele almaktadır. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, denetim şirketlerinde kalite kontrol standartlarının uygulanmasını ve bu uygulamaların denetim kalitesine olan etkilerini değerlendirmektedir. Ocakoğlu, literatür taraması yöntemi ile kalite kontrol sistemlerinin denetim süreçlerine etkilerini incelemekte ve denetim şirketlerine yönelik uygulama örnekleri sunmaktadır. Ocakoğlu'nun bulguları, kalite kontrol standartlarının denetim kalitesini nasıl artırabileceğini ve bu standartların denetim süreçlerinde nasıl daha etkili bir şekilde uygulanabileceğini ortaya koymaktadır. Çalışma, kalite kontrol sistemlerinin denetim süreçlerine olan katkılarını detaylandırmakta ve bu sistemlerin etkinliğini artırmak için çeşitli önerilerde bulunmaktadır. Tez, kalite kontrol standartlarının denetim kalitesini artırma potansiyelini kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Kalite kontrol sistemlerinin denetim süreçlerine olan etkileri, denetim kalitesinin iyileştirilmesi açısından önemli bir konudur. Ocakoğlu'nun tezi, bu sistemlerin denetim kalitesini nasıl etkilediğini ve bu etkilerin nasıl optimize edilebileceğini anlamak için değerli bilgiler sağlamaktadır (Ocakoğlu, 2021).

💧 Meryem Uslu (2021): "*Mesleki Şüphencilik İç Denetim Kalitesine Etkisi: Türkiye'deki Özel Sektör İç Denetçileri Üzerine Bir Araştırma*"

Uslu'nun 2021 yılında tamamladığı doktora tezi, mesleki şüphencilik iç denetim kalitesine olan etkilerini incelemektedir. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, Türkiye'deki özel sektör iç denetçileri üzerinde yapılan anketlerle mesleki şüphencilik iç denetim kalitesine olan etkilerini değerlendirmektedir. Uslu, mesleki şüphencilik iç denetim süreçlerinde nasıl bir rol oynadığını ve bu rolün denetim kalitesini nasıl etkilediğini araştırmıştır. Uslu'nun

bulguları, mesleki şüphencilğin iç denetim kalitesini artırıcı bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Çalışma, mesleki şüphencilğin iç denetim süreçlerinde nasıl uygulanabileceğini ve bu uygulamanın denetim kalitesini nasıl iyileştirebileceğini detaylandırmaktadır. Tez, mesleki şüphencilğin iç denetim süreçlerinde sağladığı katkıları kapsamlı bir şekilde ele almakta ve bu konuda çeşitli öneriler sunmaktadır. Mesleki şüphencilğin iç denetim kalitesine olan etkileri, denetim süreçlerinin iyileştirilmesi açısından önemli bir konu olarak değerlendirilmektedir. Uslu'nun tezi, bu etkilerin anlaşılması ve mesleki şüphencilğin iç denetim kalitesini artırmadaki rolü hakkında değerli bilgiler sağlamaktadır (Uslu, 2021).

◆ Murat İven (2019): "*Bağımsız Denetim Kuruluşlarınca Yayınlanan Şeffaflık Raporlarının Denetimin Kalitesi Üzerine Etkisi*"

İven'in 2019 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, bağımsız denetim kuruluşlarının yayınladığı şeffaflık raporlarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini incelemektedir. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülen bu çalışma, şeffaflık raporlarının denetim süreçlerinde sağladığı etkileri araştırmakta ve bu raporların denetim kalitesini nasıl etkilediğini değerlendirmektedir. İven, anket yöntemi ile veri toplayarak, şeffaflık raporlarının denetim kalitesine olan katkılarını ve bu katkıların nasıl optimize edilebileceğini araştırmıştır. İven'in bulguları, şeffaflık raporlarının denetim kalitesini artırma potansiyeline sahip olduğunu ve bu raporların denetim süreçlerine olan etkilerini detaylandırmaktadır. Çalışma, şeffaflık raporlarının denetim kalitesini nasıl iyileştirebileceğine dair çeşitli öneriler sunmakta ve bu alandaki mevcut uygulamaları kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Tez, şeffaflık raporlarının denetim kalitesine olan katkılarını anlamak için değerli bilgiler sağlamaktadır. Şeffaflık raporlarının denetim süreçlerine olan etkileri, denetim kalitesinin artırılması açısından önemli bir konudur. İven'in tezi, bu raporların denetim kalitesini nasıl etkilediğini ve bu etkilerin nasıl optimize edilebileceğine dair kapsamlı bilgiler sunmaktadır (İven, 2019).

◆ Mustafa Şükrü Dilsiz (2022): "*Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Bağımsız Denetim Kalitesi Üzerindeki Etkisi: BİST'te Bir Araştırma*"

Dilsiz'in 2022 yılında tamamladığı doktora tezi, kurumsal yönetim uygulamalarının bağımsız denetim kalitesi üzerindeki etkilerini incelemektedir. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, Borsa

İstanbul'daki (BİST) kurumsal yönetim uygulamalarının bağımsız denetim kalitesine olan etkilerini araştırmaktadır. Dilsiz, lojistik regresyon analizi yöntemi kullanarak, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde incelemektedir. Dilsiz'in bulguları, kurumsal yönetim uygulamalarının bağımsız denetim kalitesini artırıcı bir etkiye sahip olduğunu ve bu uygulamaların denetim süreçlerinde sağladığı katkıları detaylandırmaktadır. Çalışma, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesine olan etkilerini kapsamlı bir şekilde ele almakta ve bu etkilerin nasıl optimize edilebileceğine dair çeşitli öneriler sunmaktadır. Tez, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesi üzerindeki rolünü anlamak için değerli bilgiler sağlamaktadır. Kurumsal yönetim uygulamalarının bağımsız denetim kalitesine olan etkileri, denetim süreçlerinin iyileştirilmesi açısından önemli bir konudur. Dilsiz'in tezi, bu uygulamaların denetim kalitesini nasıl artırabileceğine dair kapsamlı bir analiz sunmaktadır (Dilsiz, 2022).

💧 Nefise Doğan (2019): *"Bağımsız Denetimin Gözetimi: Gözetim Faaliyetlerinin Denetim Kalitesine Etkisi Üzerine Bir Araştırma"*

Doğan'ın 2019 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, bağımsız denetimin gözetimi ve gözetim faaliyetlerinin denetim kalitesine etkilerini araştırmaktadır. Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, bağımsız denetim gözetiminin denetim kalitesini nasıl etkilediğini incelemekte ve bu gözetim faaliyetlerinin denetim süreçlerine olan katkılarını değerlendirmektedir. Doğan, anket yöntemi kullanarak, gözetim faaliyetlerinin denetim kalitesi üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde araştırmıştır. Doğan'ın bulguları, bağımsız denetim gözetiminin denetim kalitesini artırıcı bir etkisi olduğunu ve bu gözetim faaliyetlerinin denetim süreçlerinde nasıl bir iyileşme sağladığını ortaya koymaktadır. Çalışma, gözetim faaliyetlerinin denetim kalitesini artırma potansiyelini detaylandırmakta ve bu faaliyetlerin daha etkili bir şekilde uygulanabilmesi için çeşitli önerilerde bulunmaktadır. Tez, bağımsız denetim gözetiminin denetim kalitesine olan katkılarını kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Gözetim faaliyetlerinin denetim kalitesine olan etkileri, denetim süreçlerinin iyileştirilmesi açısından önemli bir konudur. Doğan'ın tezi, bu faaliyetlerin denetim kalitesini nasıl artırabileceğine dair değerli bilgiler sunmaktadır (Doğan, 2019).

◆ Neriman Polat Çeltikci (2020): "*BDS 701 Kapsamında Kilit Denetim Konularının Bağımsız Denetim Kalitesine Etkisi*"

Polat Çeltikci'nin 2020 yılında tamamladığı doktora tezi, BDS 701 kapsamında kilit denetim konularının bağımsız denetim kalitesine olan etkilerini araştırmaktadır. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülen bu çalışma, kilit denetim konularının risk denetim sürecine ve kalite güvence sistemine olan katkılarını değerlendirmekte ve bu katkılarının denetim kalitesine olan etkilerini incelemektedir. Çeltikci, anket yöntemi ile veri toplayarak, kilit denetim konularının bağımsız denetim kalitesine olan etkilerini kapsamlı bir şekilde araştırmıştır. Çeltikci'nin bulguları, kilit denetim konularının bağımsız denetim kalitesini olumlu yönde etkilediğini ve bu konuların denetim süreçlerinde sağladığı katkıları detaylandırmaktadır. Çalışma, kilit denetim konularının denetim kalitesini nasıl artırabileceğine dair çeşitli öneriler sunmakta ve bu konuların risk denetim süreci ile kalite güvence sistemindeki rolünü kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Tez, kilit denetim konularının bağımsız denetim kalitesini artırmadaki rolünü anlamak için değerli bilgiler sağlamaktadır. Kilit denetim konularının bağımsız denetim kalitesine olan etkileri, denetim süreçlerinin iyileştirilmesi açısından kritik bir öneme sahiptir. Çeltikci'nin tezi, bu konuların denetim kalitesini nasıl etkilediğini ve bu etkilerin nasıl optimize edilebileceğine dair kapsamlı bilgiler sunmaktadır (Polat Çeltikci, 2020).

◆ Neriman Yalçın (2018): "*Zorunlu Denetim Firması Rotasyonunun Bağımsız Denetim Kalitesine Etkisi: Borsa İstanbul'da Bir Uygulama*"

Yalçın'ın 2018 yılında tamamladığı doktora tezi, zorunlu denetim firması rotasyonunun bağımsız denetim kalitesine olan etkilerini incelemektedir. Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, zorunlu denetim firması rotasyonunun denetim kalitesini nasıl etkilediğini ve bu etkileşimin Borsa İstanbul örneğinde nasıl değerlendirildiğini araştırmaktadır. Yalçın, en küçük kareler regresyon yöntemi kullanarak, zorunlu denetim firması rotasyonunun denetim kalitesine olan etkilerini kapsamlı bir şekilde analiz etmiştir. Yalçın'ın bulguları, zorunlu denetim firması rotasyonunun bağımsız denetim kalitesini artırıcı bir etkisi olduğunu ve bu rotasyonun denetim süreçlerinde sağladığı katkıları detaylandırmaktadır. Çalışma, zorunlu denetim firması rotasyonunun denetim kalitesini artırmadaki rolünü ve bu uygulamanın denetim süreçlerinde sağladığı iyileşmeleri kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Tez, zorunlu denetim firması rotasyonunun denetim kalitesine olan katkılarını

anlamak için değerli bilgiler sağlamaktadır. Zorunlu denetim firması rotasyonunun bağımsız denetim kalitesine olan etkileri, denetim süreçlerinin iyileştirilmesi açısından önemli bir konudur. Yalçın'ın tezi, bu etkilere dair kapsamlı bir analiz sunmakta ve zorunlu denetim firması rotasyonunun denetim kalitesini nasıl artırabileceğine dair değerli bilgiler sağlamaktadır (Yalçın, 2018).

◆ Nesrin Eroğlu (2022): "*Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurallar ve Kalite Güvence Sistemi İlişkisi*"

Eroğlu'nun 2022 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, bağımsız denetim süreçlerinde etik kurallar ile kalite güvence sistemi arasındaki ilişkileri detaylı bir şekilde incelemektedir. Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülen bu çalışmada, denetim süreçlerinde etik kuralların ve kalite güvence sistemlerinin rolü, denetim kalitesini nasıl etkilediği ve bu iki faktör arasındaki etkileşimler üzerinde durulmuştur. Eroğlu, etik kuralların ve kalite güvence sistemlerinin denetim süreçlerinde önemli bir rol oynadığını ve bu faktörlerin denetim kalitesini doğrudan etkilediğini vurgulamaktadır. Araştırmanın amacı, etik kuralların ve kalite güvence sistemlerinin denetim kalitesine olan katkılarını anlamak ve bu katkıların nasıl optimize edilebileceğine dair önerilerde bulunmaktır. Eroğlu'nun araştırmasında kullanılan anket yöntemi, etik kurallar ve kalite güvence sisteminin denetim kalitesi üzerindeki etkilerini değerlendirmek için kapsamlı veriler toplamayı sağlamıştır. Tez, bağımsız denetçilerin etik kurallar ve kalite güvence sistemlerine uyumlarının, denetim kalitesini artırıcı etkilerini detaylandırmaktadır. Araştırmanın sonuçları, etik kuralların ve kalite güvence sistemlerinin denetim süreçlerinde sağladığı avantajları ve bu avantajların nasıl daha etkili kullanılabileceğini göstermektedir. Ayrıca, bu çalışmada elde edilen bulgular, denetim süreçlerinde etik kuralların ve kalite güvence sistemlerinin entegrasyonunun önemini vurgulamakta ve bu alandaki uygulamalara dair çeşitli öneriler sunmaktadır. Bu tez, denetim alanında etik kurallar ve kalite güvence sistemlerinin nasıl daha etkili kullanılabileceğine dair önemli bilgiler sunmaktadır. Eroğlu'nun bulguları, etik kuralların ve kalite güvence sistemlerinin denetim kalitesini nasıl iyileştirebileceğine dair pratik öneriler sağlamaktadır. Araştırmanın sonuçları, denetim süreçlerinde etik kuralların ve kalite güvence sistemlerinin nasıl daha etkin bir şekilde uygulanabileceğini ve bu uygulamaların denetim kalitesini nasıl artırabileceğini anlamak için değerli bir kaynak oluşturmaktadır. Tez, denetim alanında etik kurallar ve kalite güvence sistemlerinin önemini vurgulayan kapsamlı bir inceleme sunmaktadır (Eroğlu, 2022).

- ◆ Nurcan Azgın (2011): "*İşletmelerde Kurumsal Yönetim Uygulaması, Denetim ve Denetim Kalitesi*"

Azgın'ın 2011 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, işletmelerde kurumsal yönetim uygulamaları, denetim ve denetim kalitesi arasındaki ilişkileri incelemektedir. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesine olan etkilerini detaylı bir şekilde değerlendirmektedir. Azgın, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim süreçleri üzerindeki etkilerini ve bu uygulamaların denetim kalitesini nasıl etkilediğini kapsamlı bir şekilde incelemektedir. Çalışma, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesini artırma potansiyelini araştırmaktadır. Azgın'ın tezi, literatür araştırması yaparak, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesini nasıl etkileyebileceğini ve bu etkilerin nasıl optimize edilebileceğini değerlendirmektedir. Çalışma, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim süreçleri üzerindeki katkılarını ve bu katkılarının denetim kalitesini nasıl artırabileceğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, bu tezde elde edilen bulgular, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini anlamak ve bu etkileri iyileştirmek için çeşitli stratejiler geliştirmek açısından önemlidir. Tez, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini anlamak ve bu etkileri daha iyi optimize etmek için değerli bilgiler sunmaktadır. Azgın'ın bulguları, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim süreçlerine olan katkılarını ve bu katkılarının denetim kalitesini nasıl artırabileceğini kapsamlı bir şekilde değerlendirmektedir. Çalışma, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesi üzerindeki rolünü anlamak ve bu alandaki uygulamalar için önemli bilgiler sağlamaktadır (Azgın, 2011).

- ◆ Nurcan Azgın (2018): "*Denetçinin Mesleki Şüphencilüğünün Denetim Kalitesine Etkisi*"

Azgın'ın 2018 yılında tamamladığı doktora tezi, denetçinin mesleki şüphencilüğünün denetim kalitesine olan etkilerini kapsamlı bir şekilde araştırmaktadır. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, mesleki şüphencilüğün denetim süreçlerinde nasıl bir rol oynadığını ve bu şüphencilüğün denetim kalitesini nasıl etkilediğini detaylandırmaktadır. Azgın, mesleki şüphencilüğün denetim süreçlerinde kritik bir rol oynadığını ve bu şüphencilüğün denetim kalitesini artırıcı bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymuştur. Çalışma, mesleki şüphencilüğün denetim kalitesini nasıl etkilediğini ve bu etkilere yönelik stratejilerin nasıl geliştirilebileceğini araştırmaktadır. Tez, literatür araştırması yaparak, mesleki şüphencilüğün denetim kalitesi

üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde incelemektedir. Azgın, mesleki şüpheciliğin denetim süreçlerinde sağladığı katkıları ve bu katkıların nasıl optimize edilebileceğini değerlendirmiştir. Çalışmanın sonuçları, mesleki şüpheciliğin denetim kalitesini artırıcı etkilerini ve bu etkilerin nasıl daha iyi anlaşılabilirliğini göstermektedir. Ayrıca, bu tezde elde edilen bulgular, mesleki şüpheciliğin denetim süreçlerinde nasıl etkili bir şekilde kullanılabileceğine dair çeşitli öneriler sunmaktadır. Azgın'ın tezi, denetim süreçlerinde mesleki şüpheciliğin rolünü anlamak ve bu şüpheciliğin denetim kalitesini nasıl artırabileceğine dair bilgi sağlamak açısından değerli bir kaynaktır. Çalışma, mesleki şüpheciliğin denetim kalitesini artırıcı etkilerini ve bu etkilerin nasıl daha etkili bir şekilde kullanılabileceğine dair öneriler sunmaktadır. Tez, mesleki şüpheciliğin denetim kalitesi üzerindeki rolünü anlamak için kapsamlı bir inceleme sunmaktadır ve bu alandaki uygulamalar için önemli bilgiler sağlamaktadır (Azgın, 2018).

- Nurettin Koca (2019): "*Bağımsız Denetçinin Mesleki Bağlılığının Denetimde Kalite Algısına Etkisi: Bir Alan Çalışması*"

Koca'nın 2019 yılında tamamladığı doktora tezi, bağımsız denetçinin mesleki bağlılığının denetim kalitesi algısına olan etkilerini incelemektedir. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülen bu çalışma, mesleki bağlılık ve denetim kalitesi arasındaki ilişkiyi araştırarak, denetim süreçlerindeki kalite algısının nasıl etkilendiğini detaylandırmaktadır. Koca, bağımsız denetçilerin mesleki bağlılıklarının, denetim kalitesi üzerindeki algılarını nasıl etkilediğini ve bu bağlılıkların denetim süreçlerindeki performanslarını nasıl şekillendirdiğini ele almıştır. Araştırma, mesleki bağlılığın denetim kalitesini artırıcı bir etkisi olup olmadığını ve bu etkilerin pratik uygulamalardaki yansımalarını değerlendirmektedir. Tez, anket yöntemi kullanarak, bağımsız denetçilerin mesleki bağlılıklarının denetim kalitesi algısına olan etkilerini detaylı bir şekilde incelemektedir. Koca, mesleki bağlılığın denetim süreçlerindeki kaliteyi artırma potansiyelini ve bu bağlılığın denetim performansı üzerindeki etkilerini ortaya koymaktadır. Çalışma, denetçilerin mesleki bağlılıklarının artırılması yoluyla denetim kalitesinin nasıl iyileştirilebileceğine dair stratejiler geliştirmeyi hedeflemektedir. Elde edilen bulgular, mesleki bağlılığın denetim süreçlerinde sağladığı katkıları ve bu katkıların nasıl optimize edilebileceğini anlamak için önemli bilgiler sunmaktadır. Koca'nın tezi, mesleki bağlılığın denetim kalitesi üzerindeki etkilerini anlamak ve bu etkileri en üst düzeye çıkarmak için değerli bir kaynak oluşturmaktadır. Çalışma, denetim süreçlerinde mesleki bağlılığın nasıl bir rol oynadığını

ve bu bağıllığın denetim kalitesi algısına nasıl katkıda bulunabileceğini kapsamlı bir şekilde incelemektedir. Tez, mesleki bağıllığın denetim kalitesini artırıcı rolünü vurgulamakta ve bu alandaki uygulamalar için pratik öneriler sunmaktadır (Koca, 2019).

💧 Nurgül Çelik (2023): "*Denetim Kalitesi Göstergelerine Uyum Üzerine Bir Araştırma: BİST 100*"

Çelik'in 2023 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, BİST 100 endeksindeki şirketlerin denetim kalitesi göstergelerine uyumlarını araştırmaktadır. Kilis 7 Aralık Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışmada, PCAOB denetim kalitesi göstergeleri ve bağımsız denetim raporları gibi faktörlerin BİST 100'deki uygulamaları analiz edilmektedir. Çelik, denetim kalitesi göstergelerinin şirketlerin finansal raporlamalarındaki etkilerini ve bu göstergelere uyumun nasıl sağlanabileceğini detaylı bir şekilde incelemektedir. Çalışma, denetim kalitesi göstergelerinin önemini ve bu göstergelere uyumun finansal performans üzerindeki etkilerini anlamak amacıyla nitel içerik analizi tekniğini kullanmaktadır. Tezde kullanılan nitel içerik analizi, denetim kalitesi göstergelerinin BİST 100 endeksindeki şirketler üzerindeki etkilerini detaylandırmakta ve bu göstergelere uyumun nasıl geliştirilebileceğini ortaya koymaktadır. Çelik, denetim kalitesi göstergelerinin şirketlerin finansal raporlamalarındaki doğruluğu ve güvenilirliği nasıl artırabileceğini ve bu göstergelere uyumun nasıl sağlanabileceğine dair çeşitli öneriler sunmaktadır. Çalışmanın bulguları, denetim kalitesi göstergelerine uyumun şirketlerin finansal performansını nasıl etkilediğini anlamak için önemli bilgiler sunmaktadır. Bu tez, denetim kalitesi göstergelerinin uyumunun şirketlerin finansal raporlamalarındaki etkilerini anlamak ve bu uyumun nasıl optimize edilebileceğine dair pratik öneriler sağlamak açısından değerli bir kaynak oluşturmaktadır. Çelik'in çalışması, denetim kalitesi göstergelerine uyumun önemini vurgulamakta ve bu alandaki uygulamalar için önemli bilgiler ve stratejiler sunmaktadır. Çalışma, denetim kalitesi göstergelerinin nasıl daha etkili bir şekilde kullanılabileceğine dair kapsamlı bir inceleme sunmaktadır (Çelik, 2023).

💧 Rasoul Abdi (2016): "*Denetim Kalitesinin Tahakkukların Güvenilirliği Üzerinde Etkisi: Borsa İstanbul Üzerine Bir Uygulama*"

Abdi'nin 2016 yılında tamamladığı doktora tezi, denetim kalitesinin tahakkukların güvenilirliği üzerindeki etkilerini incelemektedir. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülen bu çalışmada, denetim kalitesinin tahakkukların doğruluğu ve

güvenilirliği üzerindeki etkileri analiz edilmektedir. Abdi, denetim kalitesinin tahakkukların güvenilirliğini artırıcı bir rol oynadığını ve bu ilişkinin Borsa İstanbul'daki uygulamaları üzerinden değerlendirildiğini belirtmektedir. Çalışma, denetim kalitesinin tahakkukların güvenilirliğini nasıl etkilediğini ve bu etkinin nasıl optimize edilebileceğini kapsamlı bir şekilde araştırmaktadır. Tez, regresyon modeli kullanarak denetim kalitesinin tahakkukların güvenilirliği üzerindeki etkilerini değerlendirmekte ve bu etkilerin pratik sonuçlarını ortaya koymaktadır. Abdi'nin bulguları, denetim kalitesinin tahakkukların doğruluğunu ve güvenilirliğini artırma potansiyelini ve bu etkinin nasıl geliştirilebileceğine dair çeşitli stratejiler sunmaktadır. Çalışmanın sonuçları, denetim kalitesinin tahakkukların güvenilirliğini nasıl etkilediğini anlamak için önemli bilgiler sunmaktadır. Abdi'nin tezi, denetim kalitesinin tahakkukların güvenilirliği üzerindeki etkilerini detaylı bir şekilde incelemekte ve bu etkinin optimize edilmesi için pratik öneriler sunmaktadır. Çalışma, denetim kalitesinin tahakkukların doğruluğunu artırıcı rolünü vurgulamakta ve bu alandaki uygulamalar için kapsamlı bir analiz sunmaktadır. Tez, denetim kalitesinin tahakkukların güvenilirliğini artırma potansiyelini anlamak ve bu potansiyeli en iyi şekilde kullanmak için değerli bilgiler sağlamaktadır (Abdi, 2016).

◆ Reyhan Sarıçiçek (2019): *"Denetçinin Bireysel Özelliklerinin Denetim Kalitesini Azaltan Davranışlara Etkisi ve Etik Liderliğin İlmılaştırıcı Rolü"*

Sarıçiçek'in 2019 yılında tamamladığı doktora tezi, denetçinin bireysel özelliklerinin denetim kalitesini azaltan davranışlar üzerindeki etkilerini ve etik liderliğin bu davranışları nasıl dengeleyebileceğini araştırmaktadır. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülen bu çalışma, denetçilerin bireysel özelliklerinin denetim süreçlerinde ortaya çıkan sorunları nasıl etkilediğini ve etik liderliğin bu sorunları nasıl hafifletebileceğini kapsamlı bir şekilde incelemektedir. Sarıçiçek, denetçilerin bireysel özelliklerinin denetim kalitesini olumsuz yönde etkileyebileceğini ve etik liderliğin bu etkileri dengeleyici bir rol oynayabileceğini vurgulamaktadır. Tez, yapısal eşitlik modeli kullanarak, denetçinin bireysel özelliklerinin denetim kalitesi üzerindeki olumsuz etkilerini ve etik liderliğin bu etkileri nasıl dengeleyebileceğini detaylandırmaktadır. Çalışma, etik liderliğin denetim süreçlerinde sağladığı katkıları ve bu katkıların denetim kalitesini nasıl iyileştirebileceğini araştırmaktadır. Sarıçiçek'in bulguları, denetim süreçlerinde etik liderliğin önemini ve bu liderliğin denetim kalitesini nasıl artırabileceğine dair çeşitli öneriler sunmaktadır. Bu tez, denetçinin bireysel özelliklerinin denetim kalitesini azaltan davranışlar üzerindeki etkilerini anlamak ve etik liderliğin bu

etkileri dengeleyici rolünü vurgulamak açısından önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Çalışma, etik liderliğin denetim süreçlerinde nasıl bir fark yaratabileceğini ve bu farkın denetim kalitesine olan etkilerini kapsamlı bir şekilde incelemektedir. Sarıççek'in tezi, denetim kalitesini artırmak için etik liderliğin nasıl kullanılabileceğine dair pratik bilgiler sunmaktadır (Sarıççek, 2019).

- ◆ Rümeysa Atıcı (2020): "*Denetçi Rotasyonunun Bağımsız Denetim Kalitesi Üzerine Etkisi: Borsa İstanbul'da Bir Uygulama*"

Atıcı'nın 2020 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, denetçi rotasyonunun bağımsız denetim kalitesi üzerindeki etkilerini Borsa İstanbul'da gerçekleştirdiği bir uygulama ile incelemektedir. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, denetçi rotasyonunun denetim kalitesi üzerindeki etkilerini detaylı bir şekilde ele almaktadır. Atıcı, denetçi rotasyonunun, denetim kalitesini artırma veya azaltma potansiyelini ve bu rotasyonların denetim süreçlerindeki performans üzerindeki etkilerini araştırmaktadır. Çalışma, denetçi rotasyonunun denetim kalitesini nasıl etkileyebileceğini ve bu etkinin Borsa İstanbul'daki uygulamalara nasıl yansıdığını kapsamlı bir şekilde değerlendirmektedir. Tez, lojistik regresyon ve cezalandırılmış lojistik regresyon yöntemlerini kullanarak, denetçi rotasyonunun denetim kalitesi üzerindeki etkilerini incelemektedir. Atıcı, denetçi rotasyonunun, denetim sürecindeki farklı aşamalarda nasıl bir etkide bulunduğunu ve bu etkilerin denetim kalitesine olan katkılarını ortaya koymaktadır. Çalışma, denetçi rotasyonunun denetim kalitesini artırma veya olumsuz yönde etkileme potansiyelini ve bu rotasyonların nasıl yönetilmesi gerektiğine dair çeşitli öneriler sunmaktadır. Rümeysa Atıcı'nın tezi, denetçi rotasyonunun bağımsız denetim kalitesi üzerindeki etkilerini anlamak ve bu etkilerin optimize edilmesi için pratik stratejiler geliştirmek açısından önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Çalışma, denetçi rotasyonunun denetim kalitesi üzerindeki rolünü vurgulamakta ve bu alandaki uygulamalar için kapsamlı bir analiz sunmaktadır. Atıcı'nın bulguları, denetçi rotasyonunun denetim süreçlerindeki etkilerini anlamak ve bu etkileri en iyi şekilde yönetmek için değerli bilgiler sağlamaktadır (Atıcı, 2020).

- ◆ Sarah Rabeea Hadi (2023): "*Bağımsız Denetim Kalitesinin Şirketlerin Finansal Performansı Üzerine Etkisi: Borsa İstanbul'da Bir Uygulama*"

Rabeea Hadi'nin 2023 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, bağımsız denetim kalitesinin şirketlerin finansal performansı üzerindeki etkilerini Borsa İstanbul'da

gerçekleştirdiği bir uygulama ile incelemektedir. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, bağımsız denetim kalitesinin finansal performans üzerindeki etkilerini analiz etmektedir. Hadi, bağımsız denetim kalitesinin, şirketlerin finansal göstergeleri üzerinde nasıl bir etki yarattığını ve bu etkinin Borsa İstanbul'daki şirketlerde nasıl tezahür ettiğini detaylı bir şekilde ele almaktadır. Çalışma, denetim kalitesinin finansal performansı nasıl etkileyebileceğini ve bu etkinin pratik uygulamalarda nasıl gözlemlenebileceğini kapsamlı bir şekilde araştırmaktadır. Tezde kullanılan çoklu doğrusal regresyon analizi, bağımsız denetim kalitesinin finansal performans üzerindeki etkilerini değerlendirmekte ve bu etkinin çeşitli finansal göstergelerle nasıl ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Hadi'nin bulguları, bağımsız denetim kalitesinin finansal performansı artırma potansiyelini ve bu etkinin nasıl optimize edilebileceğine dair çeşitli öneriler sunmaktadır. Çalışma, denetim kalitesinin finansal performans üzerindeki etkilerini anlamak için önemli bilgiler sunmaktadır ve bu bilgilerin uygulamalı finansal performans yönetiminde nasıl kullanılabileceğine dair pratik stratejiler geliştirmektedir. Sarah Rabeea Hadi'nin tezi, bağımsız denetim kalitesinin şirketlerin finansal performansı üzerindeki etkilerini anlamak ve bu etkileri en üst düzeye çıkarmak için değerli bir kaynak oluşturmaktadır. Çalışma, denetim kalitesinin finansal performans üzerindeki rolünü vurgulamakta ve bu alandaki uygulamalar için kapsamlı bir analiz sunmaktadır. Hadi'nin bulguları, bağımsız denetim kalitesinin finansal performansı nasıl artırabileceğine dair değerli bilgiler ve stratejiler sağlamaktadır (Rabeea Hadi, 2023).

💧 Seden Özger (2019): "*Bağımsız Denetimde Zorunlu Rotasyonun Denetçi Bağımsızlığı ve Denetim Kalitesine Etkisi: Bağımsız Denetçilerin Algısına Yönelik Bir Araştırma*"

Özger'in 2019 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, bağımsız denetimde zorunlu rotasyonun denetçi bağımsızlığı ve denetim kalitesine etkilerini bağımsız denetçilerin algıları üzerinden araştırmaktadır. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, zorunlu denetçi rotasyonunun denetçi bağımsızlığı ve denetim kalitesini nasıl etkileyebileceğini detaylı bir şekilde incelemektedir. Özger, zorunlu rotasyonun, denetçi bağımsızlığı üzerindeki etkilerini ve bu bağımsızlığın denetim kalitesini nasıl şekillendirdiğini vurgulamaktadır. Çalışma, bağımsız denetçilerin bu rotasyonlara ilişkin algılarını analiz ederek, rotasyonun denetim süreçlerindeki etkilerini anlamaya yönelik önemli bilgiler sunmaktadır. Tezde anket

yöntemi kullanılarak, denetçi rotasyonunun bağımsız denetim kalitesi ve denetçi bağımsızlığı üzerindeki etkileri detaylandırılmaktadır. Özger, zorunlu rotasyonun denetçi bağımsızlığını ve bu bağımsızlığın denetim kalitesini nasıl etkilediğini ortaya koymakta ve bu etkilerin pratik sonuçlarını değerlendirmektedir. Çalışma, zorunlu rotasyonun denetim süreçlerinde nasıl bir etki yarattığını ve bu etkinin denetim kalitesine olan katkılarını kapsamlı bir şekilde araştırmaktadır. Seden Özger'in tezi, zorunlu denetçi rotasyonunun bağımsız denetim kalitesi ve denetçi bağımsızlığı üzerindeki etkilerini anlamak ve bu etkilerin nasıl optimize edilebileceğine dair pratik öneriler sunmak açısından değerli bir kaynak oluşturmaktadır. Çalışma, zorunlu rotasyonun denetim süreçlerinde sağladığı katkıları vurgulamakta ve bu katkıların denetim kalitesi üzerindeki etkilerini detaylı bir şekilde incelemektedir. Özger'in bulguları, zorunlu rotasyonun denetim kalitesini artırma potansiyelini anlamak ve bu potansiyeli en iyi şekilde kullanmak için önemli bilgiler sunmaktadır (Özger, 2019).

- Selim Cengiz (2015): *"Yaratıcı Muhasebe Kapsamında Manipülasyona Uğramış Verilerin Finansal Tablolardaki Gerçek Durumu Engellemesi ve Bağımsız Denetimin Kalitesine Etkisinin İncelenmesi"*

Cengiz'in 2015 yılında tamamladığı doktora tezi, yaratıcı muhasebe uygulamaları ve muhasebe manipülasyonlarının finansal tablolardaki gerçek durumu nasıl engellediğini ve bağımsız denetimin kalitesini nasıl etkilediğini incelemektedir. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, muhasebe manipülasyonlarının ve yaratıcı muhasebe uygulamalarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini detaylı bir şekilde araştırmaktadır. Cengiz, yaratıcı muhasebenin finansal raporlamadaki etkilerini ve bu etkilerin bağımsız denetim süreçleri üzerindeki yansımalarını ele alarak, bu alandaki boşlukları doldurmaya yönelik önemli bir katkı sağlamaktadır. Tezde, düzeltilmiş Jones Modeli kullanılarak muhasebe manipülasyonlarının etkileri panel veri regresyon analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Cengiz, yaratıcı muhasebe uygulamalarının finansal tablolarda nasıl manipülasyonlara yol açabileceğini ve bu manipülasyonların denetim kalitesini nasıl etkileyebileceğini kapsamlı bir şekilde açıklamaktadır. Çalışma, muhasebe manipülasyonlarının denetim süreçlerinde yarattığı zorlukları ve bu zorlukların nasıl aşılabileceğine dair stratejileri ortaya koymaktadır. Selim Cengiz'in tezi, yaratıcı muhasebe ve muhasebe manipülasyonlarının bağımsız denetim kalitesine olan etkilerini anlamak ve bu etkilerin nasıl azaltılabileceğine dair pratik öneriler sunmak açısından önemli bir kaynak

oluşturmaktadır. Çalışma, muhasebe manipölasyonlarının denetim kalitesi üzerindeki olumsuz etkilerini detaylı bir şekilde incelemekte ve bu etkilerin minimize edilmesi için çeşitli stratejiler geliştirmektedir (Cengiz, 2015).

💧 Serbay Yakar (2014): "*Denetim Kalitesinde Denetim Komitesinin Etkinliği*"

Yakar'ın 2014 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, denetim komitesinin denetim kalitesindeki etkinliğini araştırmaktadır. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütölen bu çalışma, denetim komitelerinin iç kontrol sistemleri ve denetim süreçlerindeki rolünü ele almaktadır. Yakar, denetim komitelerinin etkinliğinin denetim kalitesine olan katkılarını ve bu katkıların nasıl ölçülebileceğini kapsamlı bir şekilde incelemektedir. Çalışma, denetim komitelerinin işlevlerini ve bu işlevlerin denetim kalitesine olan etkilerini detaylandırmaktadır. Tezde literatür araştırması yöntemi kullanılarak, denetim komitelerinin etkinliği ve bu etkinliğin denetim kalitesine olan etkileri incelenmiştir. Yakar, denetim komitelerinin iç kontrol sistemleri üzerindeki rolünü ve bu rolün denetim kalitesini nasıl etkilediğini ortaya koymaktadır. Çalışma, denetim komitelerinin etkinliğinin denetim süreçlerine olan katkılarını ve bu katkıların nasıl artırılabilirliğine dair çeşitli öneriler sunmaktadır. Serbay Yakar'ın tezi, denetim komitelerinin denetim kalitesindeki rolünü anlamak ve bu rolün etkinliğini artırmak için değerli bilgiler sağlamaktadır. Çalışma, denetim komitelerinin işleyişini ve bu işleyişin denetim kalitesine olan etkilerini kapsamlı bir şekilde incelemekte ve bu etkilerin optimize edilmesi için stratejiler önermektedir (Yakar, 2014).

💧 Serkan Telli (2021): "*Bağımsız Denetimin Kalite Göstergesinin Analizi ve Bir Araştırma*"

Telli'nin 2021 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, bağımsız denetim kalitesinin göstergelerini analiz etmektedir. İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, bağımsız denetim kalitesinin çeşitli göstergelerini ve bu göstergelerin nasıl analiz edilebileceğini detaylı bir şekilde ele almaktadır. Telli, bağımsız denetim kalitesinin göstergelerini belirleyerek, bu göstergelerin denetim süreçlerinde nasıl uygulandığını ve denetim kalitesinin nasıl değerlendirildiğini incelemektedir. Tezde anket yöntemi kullanılarak bağımsız denetim kalitesinin göstergeleri analiz edilmiştir. Telli, bu göstergelerin denetim kalitesini nasıl yansıttığını ve bu göstergelerin nasıl geliştirilebileceğine dair çeşitli öneriler sunmaktadır. Çalışma, bağımsız denetim kalitesinin göstergelerinin değerlendirilmesi ve bu

göstergelerin denetim süreçlerine etkileri hakkında kapsamlı bilgiler sunmaktadır. Serkan Telli'nin tezi, bağımsız denetim kalitesinin göstergelerinin analiz edilmesi ve bu göstergelerin denetim kalitesini artırma potansiyeli hakkında önemli bilgiler sağlamaktadır. Çalışma, denetim kalitesinin değerlendirilmesinde kullanılan göstergelerin etkinliğini artırmak ve bu göstergelerin nasıl optimize edilebileceğine dair çeşitli stratejiler sunmaktadır (Telli, 2021).

- ◆ Serpil Senal (2011): "*Bağımsız Denetim Kalitesinin Arttırılmasında Kamu Gözetim Kurulu'nun Rolü: Bağımsız Denetim Firmaları Üzerine Bir Araştırma*"

Senal'ın 2011 yılında tamamladığı doktora tezi, bağımsız denetim kalitesinin artırılmasında Kamu Gözetim Kurulu'nun rolünü incelemektedir. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, Kamu Gözetim Kurulu'nun bağımsız denetim firmaları üzerindeki etkilerini ve bu etkilerin denetim kalitesini nasıl artırabileceğini araştırmaktadır. Senal, Kamu Gözetim Kurulu'nun denetim süreçlerine olan katkılarını ve bu katkılarının denetim kalitesine olan etkilerini detaylı bir şekilde ele almaktadır. Tezde anket yöntemi kullanılarak Kamu Gözetim Kurulu'nun bağımsız denetim kalitesine olan etkileri araştırılmıştır. Senal, Kamu Gözetim Kurulu'nun denetim firmaları üzerindeki denetim, gözetim ve düzenleme rollerini incelemekte ve bu rollerin denetim kalitesini nasıl artırabileceğine dair çeşitli öneriler sunmaktadır. Çalışma, Kamu Gözetim Kurulu'nun denetim süreçlerindeki rolünü ve bu rolün denetim kalitesine olan katkılarını kapsamlı bir şekilde değerlendirmektedir. Serpil Senal'ın tezi, Kamu Gözetim Kurulu'nun bağımsız denetim kalitesinin artırılmasındaki rolünü anlamak ve bu rolün nasıl geliştirilebileceğine dair pratik öneriler sunmak açısından önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Çalışma, Kamu Gözetim Kurulu'nun denetim süreçlerindeki etkilerini vurgulamakta ve bu etkilerin denetim kalitesini artırma potansiyelini detaylı bir şekilde incelemektedir (Senal, 2011).

- ◆ Şebnem Ada (2016): "*Bağımsız Denetim Kalitesi Üzerinde Etkili Olan Faktörler: Türkiye Örneği*"

Ada'nın 2016 yılında tamamladığı doktora tezi, bağımsız denetim kalitesi üzerinde etkili olan faktörleri Türkiye örneği üzerinden incelemektedir. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, bağımsız denetim kalitesini etkileyen çeşitli faktörleri araştırmakta ve bu faktörlerin

denetim süreçlerindeki rolünü detaylı bir şekilde ele almaktadır. Ada, bağımsız denetim kalitesini etkileyen faktörleri belirleyerek, bu faktörlerin nasıl optimize edilebileceğine dair önemli bilgiler sunmaktadır. Tezde anket yöntemi kullanılarak bağımsız denetim kalitesini etkileyen faktörler değerlendirilmiştir. Ada, denetlenen işletmeler, bağımsız denetim firmaları, bağımsız denetçiler ve bilişim teknolojisi kullanımının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde incelemektedir. Çalışma, bu faktörlerin denetim kalitesini nasıl etkileyebileceğine dair çeşitli stratejiler geliştirmekte ve bu stratejilerin pratik uygulamalarını değerlendirmektedir. Şebnem Ada'nın tezi, bağımsız denetim kalitesini etkileyen faktörleri anlamak ve bu faktörlerin denetim kalitesini artırma potansiyelini incelemek açısından önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Çalışma, denetim süreçlerinde etkili olan faktörlerin detaylı bir analizini sunmakta ve bu faktörlerin optimize edilmesi için çeşitli öneriler geliştirmektedir (Ada, 2016).

- Taner Özgül (2019): "*Bağımsız Denetim Kuruluşları ve Bağımsız Denetime Tabi Firmaların Denetim Kalitesi Algılarının İncelenmesi ve Türkiye Geneline Bir Uygulama*"

Özgül'ün 2019 yılında tamamladığı doktora tezi, bağımsız denetim kuruluşları ve bağımsız denetime tabi firmaların denetim kalitesi algılarını incelemektedir. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülen bu çalışma, bağımsız denetim kuruluşlarının ve denetime tabi firmaların denetim kalitesi hakkındaki algılarını araştırmakta ve bu algıların nasıl şekillendiğini detaylı bir şekilde ele almaktadır. Özgül, denetim kalitesinin çeşitli yönlerini ve bu yönlerin denetim süreçlerine olan etkilerini kapsamlı bir şekilde incelemektedir. Tezde anket yöntemi kullanılarak bağımsız denetim kalitesi algıları değerlendirilmiştir. Özgül, bağımsız denetim kuruluşları ve denetime tabi firmaların denetim kalitesi hakkındaki görüşlerini ve bu görüşlerin denetim süreçlerine olan etkilerini araştırmaktadır. Çalışma, denetim kalitesinin algılarını anlamak ve bu algıların nasıl iyileştirilebileceğine dair çeşitli öneriler sunmaktadır. Taner Özgül'ün tezi, bağımsız denetim kalitesi algılarının anlaşılması ve bu algıların denetim süreçlerini nasıl etkileyebileceğine dair önemli bilgiler sağlamaktadır. Çalışma, denetim kalitesinin algılarının iyileştirilmesi için çeşitli stratejiler geliştirmekte ve bu stratejilerin pratik uygulamalarını incelemektedir (Özgül, 2019).

- ◆ Yasemin Ünlü (2012): "*Denetim Kalitesini Arttıran Bir Faktör Olarak Sektörel Uzmanlaşmanın Önemine İlişkin Denetçi Algısının Ölçülmesi*"

Ünlü'nün 2012 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, sektörel uzmanlaşmanın denetim kalitesini artırma üzerindeki etkilerini denetçi algıları üzerinden incelemektedir. Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, sektörel uzmanlaşmanın denetim süreçlerindeki önemini ve bu öneminin denetim kalitesine olan etkilerini araştırmaktadır. Ünlü, denetçi algılarını ölçerek sektörel uzmanlaşmanın denetim kalitesini nasıl artırabileceğine dair önemli bilgiler sunmaktadır. Tezde anket yöntemi kullanılarak sektörel uzmanlaşmanın denetim kalitesine etkileri değerlendirilmiştir. Ünlü, sektörel uzmanlaşmanın denetim süreçlerindeki rolünü ve bu rolün denetim kalitesini nasıl etkilediğini kapsamlı bir şekilde incelemektedir. Çalışma, sektörel uzmanlaşmanın denetim kalitesine olan katkılarını ve bu katkıların nasıl optimize edilebileceğine dair çeşitli öneriler sunmaktadır. Yasemin Ünlü'nün tezi, sektörel uzmanlaşmanın denetim kalitesi üzerindeki etkilerini anlamak ve bu etkilerin nasıl artırılabilirliğine dair pratik öneriler sunmak açısından önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Çalışma, sektörel uzmanlaşmanın denetim süreçlerine olan katkılarını detaylı bir şekilde ele almakta ve bu katkıların denetim kalitesini artırma potansiyelini incelemektedir (Ünlü, 2012).

- ◆ Yusuf Gör (2016): "*Kurumsal Yönetim Uygulamalarının Denetim Kalitesine Etkisi: Bağımsız Denetim Şirketleri Üzerine Bir Araştırma*"

Gör'ün 2016 yılında tamamladığı doktora tezi, kurumsal yönetim uygulamalarının bağımsız denetim kalitesine olan etkilerini araştırmaktadır. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, kurumsal yönetim uygulamalarının bağımsız denetim şirketleri üzerindeki etkilerini ve bu etkilerin denetim kalitesini nasıl artırabileceğini incelemektedir. Gör, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim süreçlerine olan katkılarını ve bu katkıların denetim kalitesini nasıl iyileştirebileceğini kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Tezde, çoklu regresyon analizi yöntemi kullanılarak kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesine olan etkileri değerlendirilmiştir. Gör, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim süreçlerindeki rolünü ve bu rolün denetim kalitesini nasıl etkilediğini araştırmaktadır. Çalışma, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesine olan katkılarını ve bu katkıların nasıl optimize edilebileceğine dair çeşitli öneriler sunmaktadır. Yusuf Gör'ün tezi, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesine olan etkilerini anlamak ve bu etkilerin nasıl

artırılabilirliğine dair pratik öneriler sunmak açısından önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Çalışma, kurumsal yönetim uygulamalarının denetim süreçlerine olan katkılarını detaylı bir şekilde incelemekte ve bu katkıların denetim kalitesini artırma potansiyelini araştırmaktadır (Gör, 2016).

◆ Zahide Önal (2020): *"Gönüllü Denetçi Rotasyonlarının Denetim Kalitesi Üzerine Etkileri"*

Önal'ın 2020 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, gönüllü denetçi rotasyonlarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini araştırmaktadır. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, gönüllü denetçi rotasyonlarının denetim kalitesini nasıl etkilediğini ve bu etkilerin denetim süreçlerine olan katkılarını kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Önal, gönüllü denetçi rotasyonlarının denetim süreçlerinde nasıl bir iyileşme sağladığını ve bu iyileşmenin denetim kalitesine olan etkilerini incelemektedir. Tezde değişkenli regresyon modeli kullanılarak gönüllü denetçi rotasyonlarının denetim kalitesine olan etkileri değerlendirilmiştir. Önal, gönüllü denetçi rotasyonlarının denetim süreçlerine olan katkılarını ve bu katkıların denetim kalitesini nasıl artırabileceğini araştırmaktadır. Çalışma, gönüllü denetçi rotasyonlarının denetim kalitesine olan etkilerini ve bu etkilerin optimize edilmesi için çeşitli öneriler sunmaktadır. Zahide Önal'ın tezi, gönüllü denetçi rotasyonlarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerini anlamak ve bu etkilerin nasıl artırılabilirliğine dair pratik öneriler sunmak açısından önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Çalışma, gönüllü denetçi rotasyonlarının denetim süreçlerine olan katkılarını detaylı bir şekilde incelemekte ve bu katkıların denetim kalitesini artırma potansiyelini araştırmaktadır (Önal, 2020).

◆ Zeynep Yaroğlu (2022): *"Bağımsız Denetim Kalitesini Etkileyen Göstergelerin Tespiti ve Bir Model Önerisi"*

Yaroğlu'nun 2022 yılında tamamladığı doktora tezi, bağımsız denetim kalitesini etkileyen göstergelerin tespit edilmesi ve bu göstergeler için bir model önerisinde bulunulmasını kapsamaktadır. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde gerçekleştirilen bu çalışma, bağımsız denetim kalitesini etkileyen çeşitli göstergeleri incelemekte ve bu göstergelerin bir model çerçevesinde nasıl değerlendirilebileceğine dair önemli bilgiler sunmaktadır. Yaroğlu, denetim kalitesi göstergelerinin tespit edilmesi ve bu göstergelerin optimize edilmesi konusunda çeşitli öneriler sunmaktadır. Tezde panel veri regresyonu analizi yöntemi kullanılarak bağımsız

denetim kalitesini etkileyen göstergeler ve bu göstergelerin etkileri araştırılmıştır. Yaroğlu, denetim kalitesinin göstergelerinin nasıl tespit edilebileceğini ve bu göstergelerin bir model çerçevesinde nasıl değerlendirilebileceğini kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Çalışma, bağımsız denetim kalitesinin göstergelerinin nasıl optimize edilebileceğine dair çeşitli stratejiler geliştirmekte ve bu stratejilerin pratik uygulamalarını değerlendirmektedir. Zeynep Yaroğlu'nun tezi, bağımsız denetim kalitesini etkileyen göstergelerin tespit edilmesi ve bu göstergeler için bir model önerisi geliştirilmesi açısından önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Çalışma, bağımsız denetim kalitesini etkileyen göstergelerin detaylı bir şekilde incelenmesi ve bu göstergelerin optimize edilmesi için çeşitli öneriler sunmaktadır (Yaroğlu, 2022).

SONUÇ

Bu çalışmada, Türkiye’de denetim kalitesi üzerine yayımlanan lisansüstü tezlerin içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular, denetim kalitesine yönelik farklı boyutlarda önemli katkılar sunan 60 tezin detaylı bir analizini içermektedir. Genel olarak, denetim kalitesinin bağımsız denetim firmalarının uygulamaları, denetçi rotasyonu, denetçi bağımsızlığı ve denetim süreçlerine olan güvenle doğrudan ilişkili olduğu görülmüştür. Çalışmalar, özellikle denetim firmalarının büyüklüğü, rotasyon uygulamaları ve denetim görüşlerinin şirketlerin finansal performansı üzerindeki etkisini ele almıştır.

Tezlerde sıklıkla vurgulanan bir diğer önemli bulgu ise denetim kalitesinin şirketlerin finansal performansı ile olan ilişkisi olmuştur. Denetim kalitesinin artırılması, şirketlerin finansal sağlığını ve piyasadaki güvenilirliğini olumlu yönde etkileyerek, yatırımcı güveninin artmasına katkı sağlamaktadır. Denetim sürecinin etkin ve tarafsız bir şekilde yürütülmesi, şirketlerin finansal raporlarında yer alan bilgilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini artırarak, finansal karar süreçlerinin daha sağlıklı bir şekilde yürütülmesine olanak tanımaktadır.

Çalışmalar, denetçi bağımsızlığına verilen önemin altını çizmiştir. Denetçi bağımsızlığının zedelenmesi, denetim kalitesinin düşmesine ve finansal raporların güvenilirliğinin sorgulanmasına yol açabilir. Bu durum, hem şirketler hem de yatırımcılar açısından ciddi riskler barındırmaktadır. Bu bağlamda, denetçi bağımsızlığını korumaya yönelik uygulamaların ve politikaların geliştirilmesi gerekliliği vurgulanmıştır.

Denetim kalitesine yönelik olarak yapılan çalışmalar, aynı zamanda, denetçi rotasyonu uygulamalarının kalite üzerindeki etkilerini de incelemiştir. Rotasyonun, denetçi bağımsızlığını artırarak denetim kalitesini olumlu yönde etkilediği, ancak sık rotasyon uygulamalarının bilgi kaybına ve maliyet artışına neden olabileceği belirtilmiştir. Bu nedenle, rotasyon politikalarının dikkatli bir şekilde planlanması ve uygulanması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Birçok tezde denetim firmalarının büyüklüğünün denetim kalitesine etkisi de ele alınmıştır. Büyük denetim firmalarının, daha geniş kaynaklara ve uzmanlığa sahip olmaları nedeniyle, genellikle daha yüksek kaliteli denetim hizmetleri sunduğu görülmüştür. Ancak, küçük ve orta ölçekli denetim firmalarının da kaliteli hizmet

sunabileceği, bu firmaların belirli uzmanlık alanlarına odaklanmaları durumunda büyük firmalara kıyasla avantaj sağlayabilecekleri vurgulanmıştır.

Bu çalışmanın bulgularına dayanarak, Türkiye’de denetim kalitesini artırmaya yönelik bazı önerilerde bulunulabilir. İlk olarak, denetim süreçlerinde bağımsızlık ve tarafsızlık ilkelerinin korunması büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, denetçi bağımsızlığını tehdit eden unsurların ortadan kaldırılmasına yönelik düzenlemeler yapılmalıdır. Ayrıca, denetim firmalarının büyüklüğü ve rotasyon politikalarının denetim kalitesi üzerindeki etkilerinin daha detaylı araştırılması ve bu politikaların iyileştirilmesi gerekmektedir.

Denetim kalitesinin artırılması için denetçilerin sürekli eğitimlerle mesleki bilgilerini güncellemeleri de büyük önem arz etmektedir. Bu eğitimler, denetçilerin karşılaştıkları karmaşık denetim süreçlerinde daha etkin olmalarına katkı sağlayacaktır. Ayrıca, denetim firmalarının iç denetim mekanizmalarını güçlendirmeleri, denetim kalitesini artıracak önemli adımlar arasında yer almaktadır.

Denetim kalitesinin artırılmasına yönelik politikaların sadece büyük ölçekli firmalarla sınırlı kalmaması, küçük ve orta ölçekli firmalar için de geçerli olacak şekilde genişletilmesi gerekmektedir. Böylece, denetim kalitesi tüm sektörlerde ve her ölçekteki firma için yükseltilebilir, bu da genel olarak piyasa güveninin artmasına katkı sağlayacaktır.

Bu çalışmanın sonucunda, denetim kalitesine yönelik literatürün Türkiye’de oldukça zengin olduğu, ancak bu alandaki uygulamaların daha da iyileştirilmesi için akademik çalışmaların yanı sıra sektörel iş birliğinin de artırılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Gelecekte yapılacak araştırmaların, denetim kalitesi üzerindeki yeni faktörleri ve gelişen teknolojilerin etkilerini inceleyerek bu alanda daha kapsamlı bir bilgi birikimi oluşturması beklenmektedir.

KAYNAKLAR

- Abdi, R. (2016). *Denetim kalitesinin tahakkukların güvenilirliği üzerinde etkisi: Borsa İstanbul üzerine bir uygulama* [Doktora tezi]. Atatürk Üniversitesi.
- Ada, Ş. (2016). *Bağımsız Denetim Kalitesi Üzerinde Etkili Olan Faktörler: Türkiye Örneği* [Doktora tezi]. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Akçay, A. (2017). *Bağımsız dış denetim kalitesinin kar yönetimi üzerine etkisi: borsa istanbul'da işlem gören işletmeler üzerine bir araştırma* [Doktora tezi]. Dicle Üniversitesi.
- Albeksh, H. M. (2019). *Dış denetçilerin etik ve mesleki davranış kurallarına bağlılığı ve bunun denetim kalitesi üzerindeki etkisi: Libya örneği* [Doktora tezi]. Kastamonu Üniversitesi.
- Arel, B. , Brody, R. G., & Pany, K. (2005). Audit firm rotation and audit quality. *CPA Journal*, 75(1).
- Atıcı, R. (2020). *Denetçi rotasyonunun bağımsız denetim kalitesi üzerine etkisi: Borsa İstanbul'da bir uygulama* [Yüksek lisans tezi]. Çukurova Üniversitesi.
- Aydın, B. (2018). *Kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesine etkisi: borsa istanbul'da bir araştırma* [Yüksek lisans tezi]. İstanbul Ticaret Üniversitesi.
- Azgın, N. (2011). *İşletmelerde kurumsal yönetim uygulaması, denetim ve denetim kalitesi* [Yüksek lisans tezi]. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.
- Azgın, N. (2018). *Denetçinin mesleki şüphecililiğinin denetim kalitesine etkisi* [Doktora tezi]. Anadolu Üniversitesi.
- Başpınar, A. (2005). Türkiye'de ve Dünyada denetim standartlarının oluşumuna genel bir bakış. *Maliye Dergisi*, (148): 35-62.
- Batmaz, Y. (2015). Denetim üzerinden kamu yönetimindeki değişimi anlamak. *Sayıştay Dergisi*, (98), 5-18.
- Bozkurt Yazar, B. (2017). *Bağımsız denetim ve kalite kontrol sisteminin incelenmesi: bağımsız denetim kalitesinin ölçülmesi üzerine BİST'te bir uygulama* [Doktora tezi]. İnönü Üniversitesi.
- Bozkurt, N. (1999). *Muhasebe denetimi*. Alfa Yayınları.

Cengiz, S. (2015). *Yaratıcı muhasebe kapsamında manipölasyona uğramış verilerin finansal tablolarındaki gerçek durumu engellemesi ve bağımsız denetimin kalitesine etkisinin incelenmesi* [Doktora tezi]. Kırıkkale Üniversitesi.

Ceyhan, İ. F. (2014). *Bağımsız denetim kalitesini arttırıcı bir yöntem olarak veri madenciliği: Borsa istanbul uygulaması* [Doktora tezi]. Sakarya Üniversitesi.

Cosserat, G. & Rodda, N. (2009). *Modern Auditing*. John Wiley & Sons.

Çelik, N. (2023). *Denetim kalitesi göstergelerine uyum üzerine bir araştırma: BİST 100* [Yüksek lisans tezi]. Kilis 7 Aralık Üniversitesi.

Çetin, E. (2019). *Bağımsız denetim kalitesi ve gelir tablosu kalemlerine ilişkin sınıflandırmanın değiştirilmesi kullanılarak kâr yönetimi arasındaki ilişki: BİST İmalat sanayii şirketleri üzerine bir araştırma* [Doktora tezi]. Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi.

Çetinoğlu, T. & Kurnaz, N. (2010). *İç Denetim Güncel Yaklaşımlar*. Umuttepe Yayınları.

Davidson, R. A. & Neu, D. (1993). A note on the association between audit firm size and audit quality. *Contemporary Accounting Research*, 9(2), 479-488.

DeAngelo, L. E. (1981). Auditor size and audit quality. *Journal of Accounting And Economist*, (3): 183-199.

Dilsiz, M. Ş. (2022). *Kurumsal yönetim uygulamalarının bağımsız denetim kalitesi üzerindeki etkisi: BİST'te bir araştırma* [Doktora tezi]. Kırıkkale Üniversitesi.

Doğan, N. (2019). *Bağımsız denetimin gözetimi: gözetim faaliyetlerinin denetim kalitesine etkisi üzerine bir araştırma* [Yüksek lisans tezi]. Galatasaray Üniversitesi.

Dönmez, A. P. Berberoğlu, B. & Ersoy, A. (2005). Ülkemiz bağımsız dış denetim standartlarının ABD genel kabul görmüş denetim standartları-AB sekizinci yönergesi ve uluslararası denetim standartlarıyla karşılaştırılması. *Akdeniz İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (9): 52-78.

Duman, K. (2004). Finansal krizlere karşı politika tercihleri. *Akdeniz Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (8): 38-61.

Durmuş, A. F. Otlu, F. & Özkan, Ö. (2018). Denetim kanıtı kalitesinin denetçi görüşüne etkisi: Literatür incelemesi. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 9(1), 66-88.

Durmuş, C.N. & Taş, O. (2008). *SPK Düzenlemeleri ve 3568 Sayılı Mevzuat Kapsamında Denetim*. Alfa Yayıncılık.

Dursun, A. (2005). Finansal tabloların denetiminde alternatif bir yaklaşım: Finansal tabloların sigorta ettirilmesi modeli. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 421-428.

Ekici, H. (2023). *Teknoloji tabanlı denetim araçlarının bağımsız denetim kalitesine etkisi* [Doktora tezi]. Gaziantep Üniversitesi.

Erdoğan, M. (2002). Muhasebe, denetim ve bağımsız denetimin gerekliliği. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 3(1), 51-63.

Eroğlu, N. (2022). *Bağımsız denetçiler için etik kurallar ve kalite güvence sistemi ilişkisi* [Yüksek lisans tezi]. Aksaray Üniversitesi.

Esendemir Gökpınar, E. (2011). *Bağımsız denetim kalitesi ile ilgili yeni yaklaşımlar ve İzmir ilinde yeminli mali müşavirlere yönelik bir araştırma* [Doktora tezi]. Celal Bayar Üniversitesi.

Frantz, P. (1999). Auditor's skill, auditing standards, litigation, and audit quality. *The British Accounting Review*, 31(2), 151-183.

Gökoğlu, K. (2019). *Bağımsız denetimin kalitesi açısından denetimin katma değeri: Yatırım kuruluşları üzerine bir araştırma* [Doktora tezi]. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi.

Gör, Y. (2016). *Kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesine etkisi: Bağımsız denetim şirketleri üzerine bir araştırma* [Doktora tezi]. Süleyman Demirel Üniversitesi.

Gücenme, Ü. (2004). *Muhasebe denetimi*. Aktüel Yayınları.

Gücenme, Ü. & Arsoy, A. P. (2006). Accounting education in the history of Turkish republic. *Mali Çözüm Dergisi*, (76), 74-93.

Güçlü, F. (2008). *Muhasebe denetimi*. Detay Yayıncılık.

Güney, S. & Sarı, S. S. (2015). Muhasebe denetiminin etkinliğini sağlamada iç kontrolün rolü. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5, 62-80.

Güredin, E. (1994). *Denetim*. Beta Yayınları.

Güredin, E. (2007). *Denetim ve güvence hizmetleri*. Arıkan Yayınları.

Güredin, E. (2010). *Denetim ve güvence hizmetleri SMMM ve YMM'lere yönelik ilkeler ve teknikler*. Beta Yayınları.

Haftacı, V. (2014). *Bağımsız denetim*. Umuttepe Yayınları.

İddrisu, A. (2015) *Audit expectation gap* [Master Thesis]. Kwame Nkrumah University of Science and Technology.

İlgün, G. (2019). *Denetimde kalite güvence sisteminin oluşturulması ve bir öneri* [Yüksek lisans tezi]. İstanbul Ticaret Üniversitesi.

İlkün, E. (2019). *Risk odaklı iç denetim kalitesini etkileyen faktörlerin kamu sektöründe incelenmesi: İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde bir araştırma* [Yüksek lisans tezi]. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi.

İrkörücü, İ. E. (2019). *Bağımsız denetim kalitesinin finansal performans üzerine etkisi: BİST-100 şirketleri üzerine bir araştırma* [Yüksek lisans tezi]. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi.

İSMMMO, Denetim Türleri (t.y) “Çevrimiçi”
<https://archive.ismmmo.org.tr/docs/yayinlar/kitaplar/130/2%20denetim%20turleri.pdf>

İven, M. (2019). *Bağımsız denetim kuruluşlarınca yayınlanan şeffaflık raporlarının denetimin kalitesi üzerine etkisi* [Yüksek lisans tezi]. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi.

Kaçmaz, D. (2019). *Denetim kalitesi ve rotasyon: Ülkemizde algılanması* [Yüksek lisans tezi]. İstanbul Üniversitesi.

Karacan, S. & Uygun, R. (2011). *Tekdüzen muhasebe sistemi ve uluslararası denetim standartları ile uyumlu denetim ve raporlama*. Umuttepe Yayınları.

Karacan, S. & Uygun, R. (2016) *Denetim ve Raporlama*. Umuttepe Yayınları.

Karagöz, C. (2021). *Denetçi Karakteristikleri ve Denetim Kalitesi* [Yüksek lisans tezi]. Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Karahan, A. (2018). *Bağımsız denetçinin mesleki şüpheciliğinin denetim standartları bağlamında denetim kalitesine etkisi ve bir araştırma* [Doktora tezi]. İnönü Üniversitesi.

Kaval, H. (2008). *Muhasebe denetimi*. Gazi Kitabevi.

Kavut, L. (2001). Bağımsız denetçiler ile denetim hizmeti alan işletmelerin yöneticilerinin denetim kalitesine ilişkin görüş ve tutumları. *İMKB Dergisi*, 5(20), 1-30.

Kaya, A. (2022). *Denetim firması ve denetçi rotasyonunun bağımsız denetim kalitesi üzerine etkisi: BİST şirketlerine yönelik bir uygulama* [Doktora tezi]. Çukurova Üniversitesi.

Kenger, E. (2001). Denetim. T.C Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu, Denetçi Yardımcıları Eğitim Notu. Ankara.

Kepekçi, C. (1982). İşletmelerde iç kontrol sisteminin etkinliğini sağlamada iç denetimin rolü. Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi.

Kesen, B. (2019). *Bağımsız denetime tabi şirketlerde denetim kalitesinin şirketlerin finansal performansı üzerine etkisi: Borsa İstanbul'da bir uygulama* [Yüksek lisans tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi.

Khan, M. A. (1995). Yeni başlayanlar için denetime giriş. *Sayıştay Dergisi*, 19, 15-30.

Kızıl, C. Akman, V. & Korkmaz, H. (2015). Marmara bölgesinde muhasebe-denetim mesleğinin önemi üzerine bir araştırma. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(10), 193-211.

Koca, N. (2019). *Bağımsız denetçinin mesleki bağlılığının denetimde kalite algısına etkisi: Bir alan çalışması* [Doktora tezi]. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.

Konak, K. (2019). *Yaratıcı muhasebe uygulamalarının bağımsız denetimin kalitesi ile ilişkisi* [Yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.

Kurt, A. (2021). *Bağımsız denetim şirketlerinin hazırladıkları şeffaflık raporlarının denetim kalitesi açısından değerlendirilmesi* [Yüksek lisans tezi]. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi.

Malone, C. F. & Roberts, R. W. (1996). Factors associated with the incidence of reduced audit quality behaviors. *Auditing*, 15(2), 49.

Ocakoğlu, M. (2021). *Denetimde kalite kontrol: Denetim şirketi örnek uygulaması* [Doktora tezi]. İstanbul Üniversitesi.

Oktay, S. (2013). Bağımsız denetim etkinliğinin artırılmasında, denetim hizmetinde kalite ve kalite kontrol: ABD düzenlemeler. *Maliye Finans Yazıları Dergisi*, 27(100): 42-94.

Önal, Z. (2020). Gönüllü denetçi rotasyonlarının denetim kalitesi üzerine etkileri [Yüksek lisans tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi.

Özer, H. (1997). Kamu kesiminde performans denetimi ve Türkiye açısından değerlendirilmesi. *Sayıştay*.

Özger, S. (2019). *Bağımsız denetimde zorunlu rotasyonun denetçi bağımsızlığı ve denetim kalitesine etkisi: Bağımsız denetçilerin algısına yönelik bir araştırma* [Yüksek lisans tezi]. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.

Özgül, T. (2019). *Bağımsız denetim kuruluşları ve bağımsız denetime tabi firmaların denetim kalitesi algılarının incelenmesi ve Türkiye genelinde bir uygulama* [Doktora tezi]. Selçuk Üniversitesi.

Özyurt, A. (2010). *Bağımsız denetim kalitesini etkileyen etmenlerden bağımsız denetçi özelliklerinin incelenmesine yönelik bir araştırma* [Yüksek lisans tezi]. Hacettepe Üniversitesi.

Polat Çeltikci, N. (2020). *BDS 701 kapsamında kilit denetim konularının bağımsız denetim kalitesine etkisi* [Doktora tezi]. Kırıkkale Üniversitesi.

Porter, B. Simon, J. & Hatherly, D. (2014). *Principles of external auditing*. John Wiley & Sons.

Rabeea Hadi, S. (2023). *Bağımsız denetim kalitesinin şirketlerin finansal performansı üzerine etkisi: Borsa İstanbul’da bir uygulama* [Yüksek lisans tezi]. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi.

Rittenberg, L. E. Johnstone, K. M. & Gramling, A. A. (2010). *Auditing: A business risk approach*.

Romer, P. M. (2005). *Looting: The Economic Underworld of Bankruptcy for Profit*. Explorations in Pragmatic Economics: Selected Papers of George A. Akerlof (and Co-authors). 232.

Safarova, F. (2022). *Bağımsız dış denetim kalitesinin ihtiyari tahakkuklar üzerine etkisi: BİST firmaları üzerine bir araştırma* [Yüksek lisans tezi]. Çukurova Üniversitesi.

Sağlam, N. & Yolcu, M. (2014). *Türkiye denetim standartlarına göre finansal tabloların bağımsız denetimi ve raporlanması*. Yaklaşım Yayıncılık.

Sağlam, N. Uyar, S. & Yolcu, M. (2020) *Bağımsız Denetim Uygulama Rehberi*. Muhasebe Tr Yayınları.

Sarıca, E. (2016). *Bağımsız denetimin kalite göstergesi olarak şeffaflık raporlaması ve denetim kalitesiyle ilişkisi üzerine bir araştırma* [Yüksek lisans tezi]. Dumlupınar Üniversitesi.

Sarıççek, R. (2019). *Denetçinin bireysel özelliklerinin denetim kalitesini azaltan davranışlara etkisi ve etik liderliğin ılımlatıcı rolü* [Doktora tezi]. Gaziantep Üniversitesi.

Sarıkale, H. (2022). *Bankacılık sektöründe iç denetim kalite çerçevesi: Faaliyet raporlarına dayalı içerik analizi* [Doktora tezi]. Afyon Kocatepe Üniversitesi.

Savaş, E. (2021). *Bağımsız denetim firmaları perspektifinden bağımsız denetimde kalite ve etik* [Yüksek lisans tezi]. Kırklareli Üniversitesi.

Sazena, R. G. Srinivas, K. & Rai, U. (2009). *Auditing and Business Communications*. Global Media.

Selimoğlu, S. K. (2011). *Muhasebe denetimi*. Gazi Yayınevi.

Selimoğlu, S. K. (2013). *Uluslararası denetim standartları kapsamında bağımsız denetim*. Saüsem Yayınları.

Selimoğlu, S. K. & Yeşilçelebi, G. (2014). Mesleki Aidiyetin Bağımsız Denetim Kalitesi Üzerine Etkisi: Bağımsız Denetçiler Üzerine Bir Araştırma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (64), 27-52.

Selimoğlu, S. L. Özbirecikli, M. & Kurt, G. (2009). *Muhasebe Denetimi*. Gazi Kitabevi.

Selimoğlu, S. Özbirecikli, M. & Uzay, Ş. (2019). *Bağımsız Denetim*. Nobel Akademik Yayıncılık.

Senal, S. (2011). *Bağımsız denetim kalitesinin arttırılmasında kamu gözetim kurulu'nun rolü: Bağımsız denetim firmaları üzerine bir araştırma* [Doktora tezi]. Süleyman Demirel Üniversitesi.

Sevim, Ş. Çetinoğlu, T. & Kurnaz, N. (2006). Avrupa Birliği müzakereleri sürecinde AB 8. Yönergesi kapsamında Türkiye'de denetim ve denetçilik mesleğinin durumu AB müzakereleri gelişim için bir fırsat mıdır? *Mali Çözüm Dergisi*, (74): 44-76.

Sıhhatli, A. (2023). *Rotasyonun bağımsız denetimin kalitesine etkisi: BİST 100 şirketleri üzerine uygulama* [Yüksek lisans tezi]. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi.

Solak, B. (2015). *Bağımsız denetçilerin iş yükünün iş performanslarına ve denetim kalitesine etkisi* [Doktora tezi]. İnönü Üniversitesi.

Stringer, A. & Adamidis, A. (2010). A Guide to Audit Quality. *Publications of Institute of Chartered Accountants in Australia*, 64-66.

Telli, S. (2021). *Bağımsız denetimin kalite göstergesinin analizi ve bir araştırma* [Yüksek lisans tezi]. İstanbul Aydın Üniversitesi.

Toroslu, M. V. (2012). *Yeni türk ticaret kanunu kapsamında finansal tablolar denetimi*. Seçkin Yayıncılık.

Turğay, İ. (2022). *İç Denetim kalitesi ve risk yönetim sistemi etkinliğinin şirket performansına etkisi* [Doktora tezi]. Marmara Üniversitesi.

Turhan, G. (2022). *Denetim kalitesi çalışmalarının bibliyometrik analizi* [Yüksek lisans tezi]. Bandırma Onyedü Eylül Üniversitesi.

Uğur, O. (1999). Türkiye’de bağımsız dış denetim uygulamaları. *Vergi Dünyası Dergisi*, (214), 35-56.

Uslu, M. (2021). *Mesleki şüpheciliğin iç denetim kalitesine etkisi: Türkiye’deki özel sektör iç denetçileri üzerine bir araştırma* [Doktora tezi]. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi.

Usul, H. (2013). *Türkiye finansal raporlama standartları uygulamalı bağımsız denetim*. Detay Yayıncılık.

Uyar, S. (2015). Denetim Standartlarına Göre Sınırlı Bağımsız Denetim (Finansal Tabloların Gözden Geçirilmesi). *Financial Analysis/Mali Cozum Dergisi*, 25(130).

Uygun, H. (2019). *Kurumsal yönetim uygulamalarının denetim kalitesi üzerine etkisi: BİST-100 şirketleri üzerine bir araştırma* [Yüksek lisans tezi]. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi.

Ünlü, Y. (2012). *Denetim kalitesini arttıran bir faktör olarak sektörel uzmanlaşmanın önemine ilişkin denetçi algısının ölçülmesi* [Yüksek lisans tezi]. Galatasaray Üniversitesi.

Yakar, S. (2014). *Denetim kalitesinde denetim komitesinin etkinliği* [Yüksek lisans tezi]. İstanbul Ticaret Üniversitesi.

Yalçın, N. (2018). *Zorunlu denetim firması rotasyonunun bağımsız denetim kalitesine etkisi: Borsa İstanbul’da bir uygulama* [Doktora tezi]. Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi.

Yaroğlu, Z. (2022). *Bağımsız denetim kalitesini etkileyen göstergelerin tespiti ve bir model önerisi* [Doktora tezi]. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi.

Yaşar, A. (2011). *Bağımsız dış denetim kalitesinin kar yönetimi üzerine etkisi: imkb’de kayıtlı işletmeler üzerine bir uygulama* [Doktora tezi]. Çukurova Üniversitesi.

Yaşar, A. (2013). Bağımsız dış denetim kuruluşlarına yönelik gözetim ve denetim etkinliğinin bağımsız dış denetim kalitesi ile ilişkisi: Türkiye değerlendirmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22(1), 465-480.

Yavuz, H. (2023). *Bağımsız denetimde bağımsızlık ve kalite algısı: Batı Karadeniz’de bağımsız denetçiler üzerinde bir araştırma* [Doktora tezi]. Bartın Üniversitesi.

Yeşilçelebi, G. (2014). *Mesleki aidiyetin bağımsız denetim kalitesi üzerine etkisi: bağımsız denetçiler üzerine bir araştırma* [Yüksek lisans tezi]. Anadolu Üniversitesi.

Yıldız, E. (2020). *Türkiye’de faaliyet gösteren bağımsız denetim şirketlerinin denetim kalitesi göstergelerine uyumu üzerine bir araştırma* [Doktora tezi]. Mersin Üniversitesi.